Årsmøtet

2020

Norsk Oversetterforening

Kjære medlem

Det siste året har vært preget av forhandlinger og forhandlingsmøter og forhandlingsforberedelsesmøter. Vi har forhandlet med Kulturdepartementet om bibliotekvederlag, med forleggerne om ny normalkontrakt og med Forfatter-forbundet om fordeling av bibliotekvederlagsmidler. De to første kom i boks; vi har fått ny avtale om bibliotekvederlag som sikrer at det ikke vil reduseres, og vi gikk inn i det nye året med ny (og, tror vi, bedre) normalkontrakt. Den tredje saken er nå flyttet over i et annet spor hvor den blir mer håndterlig. Vi er blitt enige med Forfatterforbundet om at fordelingstvisten må løses i forhandlingsutvalget for bibliotekvederlag.

Dermed kan vi trekke et foreløpig lettelsens sukk og iblandet et visst vemod se tilbake på de siste seks år.

Noe av det mest urovekkende som har fulgt oss gjennom alle de seks årene, er de gjentatte forsøkene på å rokke ved kunstnernes medbestemmelsesrett. Dette har blant annet kommet til uttrykk gjennom forsøkene på å frata kunstnerorganisasjonene oppnevningsretten til Statens stipendkomiteer. Det var riktignok det AP-oppnevnte Løken-utvalget som for første gang fremmet dette forslaget, men etter regjeringsskiftet i 2013 er saken kommet tilbake flere ganger, for så hver gang å stoppes etter innbitt motstand fra kunstnerorganisasjonene. Vår argumentasjon er at kunstnerorganisasjonenes stipendkomiteer velges på årsmøtet og skiftes jevnlig ut, og at det knapt kan bli mer demokratisk. Motargumentet er at foreningene får for mye makt. Sist det toppet seg var høsten 2017, da statsbudsjettet for 2018 inneholdt en passus hvor Utvalget for statens stipender og garantiinntekter fikk i oppdrag «å utvikle og modernisere forvaltningen», og hvor det ble fastslått at Utvalget skulle overta oppnevningsretten. Det ble ramaskrik, og da Skei Grande i januar 2019 overtok som kulturminister, var noe av det første hun gjorde, å avblåse striden ved å love at saken skulle tas grundigere opp i kunstnermeldingen. Og den har latt vente på seg. Men vær trygg, saken kommer nok tilbake, og det faktum at forslaget har vært fremmet før, gjør det ikke noe mer spiselig. Dette er bakgrunnen for at styret nå legger fram forslag om å åpne for å ha et eksternt medlem i stipendkomiteen. Vi tror dette kan bidra til å demme opp for fremtidig endring av oppnevningsretten.

Boken har det ikke så lett for tiden. Leserundersøkelse viser at folk leser mindre, bransjestatistikken at det selges og utgis mindre oversatt litteratur. Vi mener den oversatte litteraturen trenger et løft, og har spilt dette inn til statsbudsjettet og til Norsk kulturråd. Vi mener innkjøpsordningen bør utvides, og at også oversatte bøker må med i forsøksordningen med bøker ut til skolebibliotek. Og vi mener – slik vi lenge har ment – at skjønnlitterære oversettere trenger flere stipender. Jeg tror en viktig oppgave for foreningen framover blir å bidra til ulike lesetiltak, særlig for barn og unge. Dette gjenspeiles i handlingsplanen.

Vi lever i en tid hvor ytringsrommet synes å bli stadig trangere. Polen sies å ha erklært en tredjedel av landet for LGBT-fri sone. Ungarn har nylig endret sin «nasjonale litteraturkanon» som brukes som utgangspunkt for hva som er obligatorisk lesestoff for ungarske skolebarn, og fjernet jødiske forfattere. Det er viktigere enn på lenge at foreningen engasjerer seg i ytringsfrihet. Vi så med *Ways of seeing*-saken i fjor hvor kort vei det er til ytringsfriheten trues også her i landet.

Seks år som leder av foreningen har lært meg mye. Noe av det viktigste er kanskje at vi, liten forening som vi er, faktisk klarer å fikse det meste selv – eller i samarbeid med gode forbundsfeller. Det andre er at vi, liten forening som vi er, ikke kan gjøre for mange ting på en gang. I min periode har saker knyttet til rettigheter, kontrakter og fagpolitikk, hatt klar prioritet. Det har ikke vært tid til så mange sprell, ikke så mye oversetterprofilering. Noen har sikkert savnet det. Det er litt av poenget med å skifte ut valgte ledere. De kan forskjellige ting, har forskjellige styrker og svakheter.

Nå sender jeg stafettpinnen videre. Før jeg slutter vil jeg gjerne få takke alle gode samarbeidspartnere, alle som har sittet i styret i de seks årene, alle nestlederne mine (jeg har slitt ut like mange nestledere som kulturministre) og gode kollegaer på huset. Takk til alle gode krefter i foreningen som står på, stiller opp, og bidrar med gode ideer og arbeidsinnsats. Aller mest, vil jeg imidlertid ha protokollført en dypfølt takk til hele administrasjonen – dere som dekker til mothakene i hverdagen slik man kan komme i skade for å tro at selv de kinkigste saker glir nesten av seg selv, og som har gjort sitt til at jeg hele tiden har gledet meg til å gå på jobb, enten det var i R7 eller K17. Dere være lovet. Min etterfølger er i de beste hender.

Vi ses på årsmøtet!

Ika Kaminka
foreningsleder

Årsmøtet 2020

Lørdag 14. mars kl. 10.30
Ingeniørenes Hus, Kronprinsens gate 17, Oslo

Årsmøtet konstitueres

Innledning ved NOs leder Ika Kaminka

Årsmeldinger

Fra styret til behandling side 4

Fra Faglig råd til behandling side 60

Fra Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering side 62

Reviderte regnskaper for 2019

For Norsk Oversetterforening til behandling side 64

For Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering side 71

Forslag til vedtektsendringer fra styret side 77

Forslag til handlingsplan for 2020–2021 side 79

Budsjetter for 2020

For Norsk Oversetterforening til behandling side 81

For Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering side 71

Valg

Valgkomiteens innstilling til styre, Faglig råd, Bastian-komiteer og valgkomité side 83

Styrets forslag til revisor side 87

Foreningens vedtekter side i

Retningslinjer ved seksuell trakassering i bokbransjen side viii

Liste over forkortelser side x

Åpen post

Tidsplan

Kl. 10.00	Ankomst til kaffe/te
Kl. 10.30	MØTESTART
Ca. kl. 13.00	Lunsj i Kronprinsens gate 17
Ca. kl. 15.00	Kaffe/te m.m.
Ca. kl. 17.00	Møteslutt
Kl. 19.00	Aperitiff og middag i Oslo Sjømannsforenings selskapslokaler i Kronprinsens gate 1

STYRETS ÅRSMELDING FOR PERIODEN 16.3.19—14.3.20

Foreningen 2019–2020	side	5
Medlemmene	side	5
Foreningens organer	side	8
Representasjon	side	13
Medlemstilbud	side	17
Interne arrangementer og faglig tiltak	side	19
Utadrettede arrangementer og faglige tiltak	side	23
Samarbeidspartnere/samarbeidsfora	side	29
Fag- og kulturpolitikk	side	36
Kontrakts- og vederlagsforhandlinger	side	44
Forvaltningsorganisasjonene	side	50
Stipender	side	53
Økonomi	side	56

Foreningen 2019–2020

Norsk Oversetterforening er en kunstnerorganisasjon. Foreningens medlemmer er norske skjønnlitterære oversettere, og foreningen har som formål å fremme yrkesgruppens faglige og økonomiske felles-interesser. Foreningen er en ideell organisasjon med bibliotek-vederlaget som hovedinntektskilde. Sekretariatet ligger i Oslo.

Medlemmene

NO har 328 medlemmer per 27. februar 2020

Seks medlemmer er gått bort siste år:
Karin Bakken, født 1942, medlem siden 1998
Jan W. Dietrichson, født 1927, medlem siden 1991
Rolf Kirknes, født 1949, medlem siden 1982
Eli Oftedal, født 1921, medlem siden 1965
Annie Riis, født 1927, medlem siden 1985
Birgit Tønnesson, født 1925, medlem siden 1986

Foreningen har fem æresmedlemmer:
Morten W. Krogstad fra 2004, Bente Christensen fra 2012, Birger Huse fra 2012, Mari Finess fra 2015, Torstein Bugge Høverstad fra 2017.

Foreningen har i perioden fått ni nye medlemmer:

Bente Eilertsen, Ingeborg Fossestøl, Miriam Claire Lane, Kari Wille Rekdal, Christina Revold, Olav Thorbjørn Skare, Erlend Wichne, Oda Myran Winsnes, Vivian Evelina Øverås.

Utmeldte
Tre medlemmer meldte seg ut av foreningen i perioden.

Medlemmenes gjennomsnittsalder er 63,2 år per 27. februar 2020. I februar 2019 var gjennomsnittsalder 63,5. Gjennomsnittsalderen for menn er 65,1 år (64,9) og for kvinner 61,5 år (61,8). I februar 2019 var det 53 % kvinner og 47 % menn. I februar 2020 er det 53,3 % kvinner og 46,7 % menn.

I 2020 fyller eldste medlem 97 år og yngste medlem 29 år. Det er 30 av foreningens medlemmer som for tiden bor utenlands. Av de resterende 298 medlemmer bor 207 i Oslo og omegn.

Språkfordeling figur 1

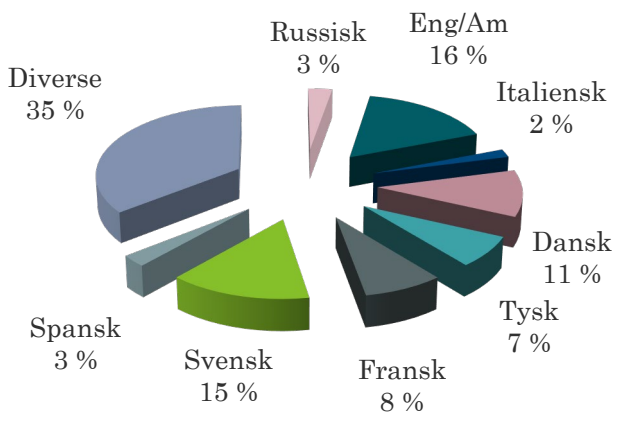

Ifølge foreningens register oversetter medlemmene per i dag fra 50 språk, de fleste fra mer enn ett. Språkfordelingen går frem av figur 1.

Diversegruppen på 35 % fordeler seg som i figur 2, der Øvrige representerer 32 språk med tre eller færre oversettere per språk.

I tillegg er 21 (17) medlemmer oversettere fra norsk til andre språk: bosnisk, brasiliansk, bulgarsk, engelsk, fransk, hindi, italiensk, japansk, koreansk, kurdisk-sorani, nederlandsk, slovakisk, spansk, tyrkisk, ukrainsk og ungarsk.

31 medlemmer oppgir oversettelser til nynorsk.

113 medlemmer rapporterte om utgitte oversettelser i 2019, og gjennomsnittsalderen på disse medlemmene er 56,8 år. Det er én færre enn i 2018, og gjennomsnittsalderen er 0,6 år lavere.

Språkfordeling figur 2

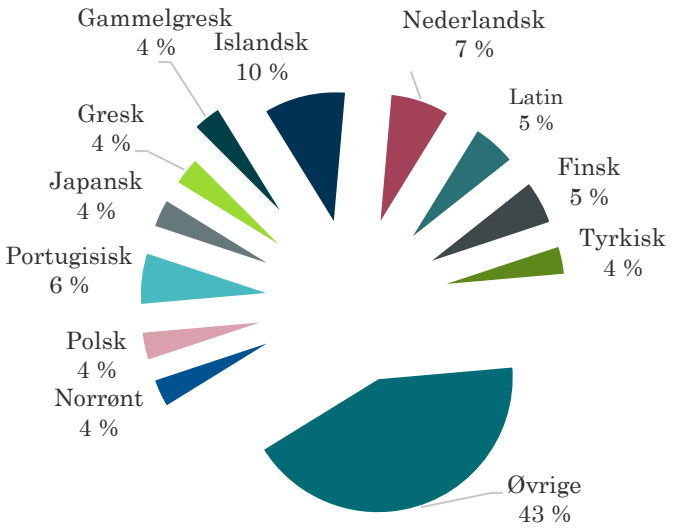

Totalt ble det rapportert inn 337 utgitte titler i 2019, 36 flere enn i 2018. Av de 337 er 11 (16) titler oversettelser fra norsk til 5 (5) språk. De øvrige 326 (285) titler er oversatt fra 17 (21) språk, der amerikanske og engelske titler dominerer med til sammen 146 (149) titler. Fra svensk ble det innrapportert 58 (47) titler, fra dansk 16 (15), fra fransk 23 (14), fra tysk 23 (12), fra spansk 8 (10), og fra islandsk 7 (8). De resterende 43 oversettelsene fordeler seg på 9 (12) språk.

Gjennomsnittlig sideantall på innrapporterte titler i 2019 var 292, i 2018 var tallet 312.

Priser og utmerkelser til medlemmer

Sverre Dahl ble tildelt Bastianprisen 2019 for oversettelsen av Daniel Kehlmanns *Tyll*, utgitt av Gyldendal

Kirsti Vogt ble tildelt Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur for oversettelsen av Jessica Townsends *Ingenlund: Morrigans forbannelse*, utgitt av Vigmostad & Bjørke.

Tone Myklebost ble tildelt Det skjønnlitterære oversetterfonds pris.

Gøril Eldøen ble tildelt Kritikerprisen 2018 for *Vernon Subutex 1* av Virginie Despentes, utgitt av Gyldendal.

Tor Tveite ble tildelt Kulturdepartementets oversetterpirs 2018 for oversettelsen fra finsk av Tuutikki Tolonens *Monsterreisen,* utgitt av Gyldendal.

Kirsti Baggethun ble tildelt Hieronymusdiplomet på årsmøtet 2019.

Venke Agnes Engh ble tildelt Hieronymusdiplomet på julemøtet 2019.

Cecilie Winger ble tildelt Jubelbrus på høstseminaret og Løvebrøl på julemøtet.

Bastianfolen

Norsk Oversetterforening gratulerer!

Foreningens organer

Styret

Velges på årsmøtet. Foreningsleder Ika Kaminka, nestleder Hilde Rød-Larsen (til juni), Hilde Lyng (fra august), E. Beanca Halvorsen, Bjørn Herrman, Fartein Døvle Jonassen, Henning Kolstad, Hedda Vormeland.

Administrasjonen

Ansettes av styret. Daglig leder Hilde Sveinsson, foreningskonsulent Cora Skylstad (i foreldrepermisjon fra 1. juli), administrasjonskonsulent Berit Aas. I midlertidig engasjement: Eira Ingersdatter Reithaug (fra 15. august). Redaksjonssekretær i Norsk Oversetterleksikon, Mira Langeland, er tilknyttet administrasjonen.

Faglig råd/Stipendkomiteen

Velges på årsmøtet. Agnete Øye, nestleder: Eivind Lilleskjæret, Ingrid Haug, Bård Kranstad, Hege Mehren, Kai Swensen. Styrets representant: Henning Kolstad. Varamedlemmer til stipendkomiteen: Elisabeth Bjørnson, Gøril Eldøen.

Bastiankomiteen

Velges på årsmøtet. Tone Formo, Christian Rugstad, Cathrine Krøger.
Varamedlemmer: Erik Krogstad, Margunn Vikingstad.

Bastiankomiteen for barne- og ungdomslitteratur

Velges på årsmøtet. Heidi Grinde, Morten Hansen, Anne Horn.
Varamedlemmer: Kyrre Haugen Bakke, Lisa Vesterås.

Valgkomiteen

Velges på årsmøtet. Eve-Marie Lund 2018–20, Johanne Fronth-Nygren 2019–20, John-Erik Frydenlund 2019–20 (til november). Varamedlem: Guro Dimmen 2019–20 (trådte inn i komiteen i november).

Diplomiatet

Nedsettes av styret. Merete Alfsen (til desember), Kyrre Haugen Bakke (til desember), Morten Hansen.

Seminarkomiteen

Nedsettes av styret: Leder Gøril Eldøen, medlemmer Kari Engen, John Grande, Kirsti Vogt. Fra administrasjonen: Cora Skylstad (fra august Eira I. Reithaug).

Oversatt Aften- og Kollegatreffkomiteen

Nedsettes av styret. Tove Bakke, Line Gustad Fitzgerald, Alf Storrud.

Festivalkomiteen

Nedsettes av styret. Johanne Fronth-Nygren (til årsskiftet), Signe Prøis, Astrid Nordang (fra årsskiftet).

Norsk Oversetterleksikon

Prosjektleder: Styret ved foreningsleder
Styringsgruppe: E. Beanca Halvorsen, Ika Kaminka, Hilde Sveinsson
Redaksjon: Eva Refsdal og Kristina Solum (redaktører), Christine Amadou, Birgit Bjerck, Ragnhild Eikli, Tom Lotherington, Håkon Viggen (til høsten 2019), Tor Ivar Østmoe.
Redaksjonssekretær: Mira Langeland
Nettredaktør: Hilde Sveinsson

Referansegruppe: Cecilia Alvstad, Stockholms universitet; Tatjana Radanovic Felberg, OsloMet; Annjo Klungervik Greenall, NTNU; Knut Andreas Grimstad, UiO; Christian Janss, UiO; Ingunn Lunde, UiB; Gunvor Mejdell, UiO; Christian Refsum, UiO; Siri Fürst Skogmo, Høgskolen i Innlandet; Hanne Skaaden, OsloMet

Norsk Oversetterleksikon

www.oversetterleksikon.no

Styret

Når årsmøtet finner sted, vil det ha vært avholdt 11 styremøter i perioden, samt styreseminar, og i tillegg et fellesmøte mellom styret og Faglig råd.

De viktigste sakene på dagsorden i perioden har vært forhandlinger om ny normalkontrakt og forhandlinger om bibliotekvederlag. Bibliotekvederlagsforhandlingene ble avsluttet før sommeren, forhandlinger om normalkontrakt like før jul. Disse siste har krevd mye tid, også fra styret. En annen sak som har vært på dagsorden på alle møter, er forholdet til det nystartede Forfatterforbundet. Styret har også foretatt en grundig gjennomgang av foreningens økonomi for å gjøre foreningen rustet til en økonomisk mer usikker fremtid.

På styreseminaret i juni meddelte nestleder Hilde Rød-Larsen at hun ønsket å ta på seg oppgaver som styret mente ikke var forenlige med styreverv i Norsk Oversetterforening. Hun valgte derfor å trekke seg. Hilde Lyng trådte inn som fungerende nestleder i august.

Styret har levert diverse innspill og høringssvar. Vårt høringssvar til språkmeldingen førte til at vi ble invitert til å holde innlegg på seminaret «Flerspråklighet – hva betyr det for barn og unge i dag?» i regi av Språkrådet, Nasjonalbiblioteket, Barnebokinstituttet og Leser søker bok, i februar 2020.

Styret har i perioden levert følgende innspill, høringssvar mv.

- 15. mai: Innspill til språkmelding
- 25. mai: Svar på undersøkelse til kunstnermelding
- 18. juni: Innspill til fagfornyelsen – høring om nye læreplaner: Læreplan for norsk, læreplan i morsmål for språklige minoriteter
- 1. oktober: Innspill til barne- og ungdomskulturmelding
- 21. oktober: Høringsinnspill om kulturbudsjettet i Familie- og kulturkomiteen
- 15. november: Høringssvar til forslag til ny språklov
- 7. februar: Høringssvar gjennomføring av EUs direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning m.m.

Styret har vedtatt instruks og retningslinjer for styret, foreningsleder, nestleder, samt Faglig råd og valgkomiteen. Det har også besluttet at fra og med foreningsåret 2020–2021 vil både leder og nestleder være ansatt av foreningen i henholdsvis 50 og 20 prosent stilling og innlemmes i foreningens tjenestepensjonsordning.

På styremøtet i november orienterte porteføljeforvalter Terje Nilsen om foreningens investeringer.

Kurs

Nestleder har deltatt på kurs i presentasjonsteknikk og kurset *Ny som leder*, begge i regi av Virke.

Styreseminar

Styreseminaret fant sted 11.–13. juni på Sanner Hotell på Hadeland. De viktigste sakene her var oppfølging av våre endrede medlemskriterier og spørsmålet om eksternt medlem i stipendkomiteen. Styret gjennomgikk deretter foreningens økonomi med tanke på innsparinger. Det ble også holdt kulturpolitisk idédugnad, der styret gjennomgikk alle partienes kulturpolitiske program med tanke på hvilke saker som er viktige for oversetterstanden og den oversatte litteraturen.

Fellesmøte med Faglig råd

9. oktober fant det årvisse fellesmøtet med Faglig råd sted. Foreningsleder holdt en innledning om vederlagsmidlenes pengestrøm og oversetternes plass i den, om hvilke føringer som gjelder for bibliotekvederlaget, og hvilke prinsipper som gjelder for fordelingen av det. Hun orienterte også om resultatet av bibliotekvederlagsforhandlingene.

Faglig råds leder la frem spørsmålet om forståelsen og formidlingen av de nye medlemskriteriene, og presenterte utkast til en tekst på hjemmesiden som synliggjør hva Faglig råd ser etter når de behandler søknader om medlemskap. Det er også laget utkast til ny brosjyre. Rådsleder innledet videre til diskusjon om saksbehandlingen og den konkrete vurderingen. Det ble minnet om at de nye medlemskriteriene ikke skal ha innvirkning på Rådets kvalitetsvurdering, i tråd med diskusjonen på årsmøtet i 2019. Daglig leder presenterte problemstillinger knyttet til eksternt medlem i stipendkomiteen, og belyste hvordan en eventuell vedtektsendring kan formuleres.

Fra venstre: Fartein Døvle Jonassen, Bjørn Herrman, Hilde Lyng, Hedda Vormeland, Henning Kolstad, Ika Kaminka, E. Beanca Halvorsen. Foto: NO

Administrasjonen

Administrasjonen har tre årsverk. I tillegg er redaksjonssekretæren i Norsk Oversetterleksikon tilknyttet administrasjonen i 40 prosent stilling. Alle de ansatte er kvinner. Styret mener at arbeidsmiljøet er godt. Det har ikke vært skader eller ulykker i perioden. Det føres fraværsstatistikk, og det har i perioden ikke vært langtidssykemeldte.

Foreningen er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Virke. Foreningen forurenser ikke det ytre miljø mer enn det som er normalt for kontorvirksomheter med en viss reisevirksomhet.

Foreningskonsulent Cora Skylstad gikk ut i foreldrepermisjon i juli, og Eira Ingersdatter Reithaug startet i midlertidig engasjement 15. august. Vikariatet i administrasjonen ble utlyst på NO hjemmeside og i sosiale medier, og det ble gjennomført samtaler med tre kandidater.

Administrasjonsseminar

Administrasjonens andre seminar ble avviklet på Tjøme 26.–28. mars, med leder, nestleder og administrasjonen til stede.

Handlingsplanen ble gjennomgått og særlige utfordringer det kommende året ble diskutert. Administrasjonen utvekslet også råd om arbeidsrutiner og løsning av diverse administrative floker. Foreningsleder presenterte programmet det nettbaserte styringsverktøyet Trello som administrasjonen har vurdert å innføre som arbeidsredskap.

Arkiv

Etter at stiftelsen ASTA, en leverandør av arkivfaglige konsulenttjenester, overtok NOs arkiv i november 2018, er innholdet kartlagt og sortert og overført til Nasjonalbiblioteket (NB). Arkivet vil bli gjort tilgjengelig for blant annet forskning. Avtalen mellom NB og NO inneholder en klausul om at tilgang til NOs arkiv kun gis etter avtale med foreningen. Dette gjelder for de neste 20 årene.

Kurs

Foreningsleder og daglig leder deltok 7. mai på webinar om arbeidsgivers styringsrett. Administrasjonen deltok i april på førstehjelpskurs med opplæring i hjertestarter og på søkeverksted for Oversetterleksikonet i Nasjonalbiblioteket i oktober.

Representasjon

I samarbeidsorganer

NFOF – Norsk forfatter- og oversetterfond
I styret: Ika Kaminka, varamedlem: Hilde Sveinsson
Fra august 2019 er Ika Kaminka styreleder i NFOF

SOS — Skribentorganisasjonenes Samarbeidsutvalg
Ika Kaminka, Hilde Rød-Larsen/Hilde Lyng

Nettverksted.no
I styret: Ika Kaminka. Redaktør: Bjørnar Magnussen

Kunstnernettverket
I utvalg for trygd og pensjon: Ika Kaminka
I debattgruppa for 2019-debatten under Arendalsuka: Hilde Rød-Larsen
I AU for skribentene: Monica Boracco (NDF)
I kunstnerpolitikkutvalget for skribentene: Heidi-Marie Kriznik (DnF)
I DKS-utvalget for skribentene: Taran Bjørnstad (NBU)

NORNE
Ika Kaminka, Hilde Lyng

NFOR — Nordisk forfatter- og oversetterråd
Ika Kaminka

CEATL — Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires
Hoveddelegat: Ika Kaminka
I styret: Bjørn Herrman
I arbeidsgruppen for opphavsrett: Bjørn Herrman
I arbeidsgruppen for organisasjonsbygging, *Best practice*: Ika Kaminka

FIT Literary Translation and Copyright Task Force
Hedda Vormeland

I andre organisasjoner

Kopinor, for de skjønnlitterære
I styret: Mette Møller (DnF), varamedlem: Ika Kaminka
I fordelingsnemnda: Monica Boracco (NDF)
I internasjonalt utvalg: Ika Kaminka,
I representantskapet for NO: Hilde Rød-Larsen, varamedlem: Fartein Døvle Jonassen.

Norwaco, for forfatterne
I styret: Jan Terje Helmli (NFFO), varamedlem Monica Boracco (NDF)

Bibliotekvederlagsforhandlinger, for de skjønnlitterære
I forhandlingsutvalget: Ika Kaminka, Mette Møller (DnF)

Norsk PEN
Fribyforfatternes arbeidsutvalg: Johanne Fronth-Nygren
Fengslede forfatteres komité: Johanne Fronth-Nygren

I offentlige organer

Norsk kulturråd
I vurderingskomiteen for innkjøpsordningen for oversatt skjønnlitteratur: Thomas Lundbo, Pål H. Aasen
I kontaktutvalget for innkjøpsordningene: Ika Kaminka

Utvalg for Statens kunstnerstipend, for skapende kunstnere: Sigmund Løvåsen

Fond for lyd og bilde, for skribentorganisasjonene
I Utvalget for tekst: Kristin Søhoel (SOS), varamedlem: Jon Rognlien (SOS)

Statens kunstnerstipend, andre kunstnergrupper, for skribentorganisasjonene
Mette Karlsvik (DnF)

Annen representasjon

Det skjønnlitterære oversetterfond
(Tidligere Bokklubbenes skjønnlitterære oversetterfond.)
I styret: Runhild Skjølaas (styreleder), Oliver Møystad, Hilde Sveinsson

NBIs barnebokprosjekt Bærekraftsbiblioteket
Hedda Vormeland

Arrangementskomiteen for tysk-norsk litteraturfestival
E. Beanca Halvorsen

Deltakelse på møter og konferanser i inn- og utland

Mars

Kritikerprisen for beste oversettelse, utdeling: Hilde Rød-Larsen
Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur, utdeling: Eivind Lilleskjæret
Årsmøte i NDF: E. Beanca Halvorsen
Årsmøte i Kritikerlaget: Hilde Lyng
Årsmøte i DnF: Hilde Rød-Larsen
Informasjonsmøte i Statens kunstnerstipend: Hilde Sveinsson

April

Årsmøte i NBU: Hilde Lyng
Årsmøte i NFFO: Ika Kaminka
Årsmøte i NAViO: Henning Kolstad
Årsmøte i Forfatterforbundet: Ika Kaminka
Årsmøte i Norsk forfattersentrum: Ika Kaminka
Tysk-norsk litteraturfestival: Sverre Dahl, E. Beanca Halvorsen, Eivind Lilleskjæret, Ute Neumann, Astrid Nordang, Arild Vange, Øystein Vidnes, Jan Erik Vold, Pål H. Aasen
Årsmøte i BWC, Visby: Hilde Lyng
Feiring av 100-årsjubileet for den første nordiske forfatterkongressen, Dansk Forfatterforenings 125-årsjubileum og NFOR-konferanse, København: Hilde Rød-Larsen, Ika Kaminka, Hilde Sveinsson
Omvisning i Bibliotekenes hus: Ika Kaminka, Hilde Sveinsson
CEATL, styremøte, Bucuresti: Bjørn Herrman
Kopinor-seminar: Bjørn Herrman

Mai

CEATL, årsmøte, Norwich: Bjørn Herrman, Ika Kaminka
Foreningen !les, årsmøte: Hilde Rød-Larsen
Norsk litteraturfestival: Sindre Andersen, Hege Susanne Bergan, Karin Gundersen, Torstein Bugge Høverstad, Erik Ringen, Signe Prøis, Synneve Sundby, Margunn Vikingstad, Kirsti Vogt
Norsk litteraturfestival, oversetterverksted: Gøril Eldøen, Thomas Lundbo, Ingse Skattum, Synneve Sundby, Erlend Wichne
Norwaco, årsmøte: Hilde Lyng
UiO, «Copyright for Authors and Performers», konferanse: Bjørn Herrman, Ika Kaminka

Juni

Forleggerforeningens bokdag: Bjørn Herrman
NTO, årsmøte: Hedda Vormeland

August

Arendalsuka: Hilde Rød-Larsen

Bjørnsonfestivalen, Molde: Gøril Eldøen, Tone Formo, Agnete Øye

Kapittel, Tekst i flukt, Stavanger: Gunvor Mejdell, Johanne Fronth-Nygren

Litteraturhuset, leietakermøte: Hilde Sveinsson

September

NORNE-møte, Helsinki: Ika Kaminka, Hilde Lyng

Oktober

Bokmessa i Frankfurt: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng, Hedda Vormeland

Familie- og kulturkomiteen Stortinget, høring om statsbudsjettet: Ika Kaminka

Arbeiderpartiets kulturkaffekopp, Stortinget: Hilde Lyng

Kulturdepartementet, møte om forhandlingene med Forfatterforbundet: Ika Kaminka

Den spanske ambassaden, feiring av den spanske nasjonaldagen: Kai Swensen

CEATL, styremøte, Brussel: Bjørn Herrman

CEATL, arbeidsgruppe for opphavsrett, Bucuresti: Bjørn Herrman

November

NFFOs oversetterseminar: Eira Ingersdatter Reithaug

Utdeling av Brageprisen: Eivind Lilleskjæret

Seminar om nordisk innføring av DSM-direktivet (EUs nye opphavsrettsdirektiv), København: Bjørn Herrman, Hilde Lyng

Kopinor-seminar: Fartein Døvle Jonassen, Hilde Lyng

Desember

NAViOs fagseminar og julemøte: Henning Kolstad

Januar

Kåring av årets bibliotek: Hilde Lyng

CEATL, arbeidsgruppen for organisasjonsbygging, Ljubljana: Ika Kaminka

Kick-off: Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet: Hilde Lyng

Finansdepartementet: innspill til gjennomføring av egen pensjonskonto, høring, med Kunstnernettverkets utvalg for trygd og pensjon: Ika Kaminka

Opphavsrettsforeningen, om innføringen av EU-direktivet om kollektiv rettighetsforvaltning: E. Beanca Halvorsen, Ika Kaminka, Hilde Lyng

SafeMuse, oppstartsmøte: Hilde Lyng

Februar

Nasjonalbiblioteket: Kan vi snakke sammen? Om flerspråklighet hos barn og unge: Ika Kaminka, Hedda Vormeland (innledere)

Medlemstilbud

Berlin

NO har siden 2008 eid en leilighet i Starnberger Straße 8 i Berlin, som medlemmer kan søke om opphold i etter utlysning to ganger i året. I 2019 sto leiligheten tom i seks av 53 uker, et belegg på nærmere 89 %. De fleste av leieavtalene var for én uke av gangen, mens seks medlemmer leide to uker i strekk. I løpet av de drøyt 11 årene siden første gang leiligheten ble leid ut, har 144 medlemmer benyttet tilbudet. Av disse var det 92 som leide leiligheten i én eller to uker, 25 leide den tre til fem ganger, og 27 seks ganger eller mer.

Administrasjonen er driftsansvarlig for leiligheten og var i Berlin i januar 2020 for å rydde og oppgradere diverse møbler og interiør. Leiligheten har blant annet fått nye kjøkkenstoler og ny sofa. Kjellerboden er ryddet, så det vil bli enklere å bruke syklene. Vedlikehold av syklene må av praktiske grunner tas hånd om av leietakerne. Administrasjonen vil oppfordre alle leietakere til fortsatt å ta ansvar for at standarden i leiligheten opprettholdes ved blant annet å behandle møbler og interiør pent.

Verloren, gefunden und vielleicht kaputt

Høsten 2013 innførte byregjeringen i Berlin en lov som ga strenge restriksjoner for å begrense bruken av boliger som ferieleiligheter, den såkalte Zweckentfremdungs-verbotsgesetz. I 2017 ble det informert om at det er mulig at de innførte restriksjonene kan være i strid med tysk føderal lov, og saken er til behandling i Bundesverfassungs-gericht. Avgjørelse ventes mot slutten av 2020, og så lenge det ikke kommer krav om bruksendring, leies leiligheten ut som tidligere.

Kollegahjelp

Alle nye medlemmer og avviste søkere får tilbud om kollegahjelp, hvilket vil si at en erfaren oversetter leser og kommenterer en oversettelse under arbeid. Erfarne oversettere kan også benytte seg av tilbudet. Tilbudet har vært benyttet av to oversettere i 2019.

Konsulenthjelp

Alle medlemmer har årlig inntil kr 5 000 til å honorere konsulenter etter fastsatte retningslinjer. Seks medlemmer benyttet ordningen i 2019.

Kontorplasser i Litteraturhuset i Oslo

Foreningen disponerer et kontor og en munkecelle på loftet i Litteraturhuset. Plassene utlyses to ganger i året, og begge har vært tildelt i hele 2019.

Nettverksted.no

Nettverkstedet eies av NFFO, NAViO og NO. Andre organisasjoner kan kjøpe tilgang til sine medlemmer etter avtale, og det er også åpent for enkeltabonnenter.

Styret har i perioden bestått av Helge Vik (NAViO, styreleder), Camilla Larsen (NFFO) og Ika Kaminka. NAViO har regnskapsansvaret. Redaktør er Bjørnar Magnussen.

Omleggingsprosessen til det nye Nettverkstedet har vært lang og kronglete, ikke minst på grunn av konflikten med tidligere utvikler Mediasparx i forbindelse med overføringen til Moo-Gruppen. Da en juridisk vurdering viste at det var usikkert om det var noe å hente på å få konflikten rettslig behandlet, besluttet styret å la saken ligge. Avtalen med Mediasparx er nå sagt opp.

Det ble tydelig for styret at det er viktig med en kvalifisert kontaktperson som kobling mellom Nettverkstedet og utvikler, og styret var enige om at den personen burde være redaktøren. Ettersom redaktørjobben da ville innebære betraktelig mer jobb i forbindelse med fornyelsen, ble det vedtatt å øke honoraret for å gi Bjørnar mer spillerom som redaktør. Det har gitt resultater, og i september ble det nye Nettverkstedet endelig lansert.

Det gjenstår fortsatt noen mindre justeringer før løsningen er optimal. Av økonomiske årsaker vil disse tas over tid. Det vurderes også å utvide abonnementet hos Ordnett med flere ordbøker, og styret vil ta stilling til dette når endelig pristilbud foreligger.

Medlemmene må selv sette et nytt passord på grunn av sikkerheten. Redaktøren og foreningenes administrasjon har ikke innsyn i de gamle passordene og kan heller ikke overføre dem til den nye versjonen av Nettverkstedet.

På årsmøtet i nettverksted.no i 2019 ble det besluttet at o-ringen skal legges inn under Nettverkstedet og formelt bli en del av det.

Scenekort

Alle medlemmer av foreningen får tilbud om scenekort som gir opptil 50 % rabatt på alle teatre og scener som er medlem av NTO. For teatersesongen høst 2019 / vår 2020 mottok totalt 207 medlemmer scenekortet. 37 av medlemmene mottok både fysisk og elektronisk scenekort, 123 medlemmer valgte kun elektronisk kort, og 47 ønsket kun fysisk scenekort. Noen medlemmer får via andre foreninger, og flere har gitt beskjed om at de ikke ønsker kortet. Mistet og erstattet kort faktureres med kr 100. Foreningens utgift til scenekortene var i 2019 på drøyt kr 22 000.

Visittkort

Foreningen har tidligere tilbudt alle medlemmer subsidierte visittkort med NOs farge og logo til rabattert pris. Fra 2019 besluttet styret å nedlegge dette tilbudet, både som et innsparingstiltak og fordi det de siste årene har vært lite etterspurt.

Interne arrangementer og faglige tiltak

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt lørdag 16. mars i Kronprinsens gate med 104 deltakere: gjester, medlemmer og administrasjonen.

Foreningsleder Ika Kaminka innledet med å snakke om de mange forhandlingene foreningen på dette tidspunktet sto i, blant annet om bibliotekvederlag – Forfatterforbundet var nylig tilkjent forhandlingsrett – om vederlagsfordeling i NFOF og om ny normalkontrakt. Videre ble det påpekt at en viktig oppgave for foreningen er å arbeide for å opprettholde det norske språket. Andre temaer var arbeidet for å få flere arbeidsstipendhjemler i Statens kunstnerstipend, og spørsmålet om hvordan flere av disse hjemlene kan gå til skjønnlitterære oversettere. Forslaget om endring av medlemskriteriene ble fremhevet som dagens viktigste sak. Noen punkter i årsmeldingen ble kommentert.

Styrets årsmelding ble godkjent ved akklamasjon.
Faglig råds årsmelding ble godkjent ved akklamasjon.
Årsmelding fra NFOF ble tatt til etterretning.
Regnskap for NO for 2018 ble godkjent ved akklamasjon.
Regnskap for NFOF ble tatt til etterretning.

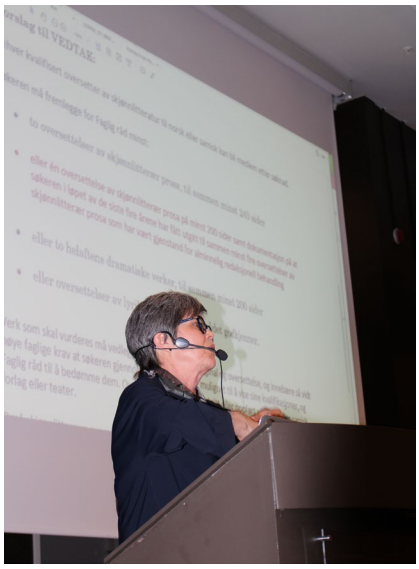

Foreningsleder Ika Kaminka legger frem forslag til endring i medlemskriteriene

Det ble lagt frem et forslag fra styret til endring av inntakskriteriene: «eller én oversettelse av skjønnlitterær prosa på minst 200 sider samt dokumentasjon på at søkeren i løpet av de siste fire årene har fått utgitt fire oversettelser av skjønnlitterær prosa som har vært gjenstand for alminnelig redaksjonell behandling.» Det var også kommet inn et benkeforslag. Forslagene ble grundig debattert, og mange engasjerte seg i diskusjonen. Et klart flertall stemte for styrets forslag. Etter en revidering av forslaget er de nye inntakskriteriene som følger:

Enhver kvalifisert oversetter av skjønnlitteratur til norsk eller samisk kan bli medlem etter søknad. Søkeren må fremlegge for Faglig råd minst:

- *to oversettelser av skjønnlitterær prosa, til sammen minst 240 sider*
- *eller én oversettelse av skjønnlitterær prosa på minst 200 sider samt dokumentasjon på at søkeren i løpet av de siste fire årene har fått utgitt ytterligere minimum tre oversettelser på til sammen 600 sider skjønnlitterær prosa som har vært gjenstand for alminnelig redaksjonell behandling*
- *eller to oversettelser av helaftens dramatiske verker, til sammen minst 200 sider*
- *eller oversettelser av lyrikk i et omfang som rådet godkjenner*

Verk som skal vurderes må vedlegges søknaden både i original og oversettelse, og innebære så vidt høye faglige krav at søkeren gjennom sine løsninger får mulighet til å vise sine kvalifikasjoner, og Faglig råd til å bedømme dem. Oversettelsene skal være utgitt eller oppført på norsk eller samisk forlag eller teater. Også skjønnlitterære oversettere som oversetter fra norsk og/eller samisk til andre språk, og som bor og virker i Norge, og som kan dokumentere tilsvarende produksjon, kan innvilges medlemskap.

Forslag om endring i refusjon av syketrygdpremier ble vedtatt ved akklamasjon. Handlingsplanen og budsjettet ble vedtatt ved akklamasjon. Budsjett for NFOF ble tatt til orientering. Valgkomiteens innstillinger ble vedtatt ved akklamasjon. Ny revisor ble vedtatt ved akklamasjon.

Årsmøtemiddagen ble avholdt i Oslo Sjømannsforenings lokaler.

Én av mange avstemminger i 2019

Hieronymus-feiring

St. Hieronymus er oversetternes skytshelgen og blir feiret hvert år i månedsskiftet september/oktober, denne gangen torsdag 26. september. NO sto som arrangør. I tillegg til NOs medlemmer deltok medlemmer fra NFFO, NAViO og STF. Gyldendals Einar Ibenholt holdt Ord for dagen. Ika Kaminka var programleder. Johanne Fronth-Nygren presenterte prosjektet Tekst i flukt, et oversettelsesverksted for eksilforfattere, og forfatter Gunel Movlud og oversetter Hege Susanne Bergan leste opp. Fartein Jonassen og Vibeke Saugestad fremførte Henrik Wigestrands vinnerbidrag fra gjendiktningskonkurransen under Oversatte dager.

NAViO avholdt i år som i fjor Tekstiaden, en konkurranse mellom kolleger innenfor audiovisuell oversettelse. Det ble kåret tre vinnere, som alle hadde tekstet et utdrag fra tv-serien Modern Family. På tredje plass kom Helge Haaland, på andre Ina Bakke Kickstat (NO-medlem), og førsteplassen gikk til Eiliv Fossbakken.

NFFO delte for første gang ut den nye prisen for beste sakprosaoversettelse, Rosettaprisen. Denne prisen skal erstatte Bokhandelens faglitterære oversetterpris. Rosettaprisen ble tildelt Rune R. Moen (NO-medlem) for hans oversettelse fra engelsk av Anne Applebaums *Rød sult*, utgitt på Cappelen Damm.

Bastianprisen 2019 ble tildelt Sverre Dahl for oversettelse fra tysk av Daniel Kehlmanns *Tyll*, utgitt på Gyldendal forlag. Årets Bastianpris for barne- og ungdomslitteratur ble tildelt Kirsti Vogt for oversettelse fra engelsk av Jessica Townsends Ingenlund: *Morrigans forbannelse*, utgitt på Vigmostad & Bjørke.

Kvelden ble avsluttet med mat, vin og kollegialt samvær.

Høstseminar

Det årlige høstseminar ble avholdt 27.–29. september på Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker med i alt 86 medlemmer, bidragsytere og gjester. Tittelen lød *Bedre og bedre år for år? Oversettelse før og nå*.

Etter velkomsthilsen og presentasjon av gjester informerte foreningsleder Ika Kaminka, Bjørn Herrman og Hilde Lyng om aktuelle fagpolitiske saker. Daglig leder Hilde Sveinsson orienterte om stipendrunden 2020. Ingrid Haug innledet seminaret med foredraget *Oversettelse før og nå: En dinosaurs bekjennelser.* Så fulgte en panelsamtale med Marit Grue fra ARK, Anne Merethe Prinos fra Kritikerlaget og Knut Ola Ulvestad fra Cappelen Damm om veien videre for bokbransjen. Samtalen ble ledet av Hilde Rød-Larsen. Beanca Halvorsen sto for fredagens siste foredrag: *Habe nun ach! Hvorfor en sjette norsk gjendiktning av Faust – og under hvilke vilkår?* Fredagsprogrammet ble avsluttet med quiz ved Kirsti Vogt.

Lørdag startet med *Maskinoversettelse og fiksjon – et blikk på maskinoversettelse av litteratur* ved Lars Bungum. Bjørnar Magnussen fulgte opp med *Kan CAT-verktøy brukast i litterær omsetjing?* Kristina Solum foreleste under tittelen *Oversettelse som samarbeid – spøkelser, kritikere og usynlige helter*. Etter lunsj var det Marie Nedregotten Sørbøs tur med *Kan Jane Austen snakke norsk? Omsettingsproblem og praksis over to hundreår*. Deretter samtalte Sørbø med Merete Alfsen om nettopp å oversette Jane Austen. Samtalen ble ledet av Kirsti Vogt. Ettermiddagen var satt av til verkstedjobbing for forhåndspåmeldte. Det ble avholdt språkverksted for 34 deltagere, fordelt på to engelske grupper, to franske, en italiensk, en spansk, en russisk og en svensk, som diskuterte oversettelser de hadde levert på forhånd. Tradisjonen tro ble lørdagskonkurransens vinnerbidrag annonsert og fremført etter kveldens festmiddag.

Søndag ble innledet med demonstrasjon av det nye Nettverkstedet ved Bjørnar Magnussen, før Bente Christensen foreleste om *Små og store frøkner – oversettelse av ungpikebøker på 1900-tallet*. Henning Kolstad sto for seminarets siste foredrag: *Hennings lille makrokosmos – teknofob gubbes kamp mot pennens friksjon*.

Julemøte

Julemøtet 2019 ble arrangert i Oslo Militære Samfund lørdag 23. november med 99 medlemmer og gjester til stede. Foreningsleder Ika Kaminka informerte om aktuelle foreningssaker sammen med Hilde Lyng og Bjørn Herrman. Lars Moa hadde meldt inn til åpen post og fortalte om en nylig opplevelse med et forlag. Deretter samtalte Thomas Lundbo og Astrid Nordang med Tor Tveite om fordeler og ulemper ved å kombinere oversetter- og forfattervirket. Programmet ble avsluttet med julefortelling og musikk ved Beanca Halvorsen og Fartein Døvle Jonassen, og avsluttet med allsang. Programleder var Hilde Sveinsson. Før aperitiff og festmiddag var det tradisjonen tro bokbytte i «Sumpen».

Under kongen og dronningens oppsyn

Under middagen mottok Venke Agnes Engh Hieronymusdiplomet for sin innsats for foreningen og Cecilie Winger foreningens Løvebrøl for sitt arbeid med å synliggjøre oversetteren gjennom podkasten *Oversettere er ålreite folk*.

Kollegatreff

Det ble i perioden avholdt to kollegatreff i Kronprinsens gate 17. Første treff, den 28. mai, var en opplesningsstafett med 13 deltakere. Kari Näumann leste egen oversettelse av Pablo Nerudas *Ode til måken*, Tone Formo leste fra nylig utgitte *Sanger om våpen* av Jennifer Clement, Kari Wærum leste fra eget oversetterutkast fra et kurs av *Field Guide to Getting Lost* av Rebecca Solnit, Bente Christensen leste fra bind tre av Simone de Beauvoirs memoarer, en ennå ikke utgitt oversettelse. Per Qvale leste fra Ole Michael Selbergs oversettelse av *Mannen uten egenskaper* av Robert Musil, og Selbergs *Utsikt med et sandkorn* av Wisława Szymborska. Tove Bakke leste sitater fra Paulus. Til slutt leste David Smith fra sin oversettelse under arbeid av Dag Solstads *Roman 1987* til engelsk.

Andre treff ble avholdt 14. november med 11 deltakere, hvorav én ikke var medlem. Her samtalte Astrid Nordang, Hilde Rød-Larsen og Thomas Lundbo om å være oversettere og forfattere. Det ble en god samtale rundt bordet, med mange innspill fra publikum.

Seniortreff

Periodens seniortreff ble avholdt 19. juni 2019 med 15 medlemmer og administrasjonen til stede. Kyrre Haugen Bakke fortalte om *Muntlig > skriftlig > skriftlig > muntlig – eller: Katarsis korrigert. Strøtanker omkring oversettelse av dramatikk*. Deretter var det tid for spørsmål, samtale og lunsj.

Utadrettede arrangementer og faglige tiltak

Oversatt Aften

Oversatt Aften er Norsk Oversetterforenings soaré for formidling av og diskusjon om den oversatte litteraturen. I perioden har det blitt holdt fire arrangementer, hvorav samtlige har funnet sted på Litteraturhuset i Oslo. Nedgangen i besøkstall har fortsatt i perioden.

I perioden har Gunvald Axner Ims fortalt om å oversette Ahmet Altan fra tyrkisk, Gøril Eldøen har snakket om å oversette Virginie Despentes' særegne språk til norsk, og Signe Prøis har fortalt om å oversette den dominikanske forfatteren Rita Indiana. Siste Oversatt Aften i 2019 var Bastian-treffet, der årets prismottakere, Sverre Dahl og Kirsti Vogt, fortalte om sine oversettelser av henholdsvis Daniel Kehlmanns *Tyll* og Jessica Townsends *Ingenlund: Morrigans forbannelse*.

Oversatte dager 2019

Torsdag 28. februar til lørdag 2. mars 2019 ble Oversatte dager avholdt for fjerde gang på Litteraturhuset i Oslo, med nesten 60 arrangementer om oversettelse i ulike former. NO, NFFO og NAViO samarbeidet om planlegging og gjennomføring, og hver forening var representert ved to medlemmer. NOs representanter var Eva Dobos (leder for OD) og Preben Jordal. En rekke frivillige fra de respektive foreningene bidro også til gjennomføringen av arrangementet.

Oversatte dager ble innledet med et innslag om oversetting av islandsk smerte og humor og et innslag om teksting av SKAM til dansk, og fortsatte over to fulle dager med oversetterrelaterte foredrag om blant annet dubbemanus, tolkens rolle, oversettelsesforskning og Kalevala på norsk. På lørdag kveld ble Språkgledeprisen delt ut til Kevin Vågenes. Prisen som ble opprettet under Oversatte dager i 2013 skal hedre en person i norsk offentlighet som på kreativt vis bidrar til å spre språkglede og skape begeistring for ulike måter å uttrykke seg på. Prisen består av 15 000 og et diplom med trykk av Anna Fiske. I 2019 var det NAViO, NFFO og NO som delte ut prisen. Etter prisutdelingen ble Oversatte dager 2019 avsluttet med fest i NFFOs lokaler i Uranienborgveien 2.

På vei til Frankfurt 2019

Fra handlingsplanen:

I samarbeid med NFFO, Willy Brandt-stiftelsen og Goethe-instituttet arrangere tysk-norsk litteraturfestival våren 2019, som en del av forberedelsene til Frankfurt 2019.

Som opptakt til Norges gjestelandsopptreden på bokmessa i Frankfurt ble den tysk-norske litteraturfestivalen «På vei til Frankfurt» arrangert på Litteraturhuset i Oslo 26.–28. april. Den omfattende festivalen, planlagt over en toårsperiode, var et samarbeid mellom NO, NFFO, Den norsk-tyske Willy Brandt-stiftelsen, Goethe-instituttet og Frankfurter Buchmesse. Erik Fosnes Hansen var kunstnerisk leder og Helge Rønning ansvarlig for paneldebatter om tysk bokbransje og samfunnsliv. Kronprinsesse Mette-Marit og Oslo-ordfører Marianne Borgen var festivalens høye beskyttere. Begge var til stede under den høytidelige åpningsseremonien, hvor ordføreren holdt en flammende tale på flytende tysk.

Festivalens hovedkonsept var at forfattere, oversettere og akademikere m.fl. skulle løfte frem og gå i samtale med sine kolleger fra Tyskland (36), Østerrike (8) og Sveits (3). Av NOs medlemmer samtalte Øystein Vidnes med Tim Krohn (CH), Astrid Nordang med Teresa Präauer (AT), Sverre Dahl med Christoph Ransmayr (AT) og Pål H. Aasen med Volker Kutscher (DE). Det ble laget prøveoversettelser som ble vist på storskjerm under alle forfattersamtalene.

Videre holdt Sverre Dahl foredrag om Thomas Bernhard, Øystein Vidnes om Stefan Zweig og E. Beanca Halvorsen om Elfriede Jelinek. Arild Vange ledet en tysk-norsk lyrikkaften i Wergelandsalen lørdag kveld, der også Jan Erik Vold bidro med opplesninger på tysk og norsk.

Festivalens langsiktige mål er å oppmuntre til enda flere oversettelser av tysk litteratur til norsk. Utfordringene ved å få norske forlag til å satse på tyske bøker var tema for en panelsamtale med NOs Eivind Lilleskjæret og Ute Neumann, ledet av Cappelen Damm-redaktør Bernhard Mohr.

Den tysk-norske litteraturfestivalens 69 enkeltarrangementer (på tysk/engelsk/norsk) ble besøkt av hele 5000 publikummere, noe som gjør den til det best besøkte helgearrangementet i Litteraturhuset i Oslos historie.

Bokmessa i Frankfurt oktober 2019

Tirsdag 15. oktober åpnet bokmessa i Frankfurt. NO var representert ved E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng og Hedda Vormeland. Hilde Lyng var til stede under åpningsseremonien. NO arrangerte onsdag 16. oktober i samarbeid med NORLA en scenesamtale i den norske paviljongen, der Hedda Vormeland samtalte med oversetterne Eva Valvo (Italia) og Rositsa Tsvetanova (Bulgaria) om oversetternes kår i deres land.

I løpet av noen hektiske dager, fram til og med fredag 18. oktober, overvar NO-representantene et stort antall programposter, både i gjestelandspaviljongen og ellers på messa. En gledelig tendens er at svært mange, blant dem kulturminister Skei Grande og mange forfattere og forlagsfolk, fra scenen nevnte hvor avgjørende oversettelse (og oversettere) er for det internasjonale bokmarkedet.

Et arrangement som bør nevnes spesielt, er ICORNs lansering av engelskspråklig utdrag av fribyantologien *Å kysse en ørken, å kysse en myr*, redigert av Johanne Fronth-Nygren. Her var flere av fribyforfatterne til stede og bidro med opplesning. NOs representanter fikk også med seg flere arrangementer på scenen Weltempfang, hvorav flere om oversettelse.

Goethe-Institut internasjonalt holdt en mottakelse for instituttets mange samarbeidspartnere, deriblant Norsk Oversetterforening som eneste norske til stede. President Hans-Dieter Lehmann framhevet spesielt den tysk-norske litteraturfestivalen som fant sted i Oslo i april 2019, som et eksempel på noe som var mulig på grunn av det gode samarbeidet med Norges viktigste litterære organisasjoner.

Norsk kulturråd arrangerte halvdagsseminaret *Superstar Economy? Art and Cultural Economy in the Digital Era*, som handlet om kunst- og kunstnerøkonomi i en digital tidsalder, med deltakere fra bl.a. Spotify og Storytel.

NO var til stede på bokmessa som en sentral organisasjon i norsk bokbransje, og kunne som nevnt registrere at svært mange norske forfattere snakket om oversetterens rolle. Uten oversettere ingen internasjonal litteratur og ingen bokmesse – det er et perspektiv som ble løftet fram gjentatte ganger. I tillegg til å få med seg mange sceneinnslag møtte NOs representanter norske forlagsfolk, kolleger på skribentfeltet og andre fra kulturfeltet i uformelle sammenhenger. I alle sammenhenger ble NOs synspunkt holdt frem: Vi ønsker å se litteratur krysse landegrenser, men bare dersom våre kolleger i alle land har gode arbeidsvilkår og får rimelig vederlag.

Norsk Litteraturfestival

Norsk Oversetterforening sto for i alt fire innslag under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer. Arrangementene inngikk i arrangementsrekken «Oversettertimen», som foregikk 22.–26. mai i Søndre Park kl. 12.00-12.50.

Onsdag samtalte Torstein Bugge Høverstad og Kirsti Vogt, under overskriften «Magisk time» om de spesielle utfordringene fantasylitteraturen stiller oversetteren overfor, og

om hvorfor de har valgt å fornorske navn og ord for begreper og fenomener som ikke finnes i vår virkelige verden. Torsdag 23. mai var tema «Poesi fra Bucuresti og Baku». Hege Susanne Bergan leste fra og fortalte om sine oversettelser av den aserbajdsjanske fribyforfatteren Gunel Movluds dikt via russisk, mens Sindre Andersen bød på smakebiter fra sin oversettelse fra rumensk av Svetlana Cârsteans langdikt *Tyngdekraft*. Fredag var det som vanlig prissamtale hvor mottaker av Det skjønnlitterære oversetterfonds pris, Tone Myklebost, ble intervjuet av Janneken Øverland. Lørdag møttes tre oversettere om spørsmålet hvordan oversette en klassiker som allerede er oversatt, i innslaget «På sporet av helvete»: Erik Ringen som har oversatt Dantes *Inferno*, Karin Gundersen som har stått for den reviderte utgaven av Anne-Lisa Amadous oversettelse av Marcel Prousts *På sporet av den tapte tid* og samtaleleder Margunn Vikingstad. Søndagens innslag var «Karibia: Et hav av språk», hvor Signe Prøis og Synneve Sundby møttes til samtale om hvor langt man kan og må strekke det norske språket i oversettelsen av karibisk litteratur, som ofte er inspirert av lokale språk som haitisk kreolsk og jamaikansk patois.

Oversettertimen har nå vært et fast innslag i Søndre park i en årrekke. Festivalen er blitt et viktig nedslagsfelt for foreningen, og gjennom Oversettertimen når vi ut til et bredere litteraturinteressert publikum.

Oversettertimen mottok i 2019 tilskudd fra Norsk kulturråd.

Oversetterverksted

Fra handlingsplanen:

Arrangere workshop for fransk-oversettere på litteraturfestivalen på Lillehammer i samarbeid med Norsk Litteraturfestival og Institut français

I samarbeid med Norsk Litteraturfestival og Institut français ble det arrangert et oversetterverksted over to dager (21.–22. mai), for oversettere fra fransk til norsk. På verkstedet ble det arbeidet med å oversette en tekst av «avant-garde-dronningen» fra Elfenbenskysten, Werewere Liking Gnepo. Verkstedet var ledet av Gøril Eldøen. Oversettelsene ble presentert med opplesning og samtale med forfatteren fredag 24. mai i programposten «Werewere på norsk». Opptak av dette er publisert på YouTube.

Bjørnsonfestivalen

Oversetterprogrammet begynte med foredraget «Joyce Carol Oates – Metoo Før #Metoo», torsdag 5. september. Her fortalte Tone Formo, som har oversatt de ti romanene av Oates som er kommet på norsk, om sitt arbeid med å oversette denne forfatteren, og hva som gjør at bøkene hennes har en tendens til aldri helt å slippe taket, selv etter at du har lest dem ut.

Fredag 6. september var det tid for «Schtøgge tryner og ferdigrøyk – Vernon Subutex på norsk». I *Vernon Subutex*-trilogien skildrer Virginie Despentes et Paris og et Frankrike i krise og tar leseren med på en heisatur gjennom det franske klassesamfunnet, med et språklig driv som er til å miste pusten av – med kjappe replikker, sviende karakteristikker

og politiske haranger skrevet med innsikt, humor og et energisk raseri. Gøril Eldøen fortalte om sitt arbeid med å gjenskape den «despenteske» tonen på norsk.

I foredraget «Hannah Arendt – en kosmopolitt i landflyktighet» lørdag 7. september, snakket Agnete Øye om sitt arbeid med å oversette essays av den tyske filosofen Arendt for samlingen *Politikk i dystre tider*, om hva det innebærer å oversette en filosof som hadde tysk som morsmål, men som ofte skrev på et språk hun måtte lære seg i voksen alder, og om det å måtte forholde seg til de mange sitatene på gresk, der Arendt gjengir utdrag fra antikkens filosofer med gresk alfabet – uten videre forklaringer.

Kapittelfestivalen – Tekst i flukt

Fra handlingsplanen: Arrangere workshop for oversettere og eksilforfattere på litteraturfestivalen Kapittel, forutsatt ekstern finansiering

For femte år på rad arrangerte Norsk Oversetterforening oversettelsesverkstedet *Tekst i flukt* på Kapittel-festivalen. Til sammen har nå tjue eksilforfattere (de fleste fribyforfattere) og femten oversettere deltatt på verkstedene. Flere av disse møtene har avstedkommet videre samarbeid, publisering av oversettelser i aviser, tidsskrifter og antologier, samt opplesninger på andre festivaler og bibliotek rundt om i Norge. Under Norsk Litteraturfestival på Lillehammer i mai ble antologien *Å kysse en ørken, å kysse en myr – 13 fribyforfattere* (Aschehoug) lansert med en rekke arrangementer. Mange av oversettelsene i boka har sitt utspring i verkstedene på Kapittel, og redaktør Johanne Fronth-Nygrens erfaringer som prosjektleder for *Tekst i flukt* har vært avgjørende for utgivelsen. Antologien har fått gode kritikker og er trykt i flere opplag.

Tekst i flukt er blitt en synlig del av Kapittel, med økende publikumsantall på scene-arrangementene og et stadig tettere samarbeid med festivalledelsen. I år var verkstedet for første gang viet ett enkelt språk. Fire arabiske fribyforfattere – én fra Syria, én fra Irak og to fra Palestina – møtte fire arabiskoversettere. Ved å arrangere et helarabisk verksted var målet å oppmuntre nye oversettere og bidra til faglig utvikling, samt å øke det faglige utbyttet for fribyforfatterne, som her kunne dra nytte av hverandre på en annen måte enn tidligere år. Årets forfattere ble også valgt ut med tanke på relevans i forhold til festival-temaet «kropp» – Ali Hayder skriver inngående dikt om kropper i IS-kontrollerte Mosul, Wesam AlMadani har skrevet en roman om lesbiske kvinners kår i arabiske land, Samah Mahmoud og Boushra Majzoub skriver begge om kvinnelig begjær – noe som fortsatt er uvanlig i arabisk poesi. På verkstedet arbeidet forfatterne sammen med henholdsvis Johanne Fronth-Nygren (arabisk-oversetter Linda Kjosaas måtte melde forfall på grunn av sykdom), Geir Juell Skogseth, Gunvor Mejdell og Eva Marie Håland.

Avslutningsvis var det lagt opp til en bolk hvor oversetterne og forfatterne hadde separate diskusjoner om henholdsvis oversettelsene og originaltekstene.

De åpne publikumsarrangementene ble i år kuratert av Kapittel, som organiserte to programposter: et to timer langt seminar om arabisk litteratur og en litterær samtale med opplesning. Nisrin Maktabi Barkouki fra Det Flerspråklige bibliotek innledet seminaret ved

å snakke om « عيب», det som anses for å være usømmelig i arabisk litteratur, før verksteddeltagerne leste sine tekster og ferske oversettelser. Programmet ble avsluttet med en paneldebatt om hva det er mulig å skrive om innen arabisk litteratur. AlMadani deltok sammen med Mazen Maarouf og Monica Isakstuen, og debatten ble ledet av Barkouki. Den andre programposten var en samtale med Ali Hayder og Manal Al-Sheikh (tidligere deltaker på *Tekst i flukt* 2015), hvor begge de to irakiske poetene leste et utvalg av diktene sine på arabisk; tolk Ingrid Baltzersen og samtaleleder Johanne Fronth-Nygren leste de norske oversettelsene.

Tekst i flukt er et samarbeid mellom NO og Kapittel-festivalen. Verkstedet fikk tilskudd fra Norsk kulturråd og Fritt Ord. Fribyene dekker fribyforfatternes reise og opphold.

Tekst i flukt ble presentert på årets Hieronymus-feiring.

Ratatosk – et nordisk samarbeidsprosjekt

Tekst i flukt fikk også en svensk avlegger i år, da Svensk PEN i samarbeid med Littfest Umeå arrangerte et verksted etter vår modell i mars. En skandinavisk variant av prosjektet er under planlegging for 2020, med Kapittel, Littfest Umeå og NORD i Helsingør som partnere. Prosjektleder er Karin Hansson, Sverige.

Fribyforfatterne/Fengslede forfatteres komité 2019

Komiteen har i løpet av året hatt fire vanlige møter og stått for fire publikumsarrangementer på Litteraturhuset i Oslo. To av dem foregikk 2. mars, under Oversatte dager: «Politiske oversettelser» med eritreiske Haile Bizen Abraha og Dessale Berekhet, og «Teheran–Oslo. Persiske ord og norske toner», hvor opplesninger av de iranske poetene Fatemeh Ekthesari og Mehdi Mousavi ble ledsaget av norsk folkemusikk ved Camilla Granlien og Øystein Rudi. Forestillingen «Hver ytring er en gnist» med Asieh Amini og Ingrid Storholmen ble vist 30. oktober, og 7. desember inviterte komiteen til den årlige postkortaksjonen i Norsk PENs lokaler, som i år resulterte i rekordmange nyttårskort til fengslede forfattere verden over.

Fengslede forfatteres dag ble markert med et arrangement på Litteraturhuset i Oslo 13. november. Årets Ossietzky-pris ble tildelt Aftenposten-journalist Afshin Ismaeli for hans dekning fra Midtøsten. Komiteen presenterte årets fokusfanger.

I tillegg har komiteen i løpet av perioden skrevet en rekke protestbrev til regjeringssjefer og andre maktpersoner i forbindelse med overgrep mot forfattere gjennom PEN Internationals «Rapid Action Network».

Norsk Oversetterleksikon (NOleks)

Fra handlingsplanen: Fortsette arbeidet med Norsk Oversetterleksikon og arrangere forskningsseminar tilknyttet prosjektet i samarbeid med ILOS

NOleks ble etablert i 2016, og lansert i juni 2017. Det er per januar 2020 publisert nærmere 80 artikler, mens rundt 40 er under arbeid. Fra 2020 er det innført faste publiseringsdatoer, 1. og 15. hver måned.

Leksikonet ble i januar 2019 godkjent som vitenskapelig publiseringskanal på nivå 1, og det er opprettet en referansegruppe for dette. De første vitenskapelige artiklene er nå kommet inn til fagfellevurdering. Det er avholdt seks redaksjonsmøter i perioden.

23. oktober ble det arrangert verksted i kildesøk i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, i NBs lokaler, med 23 deltakere. Veileder Gunnhild Holmen ga en innføring i hvordan man best kan bruke NBs arkiver til å finne stoff om oversettere og oversettelse.

I mai 2020 vil det avholdes nok et forskningsseminar i samarbeid med Traveling Texts, UiO, denne gangen med tema «Oversettelse og oversettere gjennom historien». Seminaret finner sted på Tøyen hovedgård. I januar ble seminaret kunngjort og interesserte invitert til å søke om å få holde innlegg

En viktig del av foreningens arbeid er å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphaver og kunstutøver, og NOleks bidrar til dette ved å fremme tenkning og skriving om oversettelse, både vitenskapelig og populærvitenskapelig. NOleks er imidlertid et stort prosjekt for en liten organisasjon. Vi har derfor nå søkt samarbeid med NFFO om prosjektet, og vi håper NFFO blant annet vil kunne bidra med kompetanse i sakprosaskriving, og delta både i redaksjon og styringsgruppe.

NOleks mottok i 2019 kr 400 000 i tilskudd fra Norsk kulturråd. I tillegg har administrasjonen og ledelsen i NO bidratt med mange frivillige arbeidstimer. Det søkes om finansiering også fra andre kilder.

Presentasjonskurs

Fra handlingsplanen: Arrangere presentasjonskurs for tillitsvalgte i samarbeid med noen av de andre foreningene på huset

Kurset er under planlegging og vil bli avholdt etter at organisasjonene i Kronprinsens gate 17 har avholdt sine årsmøter i 2020.

Engelsk fagseminar

Fra handlingsplanen: Arrangere engelsk fagseminar

Seminaret avholdes 28. og 29. februar, etter at årsmeldingen gikk i trykken. Det vil bli redegjort for i årsmeldingen for 2020—2021.

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora i Norge

De skjønne

De skjønne er et uformelt forum bestående av lederne for de fem foreningene i K17. Forumet har møttes mer uregelmessig enn tidligere, noe som for en stor del skyldes fondsstyrets sterkt økte møtefrekvens.

SOS – Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg

DnF hadde innkallingsansvar for SOS i 2019, NFFO har overtatt i 2020. Det har vært fire møter i SOS i perioden, i mai, september, desember og januar.

Møtene har vært viet saker som berikede bøker, vederlag for bruk av tekst (for eksempel ved opplesning), urettmessig realisasjon/blokksalg, bruk av skriveloftet og innføring av betaling for skriveplassene, forhandlinger, e-bøker i bibliotek, EUs opphavsrettsdirektiv, oppdatering av miniguiden m.m.

Litteraturhusets nye leder, Susanne Kaluza, var til stede på septembermøtet, og fire representanter for NDLA (Norsk digital læringsarena) på desembermøtet. Januarmøtet var i sin helhet viet DSM-direktivet.

Oversetterforum

Oversetterforum er et samarbeid med de andre norske oversetter- og tolkeforeningene: NAViO, NFFO, Norfag, STF, Tolkeforbundet (fra og med 2020: Tolkene i Akademikerforbundet – TiA) og Tolkeforeningen.

NO har tatt initiativ til å blåse nytt liv i Oversetterforum, som har ligget nede siden 2015, og første møte ble avholdt 23. januar 2020. Alle organisasjonene møtte med minst én representant, som redegjorde for status i foreningen og kort skisserte de faglige og fagpolitiske utfordringer de står overfor. Foreningene som ikke er tilknyttet bokbransjen, har hovedsakelig å gjøre med aktører som ikke er bundet av kollektive avtaler, og konkurranselovgivningen gjør det blant annet vanskelig for dem å orientere om pris. Flere av foreningene har imidlertid utarbeidet modellavtaler som de anbefaler sine medlemmer å bruke.

Av de mindre foreningene vurderer flere tilknytning til en større paraplyorganisasjon, som LO. Tolkeforbundet har gått inn i Akademikerforbundet, og de informerte litt om veien dit. Ulike måter foreningene gjennom forumet kan støtte hverandre på, ble diskutert, som å synliggjøre oversettelse i samfunnet, og bidra til å videreutdanne sine medlemmer. NFFO arrangerer neste møte i mai 2020.

Kunstnernettverket

Kunstnernettverket ble etablert i 2011 og samler 19 landsomfattende kunstnerorganisasjoner som representerer rundt 29 000 skapende og utøvende kunstnere i Norge. Kunstnernettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med spesiell vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Kunstnernettverket har hatt fem fellesmøter i perioden, og levert til sammen sju høringssvar/innspillsnotater:

- Innspill til Meld. St. 8 (2018-19) Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida, 8.2.19
- Innspill til Kunstnermeldingen, 26.2.19
- Innspillsverksteder til kunstnermeldingen og manglende godtgjøring, 12.3.19
- Høringssvar angående merverdiavgift på kunst og kultur, 4.9.19
- Innspill barne- og ungdomskulturmeldingen, 1.10.19
- Høringsnotat Statsbudsjettet 2020 Familie- og kulturkomiteen, 14.10.19
- Høringsnotat Statsbudsjettet 2020 Utenriks- og forsvarskomitéen, 15.10.19

Utvalg for Trygd og pensjon

Utvalget har hatt sju møter i perioden. Stein Fuglevaag fra Fagforbundet deltok på møte i mai. Utvalget har utarbeidet et posisjonsnotat om kunstnerpensjon, kommet med innspill til og svart på henvendelse fra Statens kunstnerstipend om muligheten for tjenestepensjon på arbeidsstipender, utformet Kunstnernettverkets innspill til kunstnermeldingen om trygd og pensjon, samt utarbeidet et sett med caser som viser en rekke kunstneres inntekt og tilknytningsformer.

Utvalget har vært i følgende møter på departementsnivå:

- Innspillsmøte om kunstnermeldingen, Kultur- og likestillingsdepartementet 7. juni
- Innspillsmøte om kunstnerøkonomi til kunstnermeldingen, Arbeids- og sosialdepartementet 12. september
- Innspillsmøte om egen pensjonskonto (EPK), Finansdepartementet, 27. januar

Fra venstre: Tove Bøygard, Christine Thomassen, Ika Kaminka, Gyrid Garshol, Heidi Marie Kriznik

Arendalsuka

Årets kulturdebatt, «Alt kan meldes» fant sted 15. august, med deltakere fra alle stortingspartiene minus FrP og omhandlet kultur- og kunstnermeldingene. Særlig kunstnerorganisasjonenes oppnevningsrett til statens stipendkomiteer ble debattert, og de fleste partiene ga uttrykk for at de ønsket at kunstnerne skulle beholde denne retten.

Onsdag var det lobbyseminar for Kunstnernettverkets deltakere, der det i tillegg til gruppearbeid knyttet til Ways of Seeing-saken, var et foredrag om presentasjonsteknikk med mer ved Gyrd Steen fra Futurerepresent.

Universitetet i Oslo

Norsk Oversetterforening samarbeider med Universitetet i Oslo om Norsk Oversetterleksikon, og sammen arrangerer vi minst et årlig seminar tilknyttet leksikonet. Flere fra universitetet sitter i redaksjonen og i referansegruppen.

NFFO

I tillegg til å forhandle sammen om normalkontrakt, har NO et godt samarbeid med NFFO også i andre saker. I mai ble det avholdt møte om vaskernes situasjon, i november og februar om mulig samarbeid om NOleks, samt internasjonalt arbeid.

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora internasjonalt

NORNE

Det årlige møtet i Nordisk Oversetternettverk (NORNE) ble i 2019 avholdt i Helsinki, med de finske organisasjonene SKTL og KAOS som vertskap.

Slik sedvanen er, la representanter for de respektive landene frem såkalte «landrapporter», der de redegjorde for aktuelle hendelser og viktige arbeidsområder i sine land. Gjennomgående temaer var kontraktsforhold og synlighetsproblematikk, som foreningene søkte å løse på forskjellige måter. Det ble åpenbart at mange av foreningene har til dels store utfordringer knyttet til kontrakter og avtaleforhold, og at det derfor er viktig å holde hverandre orientert om situasjonen i de respektive landene. EUs nye opphavsrettdirektiv, DSM-direktivet, som snart skal implementeres i de nordiske landene, ble også diskutert.

Det deltok to eksterne foredragsholdere: Kjersti Juva, som fortalte om et prosjekt med formidling av oversettelse i finske biblioteker, og Elin Vesala fra forlaget Werner Söderstrøms lydbokavdeling, som fortalte om lydbokproduksjon. I kjølvannet av det siste innlegget ble det diskutert om lydbokens fremvekst har innvirkning på oversetterpraksis. Til tross for at oversettere i de nordiske landene til dels står overfor forskjellige utfordringer, har vi mye til felles, og det vil også i fremtiden være viktig at vi opprettholder kontakten og det etablerte nettverket som NORNE har blitt. Neste møte blir avholdt i samarbeid med de nordiske ambassadene i Berlin høsten 2020.

NFOR

Foreningsleder, daglig leder og nestleder representerte foreningen på tre arrangementer i København 10.–12. april.

Onsdag 10. april var medlemmer i Dansk Forfatterforening og representanter fra nordiske søsterforeninger invitert til feiring av 100-årsjubileet for den første nordiske forfatterkongressen, som fant sted i København i 1919. Dette viste seg å bli en svært vellykket festforestilling med en rekke relativt korte og virkningsfulle innslag. Leder for

Dansk Forfatterforening, Morten Visby, manet til nordisk samarbeid om felles utfordringer i vår tid. Et desidert høydepunkt var en iscenesettelse ved skuespiller Christine Kjærulff av den danske forfatteren Thit Jensens tale under forfatterkongressen i 1919, som resulterte i at Jensen regnes som opphavskvinnen til «biblioteksafgiften» (vårt bibliotekvederlag), selv om den ble vedtatt først i 1946. I talen foreslo Jensen at låntakere skulle betale en femøre for hver bok de lånte på biblioteket, og at pengene skulle komme forfattere til gode. (Thit Jensen utga samme år nøkkelromanen *Den erotiske hamster*.) Samme kveld var det festmiddag i anledning Dansk Forfatterforenings 125-årsjubileum.

De neste to dagene var det NFOR-møte. Her var det blant annet en samtale mellom Martin Salamon og Søren Bo Rasmussen, fra det danske motstykket til henholdsvis Forbrukerrådet og Konkurransetilsynet. Samtalen handlet primært om Amazon. Jens Thorhauge holdt foredrag om nordiske biblioteker. Det var også lagt inn en «pralerunde» hvor hver forening fikk tre minutter til å fortelle en suksesshistorie. Videre var det en presentasjon av forlaget SMSpress som utgir SMS-romaner, et foredrag om Amazon i Storbritannia av Nicola Solomon, fra Society of Authors.

BWC

Årsmøtet i Baltic Writers Council fant sted i Visby 26.–28. april 2019. BWC representerer over 20 skribentorganisasjoner i Baltikum og de nordiske landene, i tillegg til Hviterussland, og har som hovedformål å bringe oversettere og forfattere sammen. Årsmøtet holdes hvert år i Visby på Gotland, og i den forbindelse arrangeres det gjerne en litterær tilstelning. Årsmøtet består i all hovedsak av landrapporter samt planlegging av neste års litterære arrangement, som i 2020 skal ha Hviterussland som hovedtema og språksituasjonen (minoritetsspråk), litteratur og oversettelse som undertemaer. BWC anser Hviterussland som et viktig fokusområde på grunn av den prekære språksituasjonen i landet, men mener at tematikken også kan ha overføringsverdi for de andre språkene i BWC, som alle er minoritetsspråk, om enn ikke i eget land.

I forbindelse med årsmøtet 2019 ble det arrangert en rundebordskonferanse med representanter fra de fleste av BWCs medlemsland: Estland, Finland, Hviterussland, Latvia, Litauen, Polen og Sverige i tillegg til Island som deltok med skriftlig rapport. Det var første gang på flere år NO og Norge var representert. Formålet med konferansen var å diskutere oversetternes kår i medlemslandene i form av landrapporter fra de respektive landene, med vekt på oversetternes synlighet, avtaleforhold og honorarnivå. Mange av oversetterorganisasjonene jobber godt med synlighet, men det er få som har ordnede avtaleforhold. Spesielt er situasjonen graverende i Hviterussland, der selve nasjonalspråket er forbudt og oversetterne verken er synlige eller får betalt. Det ble besluttet å gjenta arrangementet i forbindelse med årsmøtet våren 2020. NO har søkt Kopinor om tilskudd for å gjøre dette mulig.

CEATL

CEATL (Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires) er en paraplyorganisasjon for europeiske litterære oversetterorganisasjoner stiftet i 1993 som et forum for å utveksle erfaringer og arbeide for bedring av oversetternes kår og status. CEATL har i dag 35 medlemsorganisasjoner med til sammen ca. 10 000 medlemmer fra 30 europeiske land.

Organisasjonen er basert på medlemskontingent og støttemidler. NO og NFFO bidrar årlig med kr 10 000 hver i tillegg til medlemskontingenten. Ingen verv er lønnet. I 2018 søkte og fikk NO og NFFO kr 70 000 fra Kopinors utviklingsfond som prosjekttilskudd til CEATL. Denne støtten gjorde det mulig for organisasjonen å bli langt mer aktiv og ta initiativer på flere områder. Høsten 2019 fikk vi innvilget et tilsvarende tilskudd på kr 100 000. Midlene er blant annet brukt til et solidaritetsfond for å dekke reise og opphold for representanter fra medlemsorganisasjoner med økonomiske vanskeligheter til årsmøter og arbeidsmøter, og til å dekke utgifter til nett-tidsskriftet *Counterpoint/Contrepoint*, som ble lansert våren 2019.

CEATLs årsmøte

CEATLs årsmøte, med tilhørende styremøte og arbeidsgruppemøter, ble avholdt i Norwich fra 7.–11. mai, med Translators' Association som vertskap, i Dragon Hall, en restaurert handelsbygning fra 1400-tallet; oppvarmingen kunne tidvis gi inntrykk av å være fra samme periode.

På årsmøtet ble det valgt nytt styre. Det nye styret består av følgende medlemmer: Morten Visby, president (Danmark), Lara Hölbling Matković (Kroatia), Miquel Cabal Guarro (Spania/Catalonia), Valérie Le Plouhinec (Frankrike), Shaun Whiteside (Storbritannia) og Bjørn Herrman (Norge). Styret møtes to ganger i året i tillegg til årsmøtet. Det er et poeng å legge det andre møtet til et land der vi har medlemsorganisasjoner som sliter, og holde møter med dem i tillegg til selve styremøtet.

Videre fulgte rapport fra arbeidsgruppene (mer om det nedenfor), diskusjon om et menneskerettighetscharter for oversettere, ny sammenlignende undersøkelse av arbeidsforhold for litterære oversettere, samarbeidsavtale med barnebokmessen i Bologna om bedrede forhold for barnebokoversettere og et årlig arrangement på messen.

Dragon Hall, Norwich

Arbeidsgruppene

Synlighet (Visibility)

I vår ble nett-tidsskriftet *Counterpoint/Contrepoint*, som tar for seg både den kulturelle og politiske siden av oversettervirket, lansert. Tidsskriftet har fått en overveldende mottagelse og første nummer er lastet ned rundt 6 000 ganger, hvorav ca. 45 % på fransk, 55 % på engelsk. Magasinet har en selvstendig redaksjon som består av tre personer fra medlemsorganisasjoner i henholdsvis Danmark, Irland og Tyrkia.

Organisasjonsbygging (Best practice)

Basert på innsamlede og systematiserte eksempler fra medlemsorganisasjonenes presentasjoner jobber arbeidsgruppen for Best practice nå med å etablere en nettside – «The Association Boost Book» – med informasjon og tips om alt fra rekruttering til profilering og profesjonalisering. Det er en bredt sammensatt arbeidsgruppe som står for dette arbeidet, med representanter fra Italia, Makedonia, Norge, Romania, Slovenia og Storbritannia. Årets minilabs – eller gruppearbeid – på årsmøtet var viet temaer knyttet til dette prosjektet, så som hvordan skaffe penger, rekruttere medlemmer, drive opplæring og kompetansebygging osv.

Opphavsrett (Authors' rights)

Arbeidsgruppen for opphavsrett har satt i gang en kampanje for å få medlemsorganisasjonene til å oversette våre «Guidelines for Fair Contracts» til sine respektive språk og derigjennom gjøre dem til et praktisk verktøy, og gjerne arrangere møter og diskusjoner rundt dem; både for å gjøre oversetterne klar over at de faktisk har opphavsrett til sitt verk, og ved å tjene som en målestokk på hva man med rimelighet kan kreve av en kontrakt, og hva organisasjonen skal/bør prioritere i sitt videre fagpolitiske arbeid. Vi håper å kunne tilby medlemsorganisasjonene at et medlem av styret/opphavsrettsgruppen kan delta på slike diskusjonsmøter.

I tillegg er det laget en veiledning til medlemsorganisasjonene om hva de må følge med på og forsøke å følge opp når DSM-direktivet i løpet av de to neste årene skal implementeres i deres nasjonale lovgivning. Vi mener det er viktig å se disse tingene i sammenheng, særlig direktivets fremheving av kollektive forhandlinger og avtaler som mulige svar på hva som kan anses som «rimelig vederlag».

Arbeidsforhold (Working conditions)

Arbeidsgruppen holder på å utarbeide en ny, stor undersøkelse av arbeidsforhold for litterære oversettere over hele Europa. Den forrige undersøkelsen, som nå skal være ferdig, ble så stor og omfattende at den nesten ble uhåndterlig, så den nye skal bli vesentlig enklere å besvare. Når den er klar, vil den bli sendt til medlemsorganisasjonene, som så kan oversette den til sine respektive språk og legge til egne spørsmål de måtte ønske svar på, slik at den både kan bidra til å skaffe kunnskap lokalt og på et overordnet plan. Går alt etter planen, vil undersøkelsen være gjennomført før NOs årsmøte 2020.

Gruppemøte i arbeidsgruppen for organisasjonsbygging, Ljubljana

I januar 2020 møttes gruppen i Ljubljana og jobbet intenst i tre dager med å ferdigstille prosjektet «The Association Boost Book» slik at prosjektet kan presenteres på CEATLs årsmøte 2020.

IAF

NO deltok ikke på IAFs årsmøte som i 2019 fant sted i New York. Møtets viktigste sak var i hvilken grad IAF bør engasjere seg i Europa. Morten Visby (DFF) målbar foreningens synspunkter.

FIT Literary Translation and Copyright Task Force

Det har i perioden blitt avholdt ett møte via Zoom.

Fag- og kulturpolitikk

Trass i at det ikke har vært valg, og at mer eller mindre de samme partiene har vært ved makten siden stortingsvalget i 2013, har det vært mye uro, og mange utskiftninger, og regjeringspartiene har kommet og gått. Dette har bidratt til å gjøre politikken mer uforutsigbar, og er kanskje en medvirkende årsak til at en del saker har tatt lengre tid enn beregnet.

I januar 2019 fikk vi for første gang på mange år en borgerlig flertallsregjering. Dermed forsvant den påvirkningsmuligheten som i seks år hadde preget kulturpolitikken, hvor Kunstnernettverket og organisasjonene på feltet hadde mulighet til å søke støtte hos regjeringens støttepartier, de første årene både Venstre og KrF, og så, etter at Venstre gikk i regjering i 2018, bare KrF. Denne muligheten er blitt godt utnyttet, ikke minst har man fått gjennomført en etterlengtet lønnsreform for Statens arbeidsstipender. Med en flertallsregjering ble det politiske spillet endret. Kunstnernettverket var derfor i 2019 noe

mindre på banen enn foregående år. Regjeringskrisen januar 2020, med FrPs uttreden av regjeringen, kan gi et nytt spillerom.

24. januar fikk vi enda en ny kulturminister – den fjerde i rekken siden 2013. Abid Raja er en uttalt forkjemper for verdier som likestilling, mangfold, utjevning av klasseskiller. Vi har store forventninger til at dette betyr støtte til lesetiltak, skolebibliotek og formidling av litteratur.

Det er mange uavsluttede prosesser på gang: bokforskriften, kunstnermeldingen, språkmelding, kulturmelding barn og unge, for å nevne noe.

Statsbudsjettet

NO deltok på høring om statsbudsjettet i Familie- og kulturkomiteen 21. oktober. Her priste vi lønnsreformen og økningen med 37 statlige arbeidsstipendhjemler og tok til orde for en endring av Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend mv. reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten. Vi uttrykte bekymring for ordningen med statsstipend. Vi støttet søknader om økt tilskudd fra både Norsk kulturfond og Norsk forfattersentrum.

Vi tok videre opp privatkopieringsvederlaget, som fra 2018 også skal dekke litterære og visuelle verk, og ba om 10 milloner for å kompensere for utvidelsen. Vederlaget har siden innføringen i 2005 hatt en økning som nokså nøyaktig har tilsvart den gjennomsnittlige lønnsveksten, trass i en sterk økning av lovlig privat kopiering. Til sist tok vi opp EUs opphavsrettsdirektiv (EU 2019/790, DSM-direktivet), som ble vedtatt i april 2019, og oppfordret regjeringen til å sette i gang arbeidet med å få det innført så snart som mulig.

Høring om innføring av EU-direktivet om kollektiv rettighetsforvaltning

EU innførte i 2014 et direktiv om kollektiv forvaltning av vederlagsmidler, det såkalte CRM-direktivet (2014/26/EU). Hovedformålet var å regulere forvaltningsorganisasjonene som i en del land bruker en uforholdsmessig stor andel av innkrevde vederlagsmidler til administrasjon, slik at det blir lite igjen til rettighetshaverne. Direktivet bærer preg av å være utformet for land hvor individuell klarering og individuell fordeling er det dominerende, for ikke å si enerådende, samtidig som det gir lite nasjonalt spillerom. Det er derfor ekstra viktig at det norske lovforslaget utformes på en måte som ikke legger hindringer i veien for de velfungerende systemene vi har her i landet for kollektiv klarering gjennom avtalelisens og kollektiv fordeling til medlemsorganisasjoner som så videreformidler vederlagsmidler i form av stipend tildelt etter kriterier som i noen grad er løsrevet fra den enkeltes individuelle rettigheter.

Høringsfristen var satt til 7. februar, og NO leverte høringssvar sammen med NBU. Vi støttet oss tungt på Kopinors høringsuttalelse, og ga også vår tilslutning til Norwacos og Kunstnernettverkets uttalelser.

Våre viktigste innvendinger var knyttet til bruken av begrepene «fradrag» og «fordeling» i lovforslaget, hvor «fordeling» henviser spesifikt til individuell fordeling, mens det å fordele midlene som stipender faller inn under betegnelsen «fradrag», i likhet med for eksempel seminarer og sosiale tiltak. Vi mente det burde fremgå tydeligere av lovteksten at den kollektive fordelingen ikke er et avvik, men etablert og god praksis.

Fagfornyelsen

I forbindelse med fagfornyelsen ble det invitert til å komme med innspill til utformingen av nye læreplaner. NO leverte innspill til læreplan i norsk og i morsmål for språklige minoriteter.

Vi påpekte at norsk litteratur omfatter oversatt litteratur, og at oversatt litteratur også har en litteraturhistorie. Ved å hjelpe elevene til å se dette, gir vi dem verktøy til å forstå all tekst bedre. Elevene trenger opplæring i å reflektere over opphavet til tekster, prosesser som ligger bak oversettelse, og valg som blir gjort i og rundt oversettelsesprosessen – både i filologisk (håndverksmessig) og sosiologisk (maktkritisk) perspektiv.

Videre fremholdt vi at oversettelse er en del av hverdagen for alle språkbrukere, og at det må være et mål å gjøre elevene til mer kompetente og bevisste hverdagsoversettere. Svært mange av impulsene vi får, kommer via andre språk. Vi mener derfor at oversettelse er en grunnleggende del av samfunnsdeltakelsen, at oversettelseskompetansen er viktig både for den enkelte språkbruker og for samfunnsdebatten, og at å øke vår forståelse av *at* det blir oversatt og *hvordan* det skjer, er et viktig ledd i å verne om og styrke det norske språket.

Til læreplanen for morsmål for språklige minoriteter vektla vi flerspråklighet som en ressurs samfunnet har behov for, og mente dette bør være i fokus for utformingen av morsmålsopplæringen, ikke at denne opplæringen er noe eleven får fordi hen har manglende norskkunnskaper. Flerspråklige trenger mulighet til å kunne holde ved like og praktisere sine språklige ferdigheter, og vi mente det er viktig at flerspråklige barn sikres tilgang til et rikt språkmiljø på begge (alle) sine språk.

At flerspråklighet anerkjennes som en ressurs, vil være viktig for den enkelte, men også for samfunnet. Vi fremholdt at det er mangel på oversettere og tolker både til og fra en rekke språk, og at også næringsliv og forskningsmiljøer ville tjene på økt flerspråklighet.

I dag er lite av litteraturen fra de kulturene de største innvandrerbefolkningsgruppene kommer fra, tilgjengelig på norsk, og det er heller ikke mye annen kulturell utveksling. Dette er et tap for begge parter – vi trenger flere dyktige språkbrukere som behersker *både* fremmedspråk og norsk.

Kunstnermelding

Regjeringen har lenge arbeidet med en kunstnermelding. NO har levert innspill i flere omganger, også gjennom Kunstnernettverket. Våre innspill ble omtalt i fjorårets årsmelding. Vi leverte også svar på en rekke oppfølgingsspørsmål fra departementet 25. mai.

Meldingen var lovet høsten 2019, men har latt vente på seg, og vi venter fortsatt.

Stortingsmelding om språk og språklov

Språkmelding

Regjeringen arbeider med en ny stortingsmelding om språk, og inviterte til innspill med frist 15. mai. Her tok vi til orde for at oversetterkompetansen må styrkes, og at et mål for språkarbeidet må være å gjøre språkbrukerne til mer kompetente og bevisste hverdagsoversettere. Oversettelse bør inngå som en opplagt del av norskfaget og andre språkfag hele utdanningsløpet igjennom, det bør inn som fag på journalistutdannelsen og styrkes som fag på universitetsnivå.

Vi la vekt på at flerspråklighet bidrar til å styrke det norske språket, og derfor må anerkjennes som en ressurs. Vi mente at morsmålsopplæring bør være en selvfølge for alle barn som ikke har norsk som førstespråk, at nedbyggingen av fremmedspråkundervisningen på universitetene må reverseres, feltet må styrkes, og at det i de store byene bør prøves ut å tilby undervisning i morsmål på ungdomsskolenivå og oppover som et alternativ til fremmedspråk slik at flere kan få formell kompetanse.

Videre trakk vi frem behovet for mer norsk i høyere utdanning. Norsk er truet på mange områder (jf. Språkrådets rapport *Språk i Norge – kultur og infrastruktur*), og taper særlig terreng i akademia. Vi mente derfor at norsk språk må sikres status i en språklov. Vi påpekte videre at det må opprettes en støtteordning for å fremme oversettelse av lærebøker på lavere nivå og opprettes særlig støtte til oversettelse av akademiske avhandlinger og artikler. Arbeidet med å utarbeide og formidle fagterminologi på norsk må styrkes, og det bør opprettes støtteordninger for å utarbeide flerspråklige fagspesifikke ordlister som gjør det lett å finne riktig fagterminologi på norsk.

Vi trakk også frem teksternes arbeidssituasjon. Vi mener tv-teksting er så viktig for befolkningens språkkompetanse at det bør være et politisk mål å sikre at tekstingen er av god kvalitet, noe som gjøres primært gjennom å sikre teksterne gode arbeidsvilkår og rimelig betaling. Her påhviler det NRK et særlig ansvar som vi mener bør formuleres fra statlig hold.

Til sist uttrykte vi bekymring for nabospråkkompetansen og mente at barneprogrammer på skandinaviske språk ikke må stemmesynkroniseres (dubbes), men tekstes.

Språklov

Som en del av arbeidet med språkmeldingen la regjeringen i slutten av september frem utkast til «ny, heilskapleg språklov». Høringsfristen var 15. november. Vi uttrykte i vårt høringssvar skuffelse over lovens manglende ambisjoner, mente at loven i hovedsak framstår som en kappestrid mellom bokmål og nynorsk, og savnet et perspektiv som i større grad viser at nynorsk og bokmål kjemper en felles kamp mot språk utenfra (engelsk). Vi hevdet at en språklov burde søke å virke samlende for alle aktører som fremmer og verner norsk språk.

Vi uttrykte uro for at domenetapet i høyere utdanning nå forplanter seg nedover i utdanningssystemet, slik at lærere på lavere nivå ikke behersker norsk fagterminologi på faget de underviser i. Vi mener at studenter ved norske høgskoler og universiteter bør ha lovfestet rett til å skrive eksamensoppgaver på norsk og/eller på nabospråkene, og videre at høyere utdanningsinstitusjoner i Norge bør ha en plikt til å tilby pensumlitteratur på norsk eller nabospråk i fag som er rettet inn mot norsk arbeidsliv. Videre ønsket vi en egen bestemmelse som pålegger det offentlige et særlig ansvar for å bruke norsk terminologi, både på bokmål og nynorsk.

Når det gjaldt nabospråk, gjentok vi oppfordringen om at det må bli slutt på å stemmesynkronisere barneprogrammer fra Sverige og Danmark. Vi uttrykte også forundring over at lovnotatet ga inntrykk at at NRK-plakatens eksistens utelukker en innlemming av NRK i språkloven. Vi mente innføringen av en språklov ville vært en gyllen anledning til å bruke NRKs posisjon til å fremme, verne og styrke norsk språk gjennom å sikre kvaliteten på all norsk i statskanalen(e).

Til sist gjentok vi behovet for bedrede vilkår for TV-tekstere. Vi mente også at det ville være naturlig også å innlemme morsmålskompetanse og -undervisning i en språklov.

Kulturmelding barn og unge

Regjeringen arbeider med en barne- og ungdomskulturmelding som planlegges fremlagt høsten 2020. NO leverte sitt innspill 1. oktober 2019. Også her fremholdt vi den samfunnsmessige betydningen av språkkompetanse for fremtidig samfunnsdeltakelse, idet vi minnet om at et demokratisk samfunn med høy grad av tillit bare er bare mulig hvis innbyggerne er kompetente språkbrukere med tilgang til et språk som fungerer på tvers av domener.

Vi understreket betydningen av at barn og unge har tilgang til et rikt og variert språkmiljø gjennom hele oppveksten. Derfor må alle skoler ha skolebibliotek med et variert utvalg bøker, og elevene må få god veiledning. Vi mener også at Kulturrådets forsøksordning for innkjøp av bøker til skolebibliotek må utvides til også å omfatte oversatt barne- og ungdomslitteratur.

Igjen minnet vi om at oversettelse er en uunngåelig del av vår samfunnsdeltakelse, og at dette bør inngå som en opplagt del av norskfaget og andre språkfag hele utdanningsløpet

igjennom, og vi understreket at flerspråklighet ikke er en trussel, men må anerkjennes som en ressurs. To- og flerspråklige barn må sikres tilgang til et rikt språkmiljø på begge (alle) sine språk, og morsmålsopplæring bør være en selvfølge.

I tillegg trakk vi (som vanlig) frem hvor viktig nabospråkkompetansen er, uttrykte skepsis til stemmesynkronisering av barneprogrammer på nabospråk, og understreket betydningen av høy kvalitet på tv-tekstingen.

Vi pekte også på innkjøpsordningene som et viktig virkemiddel for å sikre mangfold i litteraturen og foreslo at det bør gjøres nye forsøk med utvidede støtteordninger til oversettelse fra de viktigste innvandrerspråkene. I tillegg ønsker vi opplæringsmuligheter for fremtidige oversettere fra disse språkene.

Avslutningsvis foreslo vi at det hentes inn kunnskap om hvordan Den kulturelle skolesekken (DKS) fungerer. Det bør være et mål at elevene her møter representanter for mange ulike kunstnergrupper. Vi ba om at det legges til rette for at skoleelevene kan få møte flere typer kunstuttrykk i denne ordningen, samt at det legges an på å oppnå variasjon også innenfor skribentfeltet, slik at elevene også får møter med oversatt litteratur, sakprosa og andre sjangre gjennom DKS.

Aksjon skolebibliotek

Aksjon skolebibliotek er et samarbeid på tvers av en rekke organisasjoner for å styrke det norske skolebiblioteket, som altfor lenge har vært en salderingspost. Aksjonen ble etablert høsten 2016.

NO har stilt seg bak Aksjons skolebibliotek, som drives av NBU, Foreningen !les, Norsk bibliotekforening og Leser søker bok. Blant aksjonens fokuspunkter høsten 2019 har vært:

Opplæringslovutvalgets NOU, Innspill til statsbudsjettet 2021, Ny strategi for lærerutdanningen, Stortingsmelding om kultur for barn og unge og Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023.

En ny lesepolitikk

I desember 2019 stilte NO seg bak innspill til en ny lesepolitikk, sammen med de andre skribentorganisasjonene, Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen. Her ble det spilt inn fem punkter som vi mener bør inngå i en ny lesepolitikk:

- Handlingsplan for lesing
- Statusheving av norsk
- Videreføring og styrking av eksisterende lesetiltak
- Styrking av skolebibliotekene
- Et bedre grunnlag for politikkutforming

Skribentorganisasjonene har sendt en forespørsel om få et møte om saken med statsråden.

Bokforskriften

Ny bokforskrift ble sendt på høring i november 2018, men uten at det ble fattet noe endelig vedtak. Den gamle forskriften, med unntak fra konkurranselovens § 10, ble forlenget inntil videre.

Opposisjonen har erklært at den vil gjeninnføre en boklov om den skulle komme til makten.

Mva-fritak e-bøker

Etter mange års påtrykk fra en samlet bokbransje ble det 1. juli innført mva-fritak for e-bøker. E-boksalget har etter dette økt noe, men den helt store effekten er hittil uteblitt.

Pliktavleveringsloven og tilgang til digitalt materiale

Ny pliktavleveringslov trådte i kraft i januar 2016, og Kulturdepartementet har pålagt Nasjonalbiblioteket å gjøre pliktavlevert digitalt materiale tilgjengelig for forskere og studenter. Innloggingen skjer vie en Feide-identitet, og kan skje fra et folkebibliotek eller et fag- og forskningsbibliotek. Både Forleggerforeningen og skribentorganisasjonene er bekymret for at denne gratis tilgangen vil nå videre ut enn tanken var, og Nasjonalbiblioteket har invitert til en serie møter for å diskutere regler og begrensninger.

Det er i første gang snakk om en ettårig prøveperiode. Den begynte i august da studieåret tok til, og vil gi mulighet til å få en mest mulig realistisk oversikt over bruken i løpet av ett studieår.

Fri kunst 2020

NO deltok i januar sammen med en rekke andre organisasjoner i kulturfeltet 2020 på oppstartmøte for initiativet FRI KUNST 2020 i regi av ytringsfrihetsorganisasjonen SafeMUSE. Det siste årets hendelser, blant annet med reaksjonene mot stykket *Ways of* Seeing, har gjort det tydelig at ytringsfriheten heller ikke i Norge er selvsagt. Målet med initiativet FRI KUNST 2020 er å skape oppmerksomhet om saken ved å gå sammen om å markere ytringsfrihet på flest mulig måter og arenaer den første uken i mars 2020. Det ble etablert et arbeidsutvalg som skal jobbe videre med koordinering og idéutvikling, samt et arrangement på Kulturhuset, men alle organisasjoner står fritt til å markere ytringsfrihet under overskriften FRI KUNST 2020 slik de selv ønsker.

Kick-off: Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet

NO deltok i januar 2020 på *Kick-off: Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet*, i regi av Virke, NTO, Norske Konsertarrangører og Norske kulturhus. Veikartet skal gi overordnet status, samt konkrete målsettinger og forslag til tiltak for å redusere klimaavtrykket i sektoren, med et mål om å ha klart et veikart for en grønn og bærekraftig kunst- og kultursektor i januar 2021.

Norsk kulturråd

Norsk kulturråd opprettet i 2019 en treårig forsøksordning (2020–2022) med innkjøp og distribusjon av kulturfondbøker til skolebiblioteker for å gi barn og unge større tilgang til ny norsk litteratur enn de har i dag. Gjennom ordningen vil titler for barn og unge på Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur, Innkjøpsordningen for ny norsk sakprosa og Innkjøpsordningen for nye norske tegneserier bli distribuert til skolebiblioteker i grunnskolen. Forsøksordningen omfatter per i dag ikke oversatt litteratur, men vi arbeider for å bli innlemmet i den.

Kontaktutvalget for innkjøpsordningene

Det er avholdt møter om å gi forlenget tilgang til e-bøker innkjøpt over innkjøpsordningene i bibliotekene. Når det gjelder norsk litteratur, er dette i hovedsak et økonomisk spørsmål. Når det gjelder oversatt litteratur, er det mer komplisert, fordi det norske forlaget ikke nødvendigvis sitter på e-bokrettighetene ut over den første perioden. Norsk kulturråd har derfor kommet frem til at saken må deles i to prosesser og har varslet at de ønsker et eget møte om de oversatte bøkene på senvinteren.

Evaluering av litteraturstøtte- og Innkjøpsordningene

Det er satt i gang en evaluering av litteraturstøtte- og innkjøpsordningene, i regi av Høgskolen i Volda, ved en gruppe ledet av Paul Bjerke og Lars J. Halvorsen. Evalueringen er noe forsinket.

Statens kunstnerstipend: Kvotefordelingen

Norske skjønnlitterære oversettere har siden 2001 hatt en kvote på til sammen åtte arbeidsstipendhjemler, hvorav to til yngre kunstnere og to SEK/SSK-hjemler (stipend for etablerte kunstnere/seniorkunstnere). Diversestipendpotten er per i dag på kr 381 000, og den har stått stille siden 2012, da den ble økt med kr 12 700. Flere av de andre kunstnerorganisasjonene har i denne perioden fått økt sine kvoter, noen av dem radikalt.

I et brev til Familie- og kulturkomiteen og Utvalg for Statens kunstnerstipend ba NO på vegne av skjønnlitterære oversettere om fire nye arbeidsstipendhjemler og fire SEK/SSK-hjemler, i tillegg til en dobling av diversestipendpotten, med en kostnadsramme på til sammen ca. 2,5 millioner kroner.

Statsbudsjett for 2020 la opp til en økning på 37 stipendhjemler i Statens kunstnerstipend, men i kvotefordelingen som kom i desember 2019, er ingen av disse tildelt skjønnlitterære oversettere. Vi har gjentatt vår oppfordring i foreningens innspill til statsbudsjettet for 2021.

Kontrakt- og vederlagsforhandlinger

Med staten om bibliotekvederlaget

Fra handlingsplanen: Forhandle om bibliotekvederlag i samarbeid med de andre berørte organisasjonene

Forhandlingsutvalget for bibliotekvederlaget har i perioden bestått av Mette Møller, DnF (leder), Ragnar Bjerkreim (NOPA), Hilde Sjeggestad (NBK), Jan Terje Helmli (NFFO) og Ika Kaminka.

Etter flere års møter la departementet høsten 2018 frem en ny modell for beregning av bibliotekvederlaget. Vederlaget ble tidligere beregnet på grunnlag av bestanden i norske biblioteker, basert på statistikk årlig innsendt av alle bibliotekene over alle landets eksemplarer, altså en oversikt over hvert enkelt eksemplar. Digitalisering, sentralisering og bibliotekreform har imidlertid ført med seg en stadig økende kassasjon i bibliotekene, med det resultat at bestanden de senere år har gått ned. Fra og med 2019 beregnes vederlaget i stedet med utgangspunkt i antall verk eller titler som Nasjonalbiblioteket har statistikk over. Antall verk vil aldri reduseres, og det vil gi en garantert årlig tilvekst.

Forhandlingene

Det vil fortsatt forhandles om enhetsprisen, men i de nærmeste tre årene vil økningen i vederlaget beregnes ut fra tilveksten i antall titler, som årlig ligger et sted mellom 1,3 og 1,5 %, samt konsumprisindeksen. Dette vil årlig gi en samlet økning i vederlaget på et sted mellom 3 og 4,5 %.

Nytt av året er også at filmvederlaget, som tidligere har hatt en egen pott og egne forhandlinger, nå er innlemmet i bibliotekvederlaget, og skal ha i underkant av 6 % av det samlede vederlaget.

Med Forleggerforeningen om normalkontrakten

Fra handlingsplanen: Reforhandle normal-kontrakten med forleggerne

Etter to års forhandlinger kom vi endelig i havn med en ny normalkontrakt i desember 2019. Den nye avtalen trådte i kraft ved årsskiftet. Siden årsmøtet i 2019 hadde vi tolv forhandlingsmøter med motparten og et tilsvarende antall forberedende møter på vår side. Vi mener at vi har kommet frem til et resultat som både sikrer oversetternes rettigheter og gir forleggerne større fleksibilitet i utnyttelsen av oversatte titler.

Bakgrunnen for forhandlingene

Normalkontrakten av 2006 regulerte utnyttelse av oversettelser som papirbøker, lydbøker og e-bøker, og gjenbruksbetingelser (nyutgave / nytt opplag når det har gått fem kalenderår etter utgangen av utgivelsesåret). Slik utnyttelse skulle honoreres med en viss prosent av grunnhonoraret, 25 % for lydbok, 15 % for e-bok, 10 % for gjenbruk. Da det viste seg at e-boken ikke førte til den utvidelsen av bokmarkedet mange hadde forestilt seg, ble det i 2010 inngått en protokoll som ga unntak fra denne bestemmelsen og i stedet

innførte en «trappetrinns-modell», der oversetteren får en viss andel av tilleggshonoraret ved utgivelsen av e-boken, og deretter ytterligere betaling når salget overstiger først 500 og deretter 1000 eksemplarer. Denne protokollen er senere blitt fornyet og justert en rekke ganger. Da lydboksalget stupte på begynnelsen av 2010-tallet, skjedde det samme med lydbokhonoraret, og siden 2014 har vi hatt en unntaksprotokoll med tilhørende trappetrinnsmodell også for lydbøker: 10 % ved utgivelse, deretter nye 5 % ved 1000, 1500 og 2000 solgte eksemplarer. Også denne protokollen er blitt fornyet og justert flere ganger. I tillegg har vi fått strømmetjenestene for lydbøker, som ikke var fanget opp av 2006-avtalen. Her ble det derfor fremforhandlet egne avtaler med de ulike lydbok-forlagene etter som de startet sine strømmetjenester. Alle disse unntakene, protokollene og tilleggene – 13 i tallet – har etter hvert gjort normalavtalen temmelig uoversiktlig. I tillegg har det vist seg at det har vært svært lite gjenbruk av oversatte titler, noe som ifølge forleggersiden dels skyldes lave salgstall for gjenbrukstitler, dels en høy terskel for gjenutgivelse i form av gjenbrukshonorar til oversetteren.

Resultatet

Det viktigste blir som det var: Normalhonoraret blir som før – rundet opp en anelse til kr 217 kroner per 1000 tegn – med fortsatte årlige justeringer i samsvar med lønnsutviklingen for ansatte i de større forlagene, og beregnes som før etter oversettelsens omfang. Dette grunnhonoraret gir forlaget rett til å bruke oversettelsen i utgivelsesåret pluss fem kalenderår (rettighetsperioden). Endringene i den nye normalkontrakten gjelder først og fremst tilleggsutnyttelse og gjenbruk, der honoraret nå i stor grad blir salgsavhengig.

E-bok blir nå honorert med et påslag på 2,5 % av grunnhonoraret for utnyttelse i rettighetsperioden (utgivelsesåret + fem kalenderår). Dersom forlaget vil holde e-bok i salg etter dette, skal oversetteren ha en lisensavgift (royalty) på 10 % av forlagets netto inntekt.

Lydbok vil heretter bli honorert med lisensavgift (royalty) fra første eksemplar, enten det er fysisk (CD) eller digitalt: 6 % av forlagets netto inntekt for fysiske eksemplarer, 12,5 % for nedlasting av digitale eksemplarer og strømming i fastprisperioden, deretter 10 %. Dersom oversettelsen skal ut som lydbok, skal oversetteren ha 5 % av oppjustert grunnhonorar som forskudd på royalty.

Gjenbruk heter ikke lenger gjenbruk, men **forlengelse av eneretten**. Dersom forlaget ønsker å forlenge sin enerett til å utnytte verket som trykt bok, skal oversetteren ha 5 % lisensavgift (royalty) av forlagets nettoinntekt av salget av boken.

Denne omleggingen gjør at honoraret til oversetteren ikke lenger innebærer noen økonomisk risiko for et forlag som ønsker å utnytte en oversettelse på flere måter eller over lengre tid. Den nye normalkontrakten legger derfor til rette for at forlaget kan gi sine lesere og lyttere et mer fleksibelt tilbud. Det er også grunn til å tro at dette vil kunne føre til at langt flere oversettere vil kunne få mer enn det opprinnelige honoraret de fikk for å

uføre selve oversettelsen, bl.a. fordi flere nå vil oppleve at oversettelsene deres kommer ut som lydbok i stykksalg, og ikke direkte i strømmetjenesten Storytel. Samtidig skal det ikke legges skjul på at den nye avtalen gir noe dårligere vilkår for strømming enn vi hittil har hatt. Dette vil først og fremst gå ut over de mest populære titlene, mens den «gjennomsnittlige» lydboken kommer noe bedre ut.

Overgang til ny avtale

Den nye avtalen trådte i kraft 1. januar 2020 og vil gjelde for alle kontrakter inngått etter den datoen. Kontrakter inngått før 1.1.2020 fortsetter å gjelde slik de er. Men siden alle protokoller og unntak fra normalkontrakten av 2006 peker fremover mot den nye avtalen som nå endelig er på plass, skal honorarvilkårene i normalkontrakt av 2020 avløse de tidligere honorarvilkårene for e-bokkontakter inngått etter 15.12.2010 og lydbokkontrakter inngått etter 1.3.2014, i henhold til gjeldende midlertidige avtaler og protokoller.

Forleggerne har imidlertid bedt om å få ett års frist på å legge om sine systemer, slik at overgangen fra gammel til ny ordning senest trer i kraft 1.1.2021. Oversetteren skal da ha avregning og oppgjør for salg etter den gamle ordningen per 31.12.2020. Det er opp til det enkelte forlag når de klarer omleggingen, men oversetteren skal varsles på forhånd.

Dersom første gangs utnyttelse som e-bok eller lydbok finner sted etter 1.1.2020, skal vilkårene i Normalkontrakt 2020 gjelde for all omsetning av e-boken/lydboken.

Forlag og oversetter kan avtale at de fra et angitt tidspunkt generelt skal gå over til å følge vilkårene i normalkontrakten 2020. Ny avtale skal da inngås skriftlig, og dette må gjøres før ny tilleggsutnyttelse eller gjenbruk (forlengelse av rettighetsperiode) faktisk finner sted. Oversetterens honorar for utnyttelse av oversettelsen iht. tidligere inngåtte avtaler skal avregnes ved overgangen til de nye honorarsystemene i normalkontrakt 2020. Juridisk sett er allerede inngåtte avtaler bindene for avtalepartene, men vi vil likevel oppfordre medlemmene til å gå over til den nye ordningen, da vi mener at den på sikt vil være tjenlig for begge parter.

Oversettersidens forhandlingsutvalg har bestått av NFFOs advokat Jan Terje Helmli og Rune Moen, og Ika Kaminka og Bjørn Herrman for NO.

Forhandlingsresultatet og den nye kontrakten ble presentert både på høstseminaret og julemøtet, og informasjon ble lagt ut på foreningens hjemmeside.

4. februar ble det avholdt et felles medlemsmøte med NFFO i U2, der den nye kontrakten ble presentert og det var rikelig anledning til å stille spørsmål. Møtet ble strømmet på begge foreningenes hjemmesider. http://oversetterforeningen.no/videoopptak-fra-informasjonsmote-om-ny-normalkontrakt/

Med NTO om teateravtalen

Teateravtalen ble reforhandlet våren 2019. Nye satser er 480 per side og 900 i prøvehonorar.

Det har i senere år vært en rekke teateroppsetninger basert på oversatte bøker. I forhandlingene var det enighet om at dette ikke er gjenbruk, og to presiseringer ble inkludert i kontrakten: Under pkt. 4.1 om førstegangshonorar er det presisert at dersom det benyttes en eksisterende oversettelse som grunnlag for dramatisering, skal det inngås avtale med oversetteren. Under pkt. 7.1 om gjenbruk er det tilføyd at gjenbruksbestemmelsen ikke gjelder for oversatte tekster gjort for andre oppdragsgivere, f.eks. forlag; i slike tilfeller skal det inngås egen avtale i hvert enkelt tilfelle.

Andre forhandlinger, andre motparter og andre mulige avtaler

Forfatterforbundet

Forfatterforbundet (FF) ble stiftet høsten 2018. I februar 2019 tilkjente Kultur-departementet FF forhandlingsrett til bibliotekvederlaget. I tilkjenningsbrevet skriver departementet: «Det synes ikke aktuelt at det opprettes et eget fond for vederlagsmidler som Forfatterforbundet kan forvalte. Det er allerede etablert et skjønnlitterært fond, Norsk forfatter- og oversetterfond (NFOF), som forvaltes av Den norske Forfatterforening, Norske barne- og ungdomsbokforfattere og Norsk Oversetterforening. Det vil være avgjørende at Forfatterforbundet kan innlemmes i NFOF og samarbeide med de andre skjønnlitterære opphaverorganisasjonene.»

I perioden fra februar og til slutten av september forhandlet NFOF derfor med FF om innlemmelse i fondet. I august innkalte departementet til et møte og ga partene frist til 23. september om å komme til enighet. Partene forhandlet intenst og klarte å enes om nye vedtekter og retningslinjer for et utvidet fond. Imidlertid var det ikke mulig å komme til enighet om fordelingsprinsipper og prosedyre for fastsettelse av disse i fremtiden. 23. september underrettet fondet departementet om at forhandlingene hadde strandet. 15. november ble partene igjen innkalt til departementet og bedt om å komme til enighet. På dette møtet ble det imidlertid gjort klart at myndighetene ikke har til hensikt å gripe inn i forvaltningen av bibliotekvederlaget. Døren ble også satt på gløtt for at Forfatterforbundet kunne opprette sitt eget fond.

19. februar kom Forfatterforbundet og Fondet til enighet om at fordelingsspørsmålet ikke lar seg løse innad i Fondet, men må overlates til forhandlingsutvalget for bibliotekvederlag. Dette utvalget velges av de 28 organisasjonene som forhandler om bibliotekvederlag, og har representanter også for billedkunst og musikk i tillegg til litteratur. Forhandlingsutvalget vil fatte en avgjørelse, og om ikke den godtas av partene, går saken til voldgift.

NDLA

Nasjonal digital læringsarena (NDLA) er et interfylkeskommunalt samarbeid som tilbyr fritt tilgjengelige åpne digitale læringsressurser for videregående opplæring, med ti deltakende fylkeskommuner (bare Oslo står utenfor). NDLAs uttalte målsetting er «å lage gode, åpne digitale læremidler for alle fag i videregående opplæring og støtte opp om elever og lærere i aktivt og deltakende læringsarbeid.»

Den senere tid har det imidlertid vært grunn til å stille spørsmål ved hvilken politikk NDLA har for klarering, honorering og rettighetsforvaltning ved bruk av tekst, og 19. november hadde Skribentenes samarbeidsutvalg (SOS) et møte med NDLA for å diskutere dette.

NLB

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) definerer seg som «et statlig bibliotek under Kulturdepartementet». De formidler litteratur for alle som har vansker med å lese trykt tekst og vanlige bøker på grunn av funksjonsnedsettelse eller sykdom, og tilbudet er gratis og landsdekkende, under tvangslisens forvaltet av Kopinor. Tvangslisensen er hjemlet i åndsverklovens § 56 *Tvangslisens for fremstilling og bruk av opptak for personer med nedsatt funksjonsevne.* Her står det: «Opphaveren har krav på vederlag som utredes av staten. Bestemmelsen gjelder ikke for ervervsmessig bruk.» Mange har uttrykt undring over størrelsen på vederlaget, som i dag er på kr. 3,32 pr. minutt. Vederlaget fastsettes av staten.

NO har flere ganger vært i kontakt med NLB på grunn av manglende kreditering av oversetter. Andre grupper har uttrykt bekymring over at bøkene synes å få uforholdsmessig stor spredning, også ut over det som er den spesifikke målgruppen.

28. januar hadde DnF et møte med NLB for å diskutere hvordan de forvalter sitt mandat. Der tok de også opp manglende kreditering av oversetter.

Annet

Miniguide

På 1990-tallet laget skribentorganisasjonene en såkalt *Shortcut to the Norwegian literary system* som kunne formidles til utenlandske kontakter. Den inneholdt en beskrivelse av systemet samt en del sentrale kontrakter oversatt til engelsk. I 2008 ble det laget en oppdatering, nå kalt *Miniguide til det norske litterære systemet*. Denne ble laget både på norsk og engelsk. NO hadde den gangen koordineringsansvaret. SOS besluttet å oppdatere denne til bokmessen i Frankfurt, og NFFO påtok seg koordineringsansvaret. Den nye miniguiden foreligger også på både norsk og engelsk.

Tvistesaker

Det har vært få tvistesaker i løpet av perioden.

En sak med Lydbokforlaget handlet om en lydbok hvor opplesningen var klart i strid med oversettelsen, med omfattende endringer av vokabular og bøyninger. Etter et par runder, med påtrykk fra både forlaget og foreningen, endte saken med at Lydbokforlaget trakk lydboken.

Det har også i år vært en del saker der forlaget har overtatt utgiverrettighetene til bøker der rettighetene er falt tilbake til oversetteren. Flere forlag behandler dette som gjenbruk, noe det ikke er. Foreningen anbefaler i slike tilfeller oversetteren å kreve 50 % av dagens normalsats for rettighetene til oversettelsen.

Vi har også fått henvendelser om forlag som har forsøkt å forhandle om gjenbrukshonoraret og deretter latt være å fornye rettighetene om de ikke oppnådde ønskede betingelser. Her vil den nye normalkontrakten være kjærkommen.

En oppfordring til medlemmene i sommer om å høre med forlaget om e-bøker hadde gått over 1000 eksemplarer, ga god uttelling for flere. Oppfordringen står fortsatt ved lag.

Sykepenger

1. januar 2019 trådte endringene i folketrygdlovens § 8-42 i kraft, noe som innebærer at frilansere som også har næringsinntekt, ikke lenger går glipp av opptjente sykepenger, men får 100 % sykepenger fra dag 17 for frilansinntekten og 80 % for næringsinntekten.

Endringen avfødte imidlertid en del uro når det gjaldt forsikringen.

I løpet av våren ble det imidlertid klart etter korrespondanse med Nav Karmøy, som har overtatt ansvaret for ordningen, at de som har kombinerte inntekter, må velge om de vil tegne forsikring for frilans- eller næringsdelen av inntekten. Det er ikke mulig med to forsikringer.

Vaskernes situasjon

NFFOs årsmøte hadde et arrangement viet vaskernes situasjon, og inviterte oss deretter til et møte for å snakke om hva vi som oversetterforeninger kan gjøre for å bedre denne situasjonen. Konklusjonen var at vi har for lite kunnskap om hvem vaskerne er og hvilke forhold de jobber under, og det ble besluttet å utforme en undersøkelse for å kartlegge dette. NFFO er ansvarlig for dette.

Forvaltningsorganisasjonene

Kopinor

Norsk Oversetterforening er en av Kopinors 22 medlemsorganisasjoner. Kopinor ble startet i 1980 og inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Yngve Slettholm er Kopinors adm. direktør, Tom Remlov er styreleder.

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottar vederlag på vegne av skjønnlitterære forfattere og oversettere. Fondet mottok i 2019 kr 9 204 374 i kollektive vederlag fra Kopinor (2018: kr 9 424 794).

Kopinors samlede inntekter i 2019 var kr 383,9 mill. Kollektivt vederlag til medlems-organisasjonene beløp seg til kr 238,8 mill., til utlandet kr 60,2 mill. Videre ble det utbetalt kr 15,4 mill. i individuelle vederlag. I tillegg kommer blant annet avsetninger til fremtidig fordeling og Kopinors fond.

De største avtaleområder er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. På begge områdene er det fremforhandlet mønsteravtaler (med henholdsvis KS og Universitets- og høgskolerådet). Avtalen med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker og tidsskrifter på internett (Bokhylla) løper videre. I 2019 ble det også inngått avtale med Universitetsbiblioteket i Oslo om klarering av opphaverrettighetene til bibliotekets skriftserier.

Kopinor samarbeider internasjonalt gjennom blant annet organisasjonen IFRRO (International Federation of Reproduction Rights Organisations), der Yngve Slettholm i 2019 overtok som president.

Les mer om Kopinor på www.kopinor.no.

Bokhylla – fordeling

I digitaliseringsprosjektet Bokhylla.no som ble lansert i 2009, gjøres bøker tilgjengelige på Nasjonalbibliotekets hjemmesider. Bokhylla.no er gratis tilgjengelig for alle med norsk IP-adresse. Bøker som er opphavsrettslig beskyttet, er ikke tilrettelagt for nedlasting eller utskrift.

Til å begynne med omfattet prosjektet ca. 50 000 bøker fra 1690-, 1790-, 1890-, og 1990-årene. I 2012 ble det inngått en permanent avtale mellom Nasjonalbiblioteket og Kopinor, som forvalter rettigheter for forlag, forfattere og andre rettighetshavere. Avtalen gir Nasjonalbiblioteket anledning til å skanne og tilgjengeliggjøre bøker utgitt i Norge frem til og med år 2000. Denne delen av prosjektet ble fullført i februar 2018, og det arbeides nå

med en mulig avtale for utgivelsesårene 2001–2005.Den enkelte rettighetshaver, både forfatter, oversetter og utgiver, har mulighet til å trekke enkelttitler fra Bokhylla.no.

Ifølge avtalen betales det et årlig vederlag på 36 øre per side i 2013, 34 øre i 2014 og 33 øre fra og med 2015. Vederlaget betales ut kollektivt og individuelt (til oversettere bare kollektivt) gjennom Kopinor.

Det er ikke fastsatt noen egen fordelingsnøkkel som bestemmer fordelingen av utgivernes og opphavernes andel av Bokhylla-vederlaget, og frem til i år har det vært enighet om å bruke de såkalte papirnøklene (dvs. de etablerte fordelingsnøklene som brukes til fordeling av kopieringsvederlaget for Kopinor).

I etterkant av den foreløpige sluttføringen av Bokhylla.no i 2018 ble det gjort en grundig gjennomgang av alt tilgjengeliggjort materiale. Denne gjennomgangen viste at det er langt færre enheter som er utgitt av norske forlag, enn tidligere antatt, og opphaver-organisasjonene mener seg derfor berettiget til en større andel av vederlaget. Dette møtte motstand på utgiversiden, og forhandlinger om en ny fordelingsnøkkel førte ikke frem. Saken er nå sendt til voldgift og skal opp medio mars 2020.

Det vil ikke bli betalt ut vederlag før voldgiftsdommen foreligger, og det vil også påløpe utgifter i forbindelse med voldgiftssaken som fører til at NOs inntekter fra Bokhylla.no for 2019 totalt sett vil bli lavere enn tidligere år. Utgiftene til voldgiftssaken fordeles solidarisk mellom opphaverorganisasjonene etter samme fordelingsnøkkel som er gjeldende for 2018-vederlaget.

Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 35 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65.000 individuelle medlemmer. På vegne av disse, inngår Norwaco avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag, der kollektiv forvaltning anses hensiktsmessig. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco representerer også en rekke utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder – Norwacos sektorer.

Samlede inntekter for 2019

Vederlagsinntektene for 2019 ble 406 millioner kroner – en økning fra 384 millioner kroner i 2018. Det er virksomheten knyttet til TV-distribusjon som bidrar mest til økningen. Driftskostnadene utgjorde 4,2 % av inntektsført vederlag i 2019.

Tredjeparters TV- og radiodistribusjon

TV-markedet utfordres stadig av ulike typer arkiv- og strømmetjenester, og gjennomsnittlig seertid på lineær-TV har sunket noe i 2019. Samlet sett er abonnenttallene forholdsvis stabile. Det er nedgang i antall abonnenter på satellittdistribusjon, men økning for andre distribusjonsformer.

Distributørenes tilbud er preget av TV-pakker med høy grad av valgfrihet for kundene. Flere tilbyr en kombinasjon av TV-kanaler og forskjellige strømme- og innholdstjenester, og det er fortsatt mulig å få gunstige pakketilbud hvis man velger internett og TV fra samme leverandør. Begge disse forhold er trolig sentrale i å opprettholde attraktiviteten i distributørenes tilbud.

Undervisningsbruk

Etter den omfattende salgskampanjen som ble gjennomført i 2018, var det tyngre å inngå nye avtaler i 2019. Både er potensialet i markedet mindre og flere kommuner har oppgitt at de ikke ønsket å inngå avtale på grunn av forestående kommunesammenslåinger i 2020.

NRK-arkiv

Den første avtalen mellom NRK om Norwaco om tilgjengeliggjøring av eldre NRK-programmer, gjaldt for seks år og utløp 31.12.2019. Avtalen ga NRK rett til å tilgjengeliggjøre alle egenproduserte TV- og radioprogram kringkastet første gang før 1997.

I store deler av 2019 har det blitt forhandlet om en arkivavtale fra 2020. Målet, for begge parter, har vært en ny avtale som omfatter hele den eldre porteføljen av TV- og radioprogram, samt å utvide avtalen til også å gjelde nyere programmer og utnyttelsesmåter. Forhandlingene avdekket et stor sprik mellom det Norwaco oppfatter som rimelig vederlag og det NRK var villige til å betale for å publisere hele det eldre arkivet. Resultatet ble en toårig avtale med et begrenset arkivtilbud. Avtalen gir NRK rett til publisering av klipp i sosiale medier for å skape oppmerksomhet om arkivprogrammer.

Totalt ble det inngått 18 nye avtaler i 2019, deriblant med én stor kommune som det har vært jobbet med i flere år. Det kom inn 13 oppsigelser i løpet av året, men flere av disse skyldes restruktureringen i kommunesektoren og betyr ikke nødvendigvis at kommunene ikke blir dekket av avtaler fra 2020. Utenom offentlig sektor, er det mottatt oppsigelser fra seks private skoler og to folkehøgskoler. Til sammen har vederlagsinntektene økt også i 2019.

Implementering av EUs direktiv for kollektiv rettighetsforvaltning

Kulturdepartementet sendte i desember 2019 ut høringsnotat for en ny lov om kollektiv rettighetsforvaltning, som vil få betydning både for Norwaco og medlemsorganisasjonene. Loven skal implementere EUs direktiv om kollektiv forvaltning fra 2014. Hensikten er å effektivisere kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter og sørge for økt åpenhet og innsyn i forvaltningsorganisasjonenes virksomhet. Videre skal loven sikre

rettighetshavernes valgfrihet og medbestemmelsesrett ved kollektiv forvaltning av deres rettigheter.

Privatkopiering og skjønnlitterære oversettere
Skjønnlitterære oversetters andel av privatkopieringsvederlaget gikk i 2019 noe ned fra året før, fra kr 218 960 til kr 194 910. Etter at vederlaget var utbetalt til oversetterne, ble det oppdaget en feil i den interne fordelingen mellom de skjønnlitterære organisasjonene, og oversetternes andel ble redusert med kr 7 089. Beløpet ble delvis dekket av avsatte privatkopieringsmidler fra tidligere år.

Foreningen mottar statistikk over de mest solgte oversatte lydbøkene og fordeler vederlaget etter denne statistikken. Vederlag der oversetter er død, i tillegg til vederlag til oversetter som enten er umulig å finne eller ikke svarer på brev, avsettes til stipender i de årene beløpet er på kr 50 000 eller mer. De årene beløpet er lavere enn kr 50 000, er det vedtatt å overføre beløpet til Det skjønnlitterære oversetterfonds pris. Det er vurdert slik at også dette kommer skjønnlitterære oversettere til gode individuelt. I 2019 ble det utbetalt kr 174 265 (kr 224 953 i 2018) individuelt til 49 (65) mottakere, kr 20 645 (kr 27 592) ble overført til Det skjønnlitterære oversetterfond.

Stipender

NOs stipender – tildelinger stipendrunden 2019

Stipendene ble utlyst i midten av september 2018 med søknadsfrist 16. oktober. Stipendkomiteen behandlet søknadene i slutten av januar 2019, og tilsagnsbrev ble sendt ut i februar 2019. Etter årsmøtets godkjenning av budsjett for 2019 ble stipendene utbetalt i løpet av april og mai.

Stipend til eldre fortjente medlemmer:
Erik Egeberg
Honnørstipend:
Jan-Ragnar Hagland

Arbeids- og prosjektstipender:
To måneder: Astrid Nordang
Tre måneder: Ragnhild Eikli, Kristin Gjerpe, Steinar Lone, Eve-Marie Lund
Fire måneder: Hege Mehren
Seks måneder: June Hwasue Warberg
Ett år: Tore Aurstad
To år: Dagfinn Foldøy, Johann Grip, Hilde Rød-Larsen, Synneve Sundby
Tre år: Erik Ringen

Etableringsstipend:
Kr 15 000
Sindre Andersen, Vivian Evelina Øverås

Diversestipend:
Kr 5 000
Line Gustad Fitzgerald, Kristin Gjerpe, Øyunn Rishøi Hedemann, Alexander Leborg, Christina Mediaas, Irene Peroni, Hawdam M. Salih, Ayfer Storrud, Hanne Hay Sæthre, Elin Beate Tobiassen, Anne Cathrine Wollebæk

Kr 10 000
Erik Egeberg, Sigrid Grande, Elisabeth Haukeland, Dagny Holm, Kristin Sofie Kilsti, Sverre Knudsen, Jon Kværne, Sidsel Mellbye, Marius Middelthon, Rune R. Moen, Solveig Moen Rusten, Ellen Holm Stenersen, Alf Storrud, Alice Tonzig, Oskar Vistdal, Hedda Vormeland

Kr 15 000
Éva Dobos, Gøril Eldøen, Johanne Fronth-Nygren, Alf B. Glad, John Grande, Johann Grip, Egil Halmøy, E. Beanca Halvorsen, Kjell Helgheim, Preben Jordal, Bård Kranstad, Eivind Lilleskjæret, Børge Lund, Jon Rognlien, Hilde Rød-Larsen, Synneve Sundby, Magne Tørring, June Hwasue Warberg

Kr 20 000
Hege Frydenlund, Aase Gjerdrum, Ika Kaminka, Steinar Lone, Elisabet W. Middelthon, Lars Moa, Erik Ringen, Hilde Stubhaug, Tor Tveite, Kjersti Velsand

Kr 25 000
Tove Bakke, Jonas Bjarkøy, Pål Flatmo Breivik, Inge Ulrik Gundersen, Fartein Døvle Jonassen, Hilde Lyng, Vibeke Saugestad, Nina Zandjani, Knut Ødegård

Kr 30 000
Tore Aurstad, Einar Blomgren, Bente Christensen, Ragnar Hovland, Silje Beite Løken, Kirsti Vogt, Carina Westberg, Kirsti Øvergaard

Kr 35 000
Sissel Busk, Monica Carlsen, Guro Dimmen, John Erik Frydenlund, Toril Hanssen, Thomas Lundbo, Tone Myklebost, Gry Sønsteng, Agnete Øye

Kr 40 000
Nina Aspen, Gry Brenna, Inger Gjelsvik, Ingrid Haug, Halvor Kristiansen, Peter Lorentzen, Lene Stokseth

Kr 45 000
Kari Engen, Dorthe Erichsen, Elsa Frogner, Bente Klinge, Eve-Marie Lund, Benedicta Windt-Val

Kr 50 000
Ragnhild Eikli, Morten Hansen, Hege Mehren, Jørn Roeim, Roar Sørensen

Kr 55 000
Tone Formo, Per Kristian Gudmundsen, Kari Kemény, Erik Krogstad, Tom Lotherington, Stian Omland, Cecilie Winger

Kr 60 000
Merete Alfsen, Kyrre Haugen Bakke, Elisabeth Bjørnson, Kari Bolstad, Sverre Dahl, Bodil Engen, Heidi Grinde, Bjørn Herrman, Torstein Bugge Høverstad, Knut Johansen, Henning Kolstad, Knut Ofstad, Per Qvale, Øystein Rosse, Christian Rugstad, Torleif Sjøgren-Erichsen, Geir Uthaug

Øvrige stipender

Prosjektstipender tildelt i mai:
To måneder: Gunstein Bakke, Signe Prøis, Vibeke Saugestad
Tre måneder: Robert Emil Berge, Gunvald Ims

Materialstipend: Det ble i 2019 tildelt stipender for til sammen kr 34 000 fordelt på fire mottakere.

Statens kunstnerstipender – tildelinger 2019

Statens kunstnerstipender ble utlyst i midten av september 2018 med søknadsfrist 16. oktober. Stipendkomiteen for skjønnlitterære oversettere behandlet søknadene i januar 2019 og leverte innstilling til statens stipender i begynnelsen av februar.

Skjønnlitterære oversettere hadde i 2019 en kvote på fire arbeidsstipender (to ledige for innstilling), to arbeidsstipender for yngre kunstnere (ett ledig for innstilling), samt kr 381 000 til diversestipender.

Arbeidsstipend/Arbeidsstipend for yngre kunstnere:

Ett år: Jon Kværne
Tre år: Jon Rognlien

Diversestipend:

Kr 11000: Gunvald Ims
Kr 20 000: Ute Neumann, Tone Myklebost, Hedda Vormeland
Kr 25 000: Bente Christensen, Øyunn Rishøi Hedemann, Magne Tørring
Kr 35 000: Carina Westberg
Kr 40 000: Tove Bakke, Tone Formo, Halvor Kristiansen, Per Qvale, Kjersti Velsand

Økonomi

Tilskuddsordninger

I 2019 ble det innvilget aktivitetstilskudd til ett medlem på kr 2 000. Tilskuddet kan søkes til oversetterrelevante aktiviteter, og det er utarbeidet eget søknadsskjema.

I 2019 benyttet 22 medlemmer seg av tilbudet om refusjon av premien for frivillig sykeforsikring for frilansere. Det ble utbetalt til sammen kr 187 275.

Etter gjeldende regler har foreningens medlemmer anledning til å honorere konsulenter for inntil kr 5 000 per år. I 2019 benyttet seks medlemmer seg av ordningen, og det ble utbetalt kr 18 017.

Ett ikke-medlem mottok kollegahjelp i 2019. Det ble totalt utbetalt kr 5 000.

Foreningen betaler leie for to kontorer på skriveloftet i Litteraturhuset i Oslo. Leien i 2019 var på kr 15 488, og begge kontorer var tildelt for hele året.

Solidaritetshjelp

Solidaritetshjelp ytes etter søknad til styret. I perioden mottok styret tre søknader. Én ble avslått, to ble innvilget med direkte støtte.

Støtte til ulike formål

Foreningen søkte og fikk tilskudd til et arrangement i forbindelse med Bokåret 2019, men det ikke var kapasitet til å gjennomføre det, og tilskuddet ble tilbakebetalt.

Det ble i 2019 gitt tilskudd til andre organisasjoner og tiltak på til sammen kr 110 300.

Shakespearetidsskriftet, støtteabonnement	kr	3 500
Arendalsuka v/Creo	kr	4 800
Litteraturhuset i Fredrikstad		10 000
Oversatt i Bergen	kr	10 000
Fengslede forfattere Norsk PEN	kr	10 000
Kritikerlaget, støttemedlemskap	kr	10 000
CEATL	kr	10 000
Kritikerprisene	kr	12 000
Tidsskriftet Mellom	kr	20 000
Oversetterverksted på Norsk Litteraturfestival	kr	20 000

Gravferdsbidrag

Gravferdsbidrag til medlemmers etterlatte har i alle år vært et tilbud fra NFOF. Det ble avsluttet ved styrevedtak i NFOF med virkning fra mai 2019. Det er nå opp til den enkelte forening å videreføre tilbudet.

Foreningens honorarsatser

NO har i noen år i stor grad fulgt Forfattersentrums honorarsatser for foreningens arrangementer. I 2019 gjorde imidlertid Forfattersentrum en del større endringer i sine honorarer, og etter møte med Forfattersentrum, ble det konkludert med at NO ikke lenger kan følge deres satser, da de nå er beregnet på andre typer opptredener enn de som preger foreningens seminarer og arrangementer. NO har vedtatt egne honorarsatser.

Finanssammendrag

Foreningen hadde per 31.12.19 investeringer på kr 9 405 282, fordelt på aksjer/aksjefond (42,2 %), renter og obligasjoner (57,7 %) og bank/likviditet (0,1 %). Samlet avkastning for totalporteføljen endte med en bokført gevinst på kr 876 813. Aksjer og aksjefond har hatt en avkastning på 20,62 %, renter og obligasjoner 4,19. I tillegg har foreningen investert i en leilighet i Berlin, se side 17 under Medlemstilbud. Leiligheten ble i 2008 bokført til kr 1 296 683 i 2008 (ferdig innredet). Den avskrives over 50 år og er i dag bokført med kr 1 089 211. Markedsverdien anslås i dag til ca. det dobbelte.

Foreningens økonomi

Regnskap

Årsmøtet 2019 vedtok et budsjett for 2019 med et planlagt underskudd på vel 1,5 millioner. Resultatet viser et underskudd på kr 616 335.

Kollektive vederlagsmidler fra NFOF omfatter midler fra bibliotekvederlaget, Kopinor og Norwaco. Beløpet er, slik det ble budsjettert for 2019, drøyt kr 600 000 lavere enn i 2018.

Foreningen har fortsatt å søke eksterne midler og mottok kr 600 143 i offentlige og private tilskudd i 2019. Herunder finner vi statens vederlag til stipendkomiteen og tilskudd fra Norsk kulturråd til Norsk Oversetterleksikon. Øvrige tilskudd er hovedsakelig til profileringstiltak og festivaler. Det budsjetterte bokhyllavederlaget ble ikke utbetalt, men avventer voldgiftsdom, se side 51.

Det var i 2018 budsjettert med en del investeringer og innkjøp knyttet til flyttingen fra R7 til K17. Disse kostnadene er belastet regnskapet for 2019. Noen av innstrammingene som styret vedtok på styreseminaret i juni 2018, viser seg fremdeles å ha effekt, og utgifter til reiser og opphold viser nedgang.

Budsjett

Bibliotekvederlagsforhandlingene resulterte i et høyere vederlag i 2020 enn i 2019, og er budsjettert med kr 14 716 615 mill., som er en økning på 1 751 083 i forhold til 2019.
I 2019 ble det også budsjettert med samme bibliotekvederlagsinntekter til Fondet som for 2018, og dermed uten økning til foreningene i fjor.

Det nye Forfatterforbundet har fått forhandlingsrett til bibliotekvederlaget. Det er foreløpig uvisst hvor stor betydning dette vil ha for fordelingen av bibliotekvederlags-midlene fremover.

Det er fortsatt viktig for foreningen å søke eksterne midler der det er mulig. Dette vil først og fremst si til utadrettede aktiviteter. Prosjekter som Oversetterleksikonet og oversetterverkstedet «Tekst i flukt» søkes det allerede til, og eksterne tilskudd er her en forutsetning. Foreningen har invitert NFFO inn i et samarbeid i Oversetterleksikonet. Hvorvidt dette vil føre til et økonomisk bidrag er uvisst per i dag.

I hovedsak fortsettes nøktern budsjettering i inntekter, inkludert avkastning på investeringer.

Stipender og andre former for tilskudd og tilbud til medlemmer og andre oversettere er som vanlig største budsjettpost.

På utgiftssiden budsjetteres det med måtehold, både hva gjelder antallet aktiviteter og drift.

Revisor

NO byttet revisor i 2019, og første runde med Nitschke AS er gjennomført. Det har vært en nyttig og lærerik prosess å få et nytt blikk på foreningens regnskapsførsel.

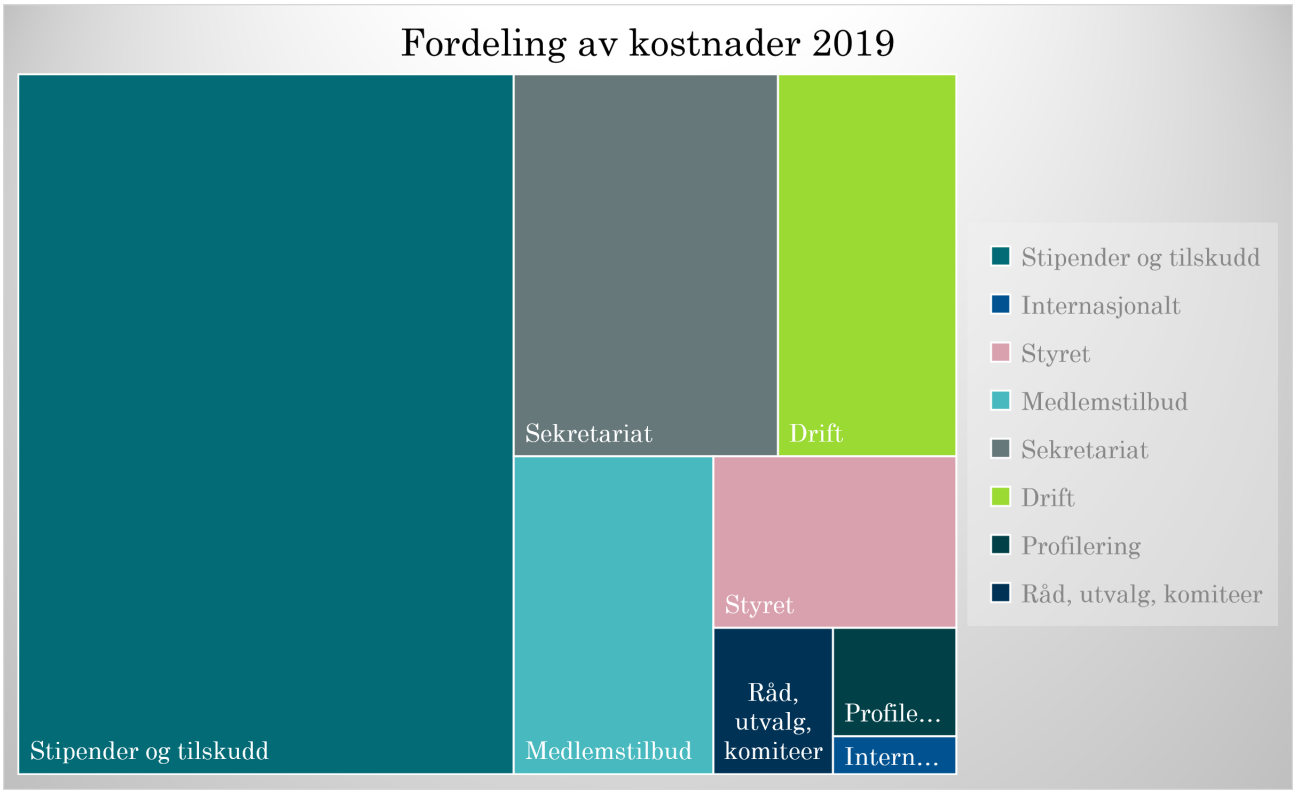

Oslo, 27.2.2020

Ika Kaminka *foreningsleder* *(sign.)*	Hilde Lyng *fingerende nestleder* *(sign.)*	E. Beanca Halvorsen *(sign.)*	Bjørn Herrman *(sign.)*
Fartein Døvle Jonassen *(sign.)*	Henning Kolstad *(sign.)*	Hedda Vormeland *(sign.)*	Hilde Sveinsson *daglig leder* *(sign.)*

Årsmelding fra Faglig råd 2019–2020

Sammensetning: Leder Agnete Øye, nestleder Eivind Lilleskjæret, Ingrid Haug, Bård Kranstad, Hege Mehren og Kai Swensen. Henning Kolstad har vært styrets representant. Daglig leder Hilde Sveinsson er sekretær for Rådet og stipendkomiteen. Varamedlemmer til stipendkomiteen har vært Elisabeth Bjørnson og Gøril Eldøen.

Faglig råd er foreningens faglige ekspertutvalg og stipendkomité, samt rådgivende organ for styret i faglige spørsmål. Rådet har i perioden hatt seks møter, ytterligere ett avholdes før årsmøtet. I april ble det holdt et møte der styrets leder og nestleder, Rådets leder og nestleder samt NOs daglige leder deltok. I tillegg har det vært avholdt et fellesmøte for styret og Faglig råd i oktober der foreningens medlemskapskriterier ble diskutert.

Medlemskapssøknader

I perioden har foreningen mottatt 24 søknader om medlemskap. Tre søknader er avvist fordi de ikke holdt kvalitetsmål eller ikke oppfylte formelle krav. 12 søknader er under behandling når årsmeldingen sendes ut. Som nye medlemmer er opptatt: Bente Eilertsen, Ingeborg Fossestøl, Miriam Claire Lane, Kari Wille Rekdal, Christina Revold, Olav Thorbjørn Skare, Erlend Wichne, Oda Myran Winsnes, Vivian Evelina Øverås.

Stipender

I mai ble det tildelt fem arbeidsstipend av kortere varighet, tre tomåneders og to tremåneders til sammen kr 268 000.

Stipendrunden 2020

Søknader til Statens kunstnerstipend og NOs stipender ble behandlet på et helgemøte på Sanner hotell på Hadeland, 24.–26. januar.

Til Statens kunstnerstipend var det kommet inn 65 søknader. Det var 24 søknader til arbeidsstipend og fire til arbeidsstipend for yngre kunstnere, der det av en samlet kvote på seks var fem ledige stipender. Stipendkomiteen innstilte til begge typer stipender. Til stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere var det fire søkere. Det var ingen ledige stipender eller ny kvote i disse to stipendtypene. Det var 37 søkere til diversestipend. Av disse ble 11 innstilt til en kvote på kr 381 000.

Til NOs arbeidsstipender var det kommet inn 40 søknader til fem ledige arbeidsstipender, hvorav to kunne deles opp i prosjektstipender, og ett fortrinnsvis skulle tildeles en nyetablert oversetter. Til sammen ble det tildelt ett tomåneders, fire firemåneders, ett seksmåneders, to ettårige, og ett toårig arbeidsstipend. For resten av NO-stipendene forholdt stipendkomiteen seg til en pott på kr 3 700 000. Det var seks søkere til etableringsstipend, og det ble tildelt to stipender. Til NOs diversestipend var det 127 søknader, hvorav tolv fra ikke-medlemmer. Ett honnørstipend og ett stipend for eldre fortjente medlemmer ble tildelt.

Faglig virksomhet

Eivind Lilleskjæret var den 14. mars til stede I Nasjonalbiblioteket ved utdelingen av Kulturdepartementets priser for barne- og ungdomslitteratur. Agnete Øye deltok på halvdagsseminar i Statens stipender i november. Rådsmedlem Hege Mehren har vært med i komiteen for foreningens engelskseminar i februar i år.

Agnete Øye
leder i Faglig råd

Stipendkomiteen 2020 fra venstre: Agnete Øye, Hege Mehren, Kai Swensen, Ingrid Haug. Bak fra venstre: Eivind Lilleskjæret, Bård Kranstad. Foto: NO.

Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF)

MELDING OM VIRKSOMHETEN I 2019
Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF)

Virksomhetens art
Norsk Forfatter- og Oversetterfond er et felles fond for fire skjønnlitterære organisasjoner. Hver av organisasjonene har en representant i fondsstyret, med unntak av Forfatterforeningen som har to representanter ifølge vedtektene. Fondet fører regnskap for organisasjonene og mottar og fordeler bibliotekvederlaget og øvrige kollektive midler. Fondet mottar og videreformidler også individuelle vederlag: Privatkopieringsvederlag og vederlaget for Norwacos arkivavtale med NRK sendes til organisasjonene som står for utbetaling. NFOF er dessuten avtalepart for leie av kontorer, renhold, strøm etc.

Styre og administrasjon
Styret har bestått av Taran Bjørnstad (NBU), Monica Boracco (NDF), Ika Kaminka (NO), Heidi Marie Kriznik og Mette Møller (DnF).
Styreleder var til august Mette Møller som fratrådte etter eget ønske. Fra august har Ika Kaminka vært styreleder. Nestleder var til august Ika Kaminka og fra august Monica Boracco. Fondet har to ansatte, regnskapsfører Reidar Svensson, og fondssekretær Anne Merethe K. Prinos (deltid).

Aktivitet
Kulturdepartementet tilkjente i brev av 4. februar 2019 Forfatterforbundet forhandlingsrett til bibliotekvederlaget skrev at det ville være avgjørende at Forfatterforbundet ble innlemmet i NFOF. Forfatterforbundet varslet også at de ønsket inntreden i Fondet, og fremmet krav om bibliotekvederlagsmidler til forbundsdrift og stipend. Det har vært ført forhandlinger mellom partene året gjennom om hvordan en inntreden i Fondet skulle skje, og om Forfatterforbundets andel av bibliotekvederlaget, uten at det er oppnådd enighet.
Departementet har imidlertid senere i møte understreket kunstnerorganisasjonenes råderett over vederlaget, og presisert at de legger til grunn at partene selv må komme til enighet om fordelingen av bibliotekvederlaget og det organisatoriske rundt NFOF.

I forbindelse med denne prosessen har styret gjennomgått NFOFs oppgaver og ordninger, og vedtok i mai en avvikling av ordningene med etterlattestøtte og gravferdstøtte, samt stengning og utfasing av ordningen med pensjonstilskudd for medlemmene. Det siste vedtaket møtte motstand. Styret har derfor besluttet å utsette utfasingen inntil videre, og har bedt om en juridisk vurdering av både vedtaket og selve ordningen.

Endringer av vedtektene i perioden
Styret har vedtatt å endre vedtektene, men dette er fortsatt under arbeid.

Oversikt over utvikling og resultat
Fondet har hatt en inntekt på kr 78 681 486 (inkludert kr 2 587 993 i privatkopierings-vederlag og 1 907 060 for bruk av NRKs arkivmateriale) i perioden, mot kr 73 946 163 i 2018. Driftskostnadene inklusive overførte vederlag har vært kr 75 982 411 før finans-inntekter og finanskostnader, mot kr 74 211 085 i 2018. Årsresultatet er et overskudd på kr 2 721 487, mot et underskudd på kr 261 550 i

2018. Overskuddet er kr 2 532 987 høyere enn budsjettert. Dette skyldes i hovedsak at vi av forsiktighetshensyn hadde budsjettert med samme utbetaling av bibliotekvederlag, mens det viste seg at forhandlingene om ny avtale om bibliotekvederlag ga en økning på over 6 %. Egenkapitalen utgjør ved årsavslutning kr 13 567 285 mot kr 10 845 797 i 2018. Styret drøfter årlig hvilket nivå egenkapitalen skal ligge på.

Fortsatt drift
Årsregnskapet for 2019 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø- og ytre miljø
Arbeidsmiljøet i virksomheten er tilfredsstillende. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i 2019. Det har vært lite sykefravær i perioden. Fondet forurenser ikke det ytre miljø utover det som er normalt for kontorvirksomheter.

Likestilling
Fondets ansatte har bestått av en mann og en kvinne, sistnevnte i en mindre deltidsstilling. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling. Styreoppnevningen følger av den enkelte forenings oppnevnte, og kjønnsbalansen er følgelig ikke noe Fondet har myndighet til å påvirke.

Oslo, 6. februar 2020

Ika Kaminka *(sign.)*
leder

Monica Boracco (*sign.)*
nestleder

Taran Bjørnstad *(sign.)*

Heidi Marie Kriznik *(sign.)*

Mette Møller *(sign.)*

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2019

side 1/5

	Noter	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter			
Medlemskontingent		170 500	171 375
Kollektive vederlagsmidler fra NFOF		12 265 532	12 873 320
Privatkopieringsvederlag		194 910	218 960
Offentlige tilskudd		574 943	450 000
Private tilskudd		25 200	155 980
Bokhyllavederlag		0	246 974
Leieinntekter Berlin		106 200	85 500
Andre inntekter		82 031	159 659
Ubrukt tilskudd prosjekter tidligere år		67 077	232 923
Driftsinntekter		**13 486 393**	**14 594 691**
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	1	4 120 402	4 295 479
Stipend og tilskudd	2	7 705 013	7 506 755
Reise-, oppholds- og arrangementskostnader		1 356 010	1 579 420
Andre driftskostnader		1 772 181	1 200 515
Avskrivninger	3	25 934	25 934
Driftskostnader		**14 979 540**	**14 608 103**
Driftsresultat		**-1 493 148**	**-13 411**
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		877 666	3 653
Finanskostnader		853	223 648
Finansinntekter og finanskostnader		**876 813**	**-219 995**
Årsresultat		**-616 335**	**-233 406**
Endring Vederlagsfondet		-726 835	-404 781
Endring Solidaritetsfondet		110 500	171 375
Årsoppgjørsdisposisjoner		**-616 335**	**-233 406**

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2019

side 2/5

	Noter	2019	2018
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	3	1 089 211	1 115 145
Omløpsmidler			
Fordringer		285 977	983 040
Investeringer	4	9 405 282	8 537 743
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	5	2 236 229	3 414 674
Omløpsmidler		**11 927 488**	**12 935 457**
Sum eiendeler		**13 016 700**	**14 050 602**

Egenkapital og gjeld

		2019	2018
Egenkapital			
Fond	6	12 255 184	12 871 519
Egenkapital		**12 255 184**	**12 871 519**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		112 353	246 912
Skyldige offentlige avgifter		333 884	335 228
Annen kortsiktig gjeld	7	315 278	596 943
Kortsiktig gjeld		**761 515**	**1 179 083**
Sum egenkapital og gjeld		**13 016 700**	**14 050 602**

Oslo 27. februar 2020

Ika Kaminka (sign.)
leder

Hilde Lyng (sign.)
fungerende nestleder

Elisabeth Beanca Halvorsen (sign.)

Bjørn Herrman (sign.)

Fartein Døvle Jonassen (sign.)

Henning Kolstad (sign.)

Hedda Vormeland (sign.)

Hilde Sveinsson (sign.)
daglig leder

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2019

side 3/5

Noter til årsregnskap 2019

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer
Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter
Inntektsføring av driftsinntekter og vederlag skjer på tildelingstidspunktet. Bevilgede øremerkede tilskudd inntektsføres i takt med anvendelse.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler herunder finansielle investeringer bokføres til markedsverdi. Verdiøkning/tap av finansielle investeringer ved realisasjon og ved kursendring bokføres med netto avkastning/tap. Forvaltningsgebyret for arbeidet med de finansielle investeringene hos *NORCAP AS* er fratrukket netto finansinntekter.

Fordringer
Fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner
Foreningen er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon for sine ansatte. Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket og oppfyller kravet ved en kollektiv pensjonsforsikring i Norsk Forfatter- og Oversetterfond. Den enkelte forening belastes for sine premieforpliktelser direkte. Det er tre ansatte med i ordningen.

Endring av regnskapsprinsipp
Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Honorar revisor
Kostnadsført honorar til revisor for 2019 utgjør kr 127 375.

Note 1 – Lønn mv
1.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	2019	2018
Lønn og personalkostnader	1 883 856	2 007 551
Pensjonsforsikring	327 117	231 119
Honorar styret	200 000	250 000
Honorar foreningsleder	306 587	302 598
Honorar nestleder	122 358	121 036
Honorar råd, utvalg, komiteer og andre aktiviteter	771 972	852 545
Arbeidsgiveravgift	508 512	530 630
Sum lønns- og honorarkostnader	4 120 402	4 295 479

Foreningen har hatt 3,4 årsverk i 2019.

1.2 – Godtgjørelse til daglig leder

	2019	2018
Lønn og feriepenger	708 600	686 256
Pensjonskostnad	181 500	108 758
Andre godtgjørelser	1 550	7 214
	891 650	802 228

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2019

side 4/5

Note 2 – Stipend og tilskudd

	2019	2018
Arbeidsstipend	3 197 700	3 026 100
Diverse- og etableringsstipend	3 700 000	3 700 000
Honnørstipend	20 000	40 000
Stipend for eldre fortjente medlemmer	200 000	180 000
Materialstipend	34 000	107 800
Aktivitetstilskudd	2 000	10 000
Solidaritetsstøtte	60 000	0
Bastianprisen	112 577	100 000
Refundert syketrygdpremier	187 275	123 895
Privatkopieringsvederlag	191 461	218 960
Sum Stipend og tilskudd	7 705 013	7 506 755

Note 3 – Avskrivninger

Leiligheten i Starnbergerstrasse 8, Berlin, ble anskaffet i 2008 og blir avskrevet lineært over 50 år med første avskrivningsår i 2012. Årlige avskrivninger utgjør totalt kr 25 934.

	2019	2018
Anskaffelseskost pr 31.12.2008	1 296 683	1 296 683
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	-181 538	-155 604
Inngående verdi 1.1.	1 115 145	1 141 079
Årets avskrivning	-25 934	-25 934
Bokført verdi 31.12.	1 089 211	1 115 145

Note 4 – Investeringer*

	2019	2018
Gyldendal ASA	3 580	2 090
Alfred Berg Høyrente C-NOK	270 370	276 113
Alfred Berg Indeks I	380 421	0
Mercer Global Small Cap Equity	396 471	0
Mercer Sustainable Global Equity	991 136	0
MGI Emerging Markets Equity	398 750	0
Holberg Global Aksjefond	901 968	742 610
Alfred Berg Obligasjon	495 912	1 100 508

Fortsetter neste side

Eika Kreditt	270 845	276 104
Pareto Global Corp Bond - C	0	267 067
Arctic Nordic Investment Grade D	949 047	955 074
Pareto Investment Fund A	587 389	572 539
Sector Glb Eqty Kern CI NOK Uhdgd	0	635 923
Alfred Berg Nordic Investment Grade Classic	1 090 341	1 092 571
East Capital China Environmental A	0	239 651

REGNSKAP FOR NORSK OVERSETTERFORENING 2019

side 5/5

PLUSS Obligasjon	1 046 448	1 092 154
DNB Miljøinvest	0	222 933
Storm Fund II - Storm Bond Fund RCN NOK	363 489	402 967
Mercer Global High Yield Bond	945 779	0
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	121 202	502 685
Tundra Sustainable Frontier Fund E NOK	192 134	156 754
Sum Investeringer	9 405 282	8 537 743

**Investeringene foretas av NORCAP AS v/Terje Nielsen iht. foreningens etiske retningslinjer.*

Note 5 – Bundne midler
Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2019 kr 300 764,-.

Note 6 – Endring egenkapital

Vederlagsfondet	**2019**	**2018**
Inngående balanse 1.1.	**7 026 803**	**7 431 584**
Kollektive vederlagsmidler	12 265 532	12 873 320
Verdiøkning/realiseringer finansielle investeringer	876 813	-219 995
Sum inntekter	13 142 345	12 653 325
Utbetalte stipend og netto kostnader foreningsvirksomhet	-13 869 180	-13 058 106
Endring fondskapital	-726 835	-404 781
Utgående balanse 31.12.	**6 299 968**	**7 026 803**

Solidaritetsfondet	**2019**	**2018**
Inngående balanse 1.1.	**3 340 853**	**3 169 478**
Medlemskontingent	170 500	171 375
Sum inntekt	170 500	171 375
Solidaritetsstøtte	60 000	0
Endring fondskapital	110 500	171 375
Utgående balanse 31.12.	**3 451 353**	**3 340 853**

Note 7 – Annen kortsiktig gjeld

	2019	**2018**
Skyldig feriepenger	215 278	203 335
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte tilskudd	100 000	320 538
Avsatt periodisering av prosjekter	0	67 077
Privatkopieringsvederlag	0	5 993
Annen kortsiktig gjeld	315 278	596 943

NITSCHKE

NITSCHKE AS
Vollsveien 17B
Postboks 353, 1326 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret: NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of BKR International
www.nitschke.no

Til årsmøtet i Norsk Oversetterforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Oversetterforening som viser et underskudd på kr 616 335. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av virksomhetens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet.* Vi er uavhengige av virksomhetet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsmelding, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

NITSCHKE

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet
Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til virksomhetens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for Norsk Oversetterforening

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av virksomhetens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lysaker, 26. februar 2020
Nitschke AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Resultatregnskap

	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter				
Bibliotekvederlag	60 324 000	58 567 168	54 887 000	54 887 152
NORWACO privatkopieringsvederlag	3 000 000	2 587 993	2 500 000	2 840 300
NORWACO	4 310 000	4 832 394	3 600 000	4 323 320
NORWCO NRK arkiv	2 000 000	1 907 060	1 500 000	1 789 185
Kopieringsvederlag	8 400 000	9 204 374	8 100 000	8 300 090
Bokhyllavederlag	2 100 000	0	1 000 000	1 124 704
Leieinntekter kontorer	2 063 000	1 582 497	2 435 000	357 221
Andre leieinntekter	0	0	0	4 000
Andre inntekter	0	0	0	21 000
Inntektsførte avsetninger tidligere år	0	0	0	299 191
Driftsinntekter	**82 197 000**	**78 681 486**	**74 022 000**	**73 946 163**
Driftskostnader				
Kollektive vederlag til foreningene	72 650 683	63 574 499	63 574 500	64 989 936
Individuelle vederlag til foreningene	5 000 000	4 495 053	4 100 000	4 743 643
Lønns- og honorarkostnader	1 066 500	1 138 709	1 049 500	968 327
Stipender og tilskudd	2 000 000	2 179 885	2 250 000	2 191 226
Andre driftskostnader	5 028 000	4 594 265	2 860 500	1 317 953
Driftskostnader	**85 745 183**	**75 982 411**	**73 834 500**	**74 211 085**
Driftsresultat	**-3 548 183**	**2 699 075**	**187 500**	**-264 922**
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	22 413	1 000	3 372
Finansinntekter og finanskostnader	**0**	**22 413**	**1 000**	**3 372**
Årsresultat	**-3 548 183**	**2 721 487**	**188 500**	**-261 550**
Overføringer annen egenkapital	-3 548 183	2 721 487	188 500	-261 550
Årsoppgjørsdisposisjoner	**-3 548 183**	**2 721 487**	**188 500**	**-261 550**

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Balanse

	Noter	2019	2018
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler		19 593	12 317
Anleggsmidler		**19 593**	**12 317**
Omløpsmidler			
Fordringer		29 921	2 181
Forskudd/depositum leie kontorlokaler		1 048 072	1 048 072
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	5	15 667 185	11 820 217
Omløpsmidler		**16 745 178**	**12 870 470**
Sum eiendeler		**16 764 771**	**12 882 787**

Egenkapital og gjeld		2019	2018
Egenkapital			
Fonds			
Reguleringsfondet		-2 004 955	-2 004 955
Boligfondet		-95 855	-95 855
Fonds		**-2 100 810**	**-2 100 810**
Annen egenkapital		-11 466 475	-8 744 987
Egenkapital		**-13 567 285**	**-10 845 797**
Langsiktig og kortsiktig gjeld			
Avsatt privatkopieringsvederlag utland		-1 423 064	-1 423 064
Leverandørgjeld		-40 677	-397 764
Offentlige avgifter		-151 920	-152 875
Skyldig feriepenger		-81 825	-63 286
Kostnadsført for krav andel bibliotekvederlag, Forfatterforbundet	6	-1 500 000	0
Kortsiktig gjeld		**-1 774 422**	**-613 926**
Langsiktig og kortsiktig gjeld		**-3 197 486**	**-2 036 990**
Sum egenkapital og gjeld		**-16 764 771**	**-12 882 787**

Ika Kaminka *(sign.)*
leder

Monica Boracco *(sign.)*
nestleder

Taran Bjørnstad *(sign.)*

Heidi Marie Krisznik *(sign.)*

Mette Møller *(sign.)*

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2019

Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipper

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipper.

Honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor i 2019 utgjør kr 60 000,-.

Note 1 – Kollektive vederlag til foreningene

	2019	2018
Vederlag DnF	24 402 147	24 835 243
Vederlag NBU	13 352 118	13 232 227
Vederlag NO	12 265 532	12 873 320
Vederlag NDF	13 554 702	14 049 146
Kollektive vederlag til foreningene	63 574 499	64 989 936

Note 2 – Lønn mv

2.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader

	2019	2018
Lønnskostnader	754 365	683 741
Honorar styreleder	80 000	40 000
Arbeidsgiveravgift	133 978	113 389
Personalforsikringer	136 134	106 725
Drift felles kjøkken/spiserom, kurs ansatte	34 232	24 472
Lønns- og honorarkostnader	**1 138 709**	**968 327**

2.2 – Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring som omfatter alle ansatte. Forpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Det inngår 1,2 ansatte i ordningen.

2.3 – Lønnskostnad styrets leder

	2019	2018
Honorar styreleder	80 000	40 000
Arbeidsgiveravgift	11 280	5 640
	91 280	45 640

Honorar styreleder, ekstraordinært arbeid i forbindelse med flytteprosessen.

Note 3 – Tilskudd og støtte

	2019	2018
Pensjonstilskudd	2 063 389	1 954 178
Utbetalt livsforsikring/øk. støtte	0	55 832
Gravferdstøtte	116 496	181 216
Stipend og tilskudd	2 179 885	2 191 226

Note 4 – Andre driftskostnader

	2019	2018
Kostnader kontorer K17 (2018 R7)	1 839 279	823 994
Flyttekostnader R7-K17	289 798	0
Tilskudd og kontingenter til andre organisasjoner	75 000	75 000
Drift kontor NFOF	231 627	351 697
Revisjonshonorar *	60 000	28 750
Juridisk bistand **	71 000	0
Kostnadsført for krav andel bibliotekvederlag, Forfatterforbundet	2 000 000	0
Annen driftskostnad	27 562	38 512
	4 594 266	**1 317 953**

*Rest revisjonshonorar 2018 fakturert forsinket i 2019. Utgiftsført 2019.
**Juridisk bistand, omlegging av pensjonstilskudd, forhandlinger Forfatterforbundet.

Note 5 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2019 kr 355 081.

Note 6 – Kostnadsført for krav andel bibliotekvederlag, Forfatterforbundet

Forfatterforbundet har fremmet krav om en andel av NFOFs bibliotekvederlag for 2019. Partene er ikke kommet til enighet om andelens størrelse. Det er i 2019 kostnadsført kr 2 mill. knyttet til dette, hvorav et a-konto-beløp på kr 500 000 er utbetalt, og kr 1,5 mill er avsatt som mulig forpliktelse.

Avsetningen er det fondsstyret med rimelighet mener Forfatterforbundet har krav på, i henhold til fondets etablerte og omforente likebehandlingsprinsipp. Summen er usikker og avhenger av resultatet av forhandlinger/evt. voldgift.

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Forfatter- og Oversetterfond.

Årsregnskapet består av: • Balanse per 31. desember 2019 • Resultatregnskap for 2019 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

Penneo Dokumentnøkkel: FDQ43-X2572-EFYPY-6IOHU-FH1YET-XGVVU

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: FDQ43-X2572-EFYPY-6IOHU-FH1YET-XGVVU

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

VEDTEKTSENDRINGSFORSLAG FRA STYRET

Forslag fra styret til endring i § 2 Medlemskap

Bakgrunn

Bastianprisen kan fra og med 1996 også tildeles en oversetter som ikke er medlem i Norsk Oversetterforening. Bastiankomiteen vurderer oversettelsen grundig, leser teksten opp mot originalen og finner at det er en fremragende oversettelse. Med denne begrunnelsen foreslår styret et tillegg i § 2 Medlemskap.

Forslag til VEDTAK:

Mottakere av Bastianprisen som ikke er medlem i Norsk Oversetterforening, tilbys medlemskap. Dette gjelder også dersom prismottaker bare har oversatt ett verk.

§ 2 Medlemskap lyder i dag:

Enhver kvalifisert oversetter av skjønnlitteratur til norsk eller samisk kan bli medlem etter søknad. Søkeren må fremlegge for Faglig råd minst:

- to oversettelser av skjønnlitterær prosa, til sammen minst 240 sider
- eller én oversettelse av skjønnlitterær prosa på minst 200 sider samt dokumentasjon på at søkeren i løpet av de siste fire årene har fått utgitt ytterligere minimum tre oversettelser på til sammen 600 sider skjønnlitterær prosa som har vært gjenstand for alminnelig redaksjonell behandling
- eller to oversettelser av helaftens dramatiske verker, til sammen minst 200 sider
- eller oversettelser av lyrikk i et omfang som rådet godkjenner

Originalverkene, som vedlegges søknaden, må samlet ha en slik bredde og innebære så vidt høye faglige krav at søkeren gjennom sine løsninger får mulighet til å vise sine kvalifikasjoner, og Faglig råd til å bedømme dem. Oversettelsene skal være utgitt på norsk eller samisk forlag eller oppført på norsk eller samisk teater. Faglig råd kan i unntakstilfeller dispensere fra dette kravet.

Også skjønnlitterære oversettere som oversetter fra norsk og samisk og som bor og virker i Norge, og som kan dokumentere tilsvarende produksjon, kan innvilges medlemskap.

Styret avgjør om søkeren kan bli medlem, etter innstilling fra Faglig råd.
Medlemmene plikter å følge de avtalene foreningen – selv eller gjennom deltakelse i forvaltningsorganisasjoner – inngår på medlemmenes vegne, innenfor de grensene som følger av disse vedtekter og lovgivning.

Æresmedlem
Til æresmedlem av Norsk Oversetterforening kan utnevnes personer i eller utenfor foreningen som har gjort en eksepsjonell innsats for oversetterfellesskapet, gjennom sosial, faglig eller fagpolitisk gjerning. Æresmedlemskap kan bare tildeles av et enstemmig styre. Æresmedlemskap skal bekjentgjøres på årsmøtet, markeres ved et diplom og/eller en gave, og kan etter vedtak i styret eventuelt ledsages av et erkjentlighetsstipend.

VEDTEKTSENDRINGSFORSLAG FRA STYRET

Forslag fra styret til endring i vedtektenes § 6 Valg

Forslag fra styret til endring i stipendkomiteens sammensetning – eksternt medlem.
Faglig råd støtter forslaget.

I henhold til NOs vedtekter er det Faglig råd som er NOs stipendkomité. I tillegg til Rådets faste fem medlemmer, velges to av NOs medlemmer til varamedlem i stipendkomiteen. Styrets representant i Faglig råd er fra og med 2019 ikke medlem i stipendkomiteen. Stipendkomiteen behandler også søknader til Statens kunststipend og innstiller til stipend.

Bakgrunn

I dag er stipendkomiteen og Faglig råd samme forum, med to unntak: Styrets representant i Faglig råd sitter ikke i stipendkomiteen, og komiteen har to vararepresentanter som trekkes inn i stipendarbeidet ved sykdom eller inhabilitet.

Oppnevningsretten til stipendkomiteene for Statens kunstnerstipend har lenge vært under politisk press, og Kunstnernettverket har oppfordret alle medlemsorganisasjonene til å gjennomgå sine valgordninger og foreta endringer slik at innstilling til valg av komitémedlemmer baseres på kunstfaglig kompetanse og gjøres mer uavhengig av organisasjonstilknytning.

Styret ser behovet for større gjennomsiktighet i disse prosessene og mener det kan virke positivt å slippe mer lys inn i det som utenfra oppfattes som dunkle rom. Vi vil derfor åpne for at det skal kunne velges ett eksternt medlem til stipendkomiteen.

Forslag til VEDTAK:

En oversetterfaglig kompetent person uten medlemskap i foreningen kan foreslås av valgkomiteen og velges inn som et sjette medlem i stipendkomiteen. Det eksterne medlemmet må forplikte seg til å følge de regler og retningslinjer som til enhver tid gjelder for komiteen.

Forslag til handlingsplan for 2020–2021

Ifølge Norsk Oversetterforenings formålsparagraf skal foreningen:

- samle norske skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne kvaliteten på norske oversettelser
- ivareta medlemmenes faglige og økonomiske fellesinteresser
- arbeide for å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphavsmann
- bistå og gi råd til enkeltmedlemmer
- fremme forståelsen for den samfunnsmessige betydningen av språkkompetanse

NO skal kontinuerlig arbeide med å forsvare oversetternes rettigheter og bedre rammevilkårene, jobbe politisk opp mot departement og stortingsgrupper, forhandle om bedre kollektive avtaler med stat, forvaltningsorganisasjoner og våre motparter. Vi skal arbeide for å bevare den kollektive modellen, bidra til å bedre frilansernes kår når det gjelder skatt, pensjon og trygd, og være med på å ivareta kunstnernes interesser i kulturpolitikken.

Det norske litterære systemet, og dermed norske oversetteres vilkår, påvirkes av internasjonale forhold. Vårt medlemskap i internasjonale sammenslutninger gir oss mulighet til å arbeide for oversetternes og opphavernes kår også internasjonalt, arbeide for å påvirke EUs opphavsretts- og konkurranselovgivning.

Vi skal arbeide for å styrke bevisstheten blant medlemmer og forlag om den kollektive modellen, avtaleverket og solidaritetstanken. Foreningen skal gi råd og bistand til oversettere, både medlemmer og, så langt kapasiteten rekker, andre oversettere.

NO skal arbeide for å fremme enkeltoversetterens faglige utvikling, blant annet gjennom seminarer, kurs, konsulenthjelp og kollegastøtte, og gjennom synliggjørings- og profileringsarbeid skal NO kontinuerlig jobbe for at oversetterfagets status heves og for å fremme forståelsen for den litterære oversettelsens betydning.

NO skal være en effektivt drevet organisasjon med et godt arbeidsmiljø.

I foreningsåret 2020–21 skal NO, i tillegg til å følge opp flerårige prosjekter og faste poster:

- Arbeide for å få flere stipendhjemler i Statens kunstnerstipend
- Tilslutte seg Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet og gjennom dette forplikte seg til konkrete målsettinger for å redusere foreningens klimaavtrykk som en del av FNs bærekraftmål
- Arbeide for å få oversatte barne- og ungdomsbøker inn på Norsk kulturråds forsøksordning med innkjøp av barne- og ungdomslitteratur til utvalgte skolebiblioteker
- Arrangere fagseminar om oversettelse av barne- og ungdomslitteratur
- Fortsette arbeidet med Norsk Oversetterleksikon og arrangere forskningsseminar tilknyttet prosjektet i samarbeid med Universitetet i Oslo
- Arrangere verkstedet «Hvordan bli rik og lykkelig som oversetter – et seminar om oversetterens praktiske hverdag» for andre gang
- Arrangere verksted for spanskoversettere på litteraturfestivalen på Lillehammer i samarbeid med Norsk Litteraturfestival
- Arrangere presentasjonskurs for tillitsvalgte og administrasjon i samarbeid med noen av de andre foreningene på huset
- Som en del av det nordiske prosjektet Ratatosk arrangere workshop for oversettere og eksilforfattere på litteraturfestivalen Kapittel
- Arrangere verksted for nye oversettere i samarbeid med tidsskriftet Mellom (forutsatt ekstern finansiering)
- Revitalisere Oversetterforum

Forslag til budsjett for Norsk Oversetterforening 2020

	Noter	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter				
Medlemskontingent		170 000	170 500	171 375
Kollektive vederlagsmidler fra NFOF		14 016 615	12 265 532	12 873 320
Privatkopieringsvederlag		100 000	194 910	218 960
Offentlige tilskudd		400 000	574 943	450 000
Private tilskudd		270 000	25 200	155 980
Bokhyllavederlag		200 000	0	246 974
Leieinntekter Berlin		108 000	106 200	85 500
Andre inntekter		64 000	82 031	159 659
Ubrukt tilskudd prosjekter tidligere år		26 977	67 077	232 923
Driftsinntekter		**15 355 592**	**13 486 393**	**14 594 691**
Driftskostnader				
Lønns- og honorarkostnader	1	4 658 589	4 120 402	4 295 479
Stipend og tilskudd	2	7 784 000	7 705 013	7 506 755
Reise-, oppholds-og arrangementskostnader		1 444 100	1 356 010	1 579 420
Andre driftskostnader		1 932 295	1 772 181	1 200 515
Avskrivninger		26 000	25 934	25 934
Driftskostnader		**15 844 984**	**14 979 540**	**14 608 103**
Driftsresultat		**-489 392**	**-1 493 148**	**-13 411**
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter		400 000	877 666	3 653
Finanskostnader		0	853	223 648
Finansinntekter og finanskostnader		**400 000**	**876 813**	**-219 995**
Årsresultat		**-89 392**	**-616 335**	**-233 406**
Endring Vederlagsfondet		-259 392	-726 835	-404 781
Endring Solidaritetsfondet		170 000	110 500	171 375
Årsoppgjørsdisposisjoner		**-89 392**	**-616 335**	**-233 406**

Noter til budsjett 2020

Note 1 – Lønn mv

	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2019
Lønn og personalkostnader	2 143 226	1 883 856	1 952 746
Pensjonsforsikring	200 000	327 117	200 000
Honorar styret	240 000	200 000	240 000
Honorar foreningsleder	359 000	306 587	305 000
Honorar nestleder	143 000	122 358	125 000
Honorar råd, utvalg, komiteer og andre aktiviteter	1 029 500	771 972	1 033 300
Arbeidsgiveravgift	543 863	508 512	539 276
Sum lønns- og honorarkostnader	4 658 589	4 120 402	4 395 322

Foreningen har hatt 3,4 årsverk i 2019.

Pensjonsforpliktelsene for tre ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring i Norsk Forfatter- og Oversetterfond. Den enkelte forening belastes for sine premieforpliktelser direkte.

Note 2 – Stipend og tilskudd

	Budsjett 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2019
Arbeidsstipend	3 324 000	3 197 700	3 216 000
Diverse- og etableringsstipend	3 700 000	3 700 000	3 700 000
Honnørstipend	20 000	20 000	20 000
Stipend for eldre fortjente medlemmer	220 000	200 000	200 000
Materialstipend	70 000	34 000	100 000
Aktivitetstilskudd	50 000	2 000	50 000
Solidaritetsstøtte	0	60 000	0
Bastianprisen	100 000	112 577	100 000
Refundert syketrygdpremier	200 000	187 275	235 000
Privatkopieringsvederlag	100 000	191 461	100 000
Stipend og tilskudd	7 784 000	7 705 013	7 721 000

Valg

Valgkomiteens innstilling til styre, Faglig råd/stipendkomité, Bastian-komiteer og valgkomité

Styret i dag

Verv	Navn	År i vervet	Opplysninger
Leder	Ika Kaminka	6	Ut etter full tid
Nestleder	Hilde Lyng*	1(4)	På valg
Medlemmer	E. Beanca Halvorsen	3	Ikke på valg
	Bjørn Herrman	6	Ut etter full tid
	Fartein Døvle Jonassen	3	Ikke på valg
	Henning Kolstad	4	På valg
	Hedda Vormeland	4	På valg

* Styremedlem Hilde Lyng har vært fungerende nestleder etter at Hilde Rød-Larsen trakk seg fra vervet juni 2019.

Styret etter valgkomiteens innstilling (velges for to år)

Verv	Navn	Opplysninger
Leder	Hilde Lyng	NY
Nestleder	E. Beanca Halvorsen*	NY
Medlemmer	Fartein Døvle Jonassen	—
	Henning Kolstad	Gjenvalg
	Marius Middelthon	NY
	Jan Christopher Næss	NY
	Ute Neumann	NY
	Hedda Vormeland	Gjenvalg

* E. Beanca Halvorsen innstilles for ett år.

Faglig råd/stipendkomiteen i dag

Verv	Navn	År i vervet	Opplysninger
Leder	Agnete Øye	1	Ikke på valg
Nestleder	Eivind Lilleskjæret *	1(5)	Ikke på valg
Medlemmer	Ingrid Haug	5	Ikke på valg
	Bård Kranstad	1	Ikke på valg
	Hege Mehren	1	Ikke på valg
	Kai Swensen	2	På valg
	Henning Kolstad	2	Styrets representant
Varamedlemmer til	Elisabeth Bjørnson	1	Ikke på valg
stipendkomiteen	Gøril Eldøen	1	Ikke på valg

* Eivind Lilleskjæret har sittet totalt fem år i Rådet og går dermed ut etter full tid i 2021.

Faglig råd/stipendkomiteen etter valgkomiteens innstilling
(velges for to år)

Verv	Navn	Opplysninger
Leder	Agnete Øye	—
Nestleder	Eivind Lilleskjæret	—
Medlemmer	Ingrid Haug	—
	Bård Kranstad	—
	Hege Mehren	—
	Kai Swensen	Gjenvalg
	Utnevnes av styret	Styrets representant
Varamedlemmer til	Elisabeth Bjørnson	—
stipendkomiteen	Gøril Eldøen	—

Bastian-komiteene

Voksenbøker i dag

	Navn	År i vervet	Opplysninger
Medlemmer	Tone Formo	1	
	Cathrine Krøger	1	Ekstern
	Christian Rugstad	2	
Varamedlemmer	Erik Krogstad	1	
	Margunn Vikingstad	1	

Valgkomiteens innstilling, velges for ett år

	Navn	Opplysninger
Medlemmer	Tom Lotherington	NY
	Anne Cathrine Straume	Ekstern
	Margunn Vikingstad	NY
Varamedlemmer	Erik Krogstad	Gjenvalg
	Inger Gjelsvik	NY

Barne- og ungdomsbøker i dag

	Navn	År i vervet	Opplysninger
Medlemmer	Heidi Grinde	1	
	Morten Hansen	2	
	Anne Horn	1	Ekstern
Varamedlemmer	Kyrre Haugen Bakke	1	
	Lisa Vesterås	1	

Valgkomiteens innstilling, velges for ett år

	Navn	Opplysninger
Medlemmer	Heidi Grinde	Gjenvalg
	Kyrre Haugen Bakke	NY
	Steffen Sørum	Ekstern
Varamedlemmer	Nina Aspen	NY
	Stian Omland	NY

Valgkomiteen

Medlemmer	Guro Dimmen innstilles for ett år, 2020–2021 Bjørn Herrman innstilles for ett år, 2020–2021 Alexander Leborg innstilles for to år, 2020–2022 *John-Erik Frydenlund ble valgt for to år i 2019. Han trakk seg fra vervet i november, og varamedlem Guro Dimmen trådte inn i vervet.*
Varamedlem	Tone Formo innstilles for ett år, 2019–2020

Opplysninger om kandidater til nye verv i styret:

Hilde Lyng, født 1970, bor i Oslo. Lyng er cand. philol. fra UiO med hovedfag i translatologi med engelsk og irsk som støttefag. Hun oversetter fra engelsk, svensk og dansk, primær skjønnlitteratur, og har også vært innom sakprosa, dubbing og teknisk oversettelse. I tillegg har hun undervist i oversettelse ved UiO og UiA og ledet NOs prosjekt Flerstemt: Litterært oversetterkurs. Lyng har erfaring fra offentlig forvaltning i NAV og har deltatt på en rekke kurs og seminarer i opphavsrett. Hun har sittet i kollegatreffkomiteen i en årrekke og i valgkomiteen i perioden 2009-2011. Lyng ble medlem av NO i 2006, kom inn i styret i 2016 og har vært konstituert nestleder siden juli 2019.

E. Beanca Halvorsen, født i 1979, bor i Oslo. Halvorsen er cand.philol. med hovedfag i tysk og master i faglitterær skriving, og er aktiv i formidlingen mellom det norske og det tyskspråklige. Hun oversetter drama og prosa fra tysk, og har også skrevet egen dramatikk og sakprosa. Hun har erfaring som språkvasker, litterær konsulent og bokanmelder, og som seminarleder for det tysk-norske oversetterseminaret Vice Versa har hun erfaring med praktisk organisering, budsjettering og mobilisering av sponsorer. Halvorsen var initiativtager og sentral i arrangementskomiteen for Tysk-norsk litteraturfestival i 2019. Hun har også god kjennskap til bokbransjen gjennom sine studier, der hun blant annet har deltatt aktivt i et opplegg om «formidling og forleggeri». Halvorsen ble medlem i NO 2008 og har sittet i styret siden 2017.

Ute Neumann, født i 1972, vokste opp i Berlin og Trondheim, bor i dag i Oslo. Neumann er cand.mag. med mellomfag i tysk og engelsk fra universitetet i Trondheim og Oslo. Hun har oversatt 80 titler, i all hovedsak skjønnlitteratur og sakprosa fra tysk. I en periode jobbet hun for dokumentaravdelingen hos Damm. Neumann ble medlem i NO i 2002 og satt i Faglig råd 2014–2016.

Jan Christopher Næss født i 1964, bor i Oslo. Næss er utdannet ved UiO med hovedfag i nordisk språk og litteratur og har i en periode jobbet som lektor i videregående skole og med norskopplæring for voksne. Han begynte å oversette i 2002 og oversetter både skjønnlitteratur og sakprosa, og han var styreleder i Norsk forfattersentrum i fem år. Næss er også skjønnlitterær forfatter av et 20-talls bøker for barn og voksne. Han ble medlem i NO i 2016.

Marius Middelthon født i 1969, bosatt i Oslo. Han er utdannet cand.mag. med filosofi, idéhistorie og historie fra UiO. Middelthon har arbeidet i forlag og bokhandel store deler av livet, og de siste ti årene som oversetter av skjønn- og faglitteratur fra engelsk og dansk. Han har vært aktiv i fagforeningsarbeid blant annet som tillitsvalgt i NTL. Han ble medlem i NO i 2015.

Opplysninger om eksterne kandidater til Bastian-komiteene:

Anne Cathrine Straume født i 1965. Hun har studert nordisk, fransk og idéhistorie ved UiO. Hun jobbet en periode som journalist i VG og Aftenposten, før hun ble ansatt i NRK i 1994. Anne Cathrine har vært programleder, reporter, vaktsjef og kritiker i programmer som Kulturnytt, Kulturbeitet, Boktilsynet, Bok i P2 og Åpen Bok. I dag har hun ansvaret for barne- og ungdomsbokanmeldelsene i NRK. Straume har sittet seks år i Kritikerlagets jury for beste barne- og ungdomsbok. I 2017 ble hun utnevnt til Årets kritiker.

Steffen Sørum født i 1976 er forfatter, førsteamanuensis og til daglig fagleder for forfatter-utdanningen på bachelornivå ved Norsk barnebokinstitutt. Han er tidligere forlagsredaktør hos Cappelen Damm der han jobbet 16 år med utgivelser av barne- og ungdomsbøker. Han har også selv skrevet en rekke bøker for barn, unge og voksne. I 2016 fikk han Kulturdepartementets pris for sakprosaboka «Skriv genialt».

Valgkomiteen har bestått av Eve-Marie Lund, Johanne Fronth-Nygren og Guro Dimmen.

Styrets forslag til revisor:

Nitschke revisorer v/Rune Bergseng

Vedtekter for Norsk Oversetterforening

Vedtatt på konstituerende møte 1.11.1948 og med endringer på årsmøtene i 1961, 1968, 1977, 1980, 1981, 1985, 1986, 1987,1988, 1991, 1993, 1994, 1997 og 1998. Revidert 1999. Endring 2001, 2002,2003,2006 og 2008. Revidert 2011. Endring 2015, 2017, 2018 og 2019.

§ 1 FORMÅL

Norsk Oversetterforening har til formål å:

- samle norske skjønnlitterære oversettere
- arbeide for å høyne kvaliteten på norske oversettelser
- ivareta medlemmenes faglige og økonomiske fellesinteresser
- bistå og gi råd til enkeltmedlemmer
- arbeide for å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphavsmann
- fremme forståelsen for den samfunnsmessige betydningen av språkkompetanse

§ 2 MEDLEMSKAP

Enhver kvalifisert oversetter av skjønnlitteratur til norsk eller samisk kan bli medlem etter søknad. Søkeren må fremlegge for Faglig råd minst:

- to oversettelser av skjønnlitterær prosa, til sammen minst 240 sider
- eller én oversettelse av skjønnlitterær prosa på minst 200 sider samt dokumentasjon på at søkeren i løpet av de siste fire årene har fått utgitt ytterligere minimum tre oversettelser på til sammen 600 sider skjønnlitterær prosa som har vært gjenstand for alminnelig redaksjonell behandling
- eller to oversettelser av helaftens dramatiske verker, til sammen minst 200 sider
- eller oversettelser av lyrikk i et omfang som rådet godkjenner

Originalverkene, som vedlegges søknaden, må samlet ha en slik bredde og innebære så vidt høye faglige krav at søkeren gjennom sine løsninger får mulighet til å vise sine kvalifikasjoner, og Faglig råd til å bedømme dem. Oversettelsene skal være utgitt på norsk eller samisk forlag eller oppført på norsk eller samisk teater. Faglig råd kan i unntakstilfeller dispensere fra dette kravet.

Også skjønnlitterære oversettere som oversetter fra norsk og samisk og som bor og virker i Norge, og som kan dokumentere tilsvarende produksjon, kan innvilges medlemskap.

Styret avgjør om søkeren kan bli medlem, etter innstilling fra Faglig råd.

Medlemmene plikter å følge de avtalene foreningen — selv eller gjennom deltakelse i forvaltningsorganisasjoner — inngår på medlemmenes vegne, innenfor de grensene som følger av disse vedtekter og lovgivning.

Æresmedlem

Til æresmedlem av Norsk Oversetterforening kan utnevnes personer i eller utenfor foreningen som har gjort en eksepsjonell innsats for oversetterfellesskapet, gjennom sosial, faglig eller fagpolitisk gjerning. Æresmedlemskap kan bare tildeles av et enstemmig styre. Æresmedlemskap skal bekjentgjøres på årsmøtet, markeres ved et diplom og/eller en gave, og kan etter vedtak i styret eventuelt ledsages av et erkjentlighetsstipend.

§ 3 KONTINGENT

Kontingenten fastsettes av årsmøtet. Medlemskontingenten avsettes i sin helhet til solidaritetsfond, med mindre årsmøtet bestemmer noe annet (se § 8).

Fra og med fylte 67 år betaler medlemmer i Norsk Oversetterforening halv kontingent. De som var pensjonister før 1.1. 2007 og uføretrygdede, er fritatt for å betale kontingent. Medlemmer som ved kalenderårets utgang står til rest med kontingent, regnes som utgått av foreningen. Vedkommende kan ikke bli medlem igjen før skyldig kontingent er betalt.

Æresmedlemmer er fritatt for kontingent.

§ 4 EKSKLUSJON

Medlemmer som handler i strid med foreningens formål og lover, krenker andre medlemmers faglige rettigheter eller på annen måte skader foreningens arbeid, kan fratas medlemskap for godt eller for en bestemt tid. Vedtak om slik utelukkelse kan fattes av årsmøtet etter begrunnet forslag fra styret eller minst 8 medlemmer. En eventuell gjenopptakelse i foreningen skal godkjennes på årsmøtet uten debatt.

§ 5 FORENINGENS ORGANISASJON, ADMINISTRASJON, m.v.

I Årsmøtet

Foreningens øverste organ er årsmøtet, som skal holdes innen utgangen av april hvert år. Årsmøtevedtak kan bare overprøves gjennom uravstemning (§ 7).

Stemmerett ved årsmøtet har kun medlemmer som har betalt kontingent for inneværende år, hvis ikke plikten til å betale kontingent er opphørt, jfr. § 3.

Årsmøtet innkalles med minst 2 ukers varsel. På årsmøtet behandles i følgende rekkefølge:

1. Årsberetning
2. Revidert regnskap
3. Andre saker
4. Budsjettforslag
5. Medlemskontingent
6. Valg

Vedtektsforslag kan bare behandles på årsmøtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være sekretariatet i hende senest 6 uker innen årsmøtet. Forslag til kandidater til valg må være valgkomiteen i hende senest 8 uker innen årsmøtet. Saker som er kommet inn for sent til å komme med i innkallingen, eller blir fremmet på årsmøtet, skal tas opp til behandling hvis møtet beslutter det med 2/3 flertall. Unntatt er vedtektsendringer (§ 9) og foreningens oppløsning (§ 10).

Valg av revisor skal godkjennes av årsmøtet. Årsmøtet velger selv referent.

Ekstraordinært årsmøte kan innkalles av styret, og skal innkalles når minst 20 medlemmer krever det.

II Andre møter

Andre medlemsmøter innkalles med minst 2 ukers varsel. Medlemsmøter avgjør selv, etter innstilling fra styret, om det skal skrives referat.

III Styret

Foreningen ledes av et styre på 8 medlemmer. Styret er beslutningsdyktig når foreningsleder eller nestleder og minst 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har foreningslederen (eventuelt fungerende foreningsleder) dobbeltstemme.

Styret leder foreningens virksomhet i henhold til vedtektene og har rådighet over foreningens midler. Styret sørger for at foreningens regnskaper revideres av statsautorisert revisor. Regnskapsåret avsluttes 31. desember. Styret organiserer foreningens sekretariat og utarbeider instruks for ansatte.

På alle styremøter skal sekretæren føre protokoll, som skal godkjennes av styremedlemmene.

For å kunne ivareta foreningens formål, har styret myndighet til:
a) å inngå normalavtaler om vilkår for individuell utnyttelse av medlemmenes verker. Avtalene kan omfatte særskilt vederlag til kollektive fonds, så lenge dette ikke reduserer de individuelle vederlag til medlemmene som gjelder på avtaletidspunktet;

b) å inngå, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, kollektive avtaler om tillatelser, vilkår og vederlag for sekundærutnyttelse av verk på områder som omfattes av avtalelisensbestemmelser, eller på tilgrensende områder;

c) å håndheve, selv eller via en forvaltningsorganisasjon, medlemmenes rettigheter ved ulovlig sekundærutnyttelse som nevnt foran, inkl. å gjøre gjeldende sivilrettslige sanksjoner som erstatningskrav o.l., og å inngi påtale;

d) å forhandle avtaler om, retningslinjer for og vederlag fra kollektive vederlagsordninger;

e) å disponere til beste for skjønnlitterære oversettere, og i samsvar med lov og godkjente vedtekter, vederlag som etter avtaler som nevnt foran skal utbetales til foreningen, eller til organer den alene eller sammen med andre rettighetshaverorganisasjoner har opprettet til forvaltning av slike midler;

f) å arrangere medlemsmøter, seminarer og studiereiser som en del av foreningens virksomhet;

g) ellers å drive slik utadvendt virksomhet som det finner nødvendig.

IV Faglig råd

Rådet er foreningens faglige ekspertutvalg, stipendkomité, samt rådgivende organ for styret i faglige spørsmål.

Alle søknader om medlemskap forelegges Rådet til innstilling.

Rådet er avgjørende instans i alle stipendsaker, etter retningslinjer vedtatt av foreningen. Dette gjelder fordelingen til norske skjønnlitterære oversettere av de beløp årsmøtet hvert år stiller til rådighet til stipendformål av de samlede kollektive vederlagsmidler.

Rådet er innstillende instans for de offentlige stipend (statens kunstnerstipend og diverse legatstipend).

Styret og rådet kan gjensidig forelegge hverandre saker av faglig karakter.

Rådet er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer er til stede. Ett av disse må være leder eller nestleder. Stipendkomiteen er beslutningsdyktig når minst 5 medlemmer er til stede. Ett av disse må være leder eller nestleder.

Rådets sekretær fører vedtaksprotokoll, som forelegges styret.

§ 6 VALG

Årsmøtet velger et styre på åtte medlemmer, og seks av Faglig råds syv medlemmer. I tillegg velges to varamedlemmer til Faglig råds funksjon som stipendkomité. Det syvende rådsmedlemmet utpekes hvert år av det nye styret. Foreningsleder og nestleder i foreningen, så vel som leder og nestleder i Faglig råd, velges ved særskilte valg.

Valgperioden er to år. Tillitsvalgte i styret og Faglig råd kan ikke inneha sine verv i mer enn seks år sammenhengende. En tillitsvalgt som velges til foreningsleder for styret eller leder for Faglig råd, kan likevel inneha lederervervet i tre valgperioder. En tillitsvalgt som ikke står på valg, kan likevel velges til et verv som utelukker det første.

Når det ikke er i strid med seksårsregelen, gjelder alle valg for en hel valgperiode. Den som forlater et tillitsverv, og ikke umiddelbart blir valgt til annet tillitsverv, er valgbar på ny etter to år.

Tillitsverv i styret og Faglig råd utelukker hverandre gjensidig. Unntatt fra dette er styrets representant i Faglig råd.

Årsmøtet velger en valgkomité. Komiteen skal bestå av tre medlemmer. Ett medlem velges for to år, to medlemmer velges for ett år. I tillegg velges ett varamedlem. Sekretariatet sender ut

igangsettingsbrev med informasjon om hvilke verv man trenger kandidater til, og valgkomiteen setter opp liste over villige kandidater til de forskjellige verv. Valgkomiteens innstilling skal foreligge senest seks uker før årsmøtet.

Medlemmer av valgkomiteen kan ikke inneha andre tillitsverv og kan ikke stille til valg.

§ 7 AVSTEMNINGER

Avstemning på årsmøtet, ekstraordinære årsmøter og medlemsmøter skjer skriftlig såfremt møtet krever det. Avstemning ved personvalg skjer skriftlig dersom det er flere enn én kandidat til noe verv, eller møtet krever det. Vedtakene treffes ved alminnelig flertall, med mindre annet fremgår av særskilte bestemmelser, jf. §§ 8, 10, og 11. Det regnes bare avgitte stemmer. Blanke stemmer telles som avgitte stemmer, men regnes ikke med i resultatet.
Medlemmer som ikke har anledning til å delta på møtet, kan sende inn skriftlig forhåndsstemme eller gi et tilstedeværende medlem skriftlig fullmakt til å stemme for seg. Et tilstedeværende medlem kan ikke ha mer enn to fullmakter. Fullmakter skal innleveres og godkjennes før avstemning.

Møtet velger et tellekorps på to eller flere personer til å kontrollere avstemningene.

§ 8 URAVSTEMNING

Styret kan innen åtte dager etter at et årsmøte, et medlemsmøte eller et styremøte har truffet et vedtak, bestemme at vedtaket skal sendes ut til skriftlig og hemmelig avstemning blant medlemmene med 14 dagers frist for innsendelse av stemmesedler.

Styret skal iverksette slik avstemning hvis det innen 14 dager etter vedtaket kreves av minst ti medlemmer.

For at vedtak truffet ved uravstemning skal være bindende, må minst halvparten av medlemmene ha avgitt stemme.

Er et vedtak sendt til uravstemning, er det utfallet av uravstemningen som blir bindende. Forslaget er vedtatt hvis minst 2/3 av de avgitte stemmer bifaller det. Unntatt fra uravstemning er vedtak som gjelder § 5 III, bokstav b), c) og d).

§ 9 SOLIDARITETSFONDET

Fondet ble opprettet ved årsmøtevedtak 8. desember 1972 med en grunnkapital på kr 4 000, skjenket av Kjell Askildsen.

Vedtektene for solidaritetsfondet er endret i 1980, 1984, 1993 og 1999.

Fondets formål er å yte rask og smidig hjelp, i form av lån eller støtte, til foreningens medlemmer:

a) under streik eller lockout. I ekstraordinære tilfeller kan slik hjelp også gis til medlemmer av andre skribentorganisasjoner,

b) ellers etter begrunnet søknad. Mottatt hjelp utelukker ikke fremtidig hjelp, men hjelpen må ikke anta preg av regelmessighet.

Fondet disponeres av styret. For bevilgninger som i løpet av regnskapsåret tapper fondet for mer enn 2/3 av innestående beløp, kreves 2/3 flertall i styret.

§ 10 VEDTEKTSENDRINGER

Endringer i foreningens vedtekter kan bare vedtas på det ordinære årsmøte med 2/3 flertall. Forslag til vedtektsendringer skal være styret i hende innen 1. januar.

§ 11 FORENINGENS OPPLØSNING

I tilfelle foreningen skulle oppløses, kan dette bare skje etter styrets innstilling på årsmøtet ved 2/3 flertall. Årsmøtet avgjør da hva foreningens midler skal nyttes til.

Retningslinjer ved seksuell trakassering i bokbransjen

Det er nulltoleranse for seksuell trakassering i bokbransjen, som i alle andre deler av arbeidslivet. Alle som utsettes for eller blir oppmerksomme på seksuell trakassering oppfordres til å si fra etter disse retningslinjene. Dette gjelder også i utdannings-, veiednings- og mentorrelasjoner.

Hva er seksuell trakassering?
Seksuell trakassering er forbudt i Norge etter **likestillingslovens § 8.**
Seksuell trakassering defineres i loven som uønsket seksuell oppmerksomhet som oppleves som krenkende og plagsom for den som rammes og beskrives slik:

1. Verbal trakassering: kan skje via for eksempel seksuelle hentydninger og forslag eller kommentarer om kropp, utseende eller privatliv.

2. Ikke-verbal trakassering: dreier seg for eksempel om nærgående blikk, kroppsbevegelser, visning av seksuelle bilder, blotting og liknende.

3. Fysisk trakassering: omfatter alt fra uønsket berøring, klemming og kyssing til overgrep som voldtekt og voldtektsforsøk.

Seksuell trakassering forekommer også i utstrakt grad på nettet, på sosiale medier, e-post eller tekst- og/eller bildemeldinger.

Hvem skal det sies fra til?
Enhver som opplever eller er vitne til slike hendelser oppfordres til å si ifra.

Er du ansatt i en bedrift eller organisasjon kan du si fra til din nærmeste overordnede eller andre i virksomheten som har ansvar for de spørsmål eller personer det gjelder.

Du kan si fra til tillitsvalgt, verneombud eller arbeidsmiljøutvalg, som så igjen skal følge opp henvendelsen overfor rette vedkommende i virksomheten.

Hvis informasjonen gjelder en sak som kan involvere ledere i virksomheten, eller du ikke har oppnådd noen reaksjon fra den du første sa fra til, kan du kontakte styreleder.

Dersom du ikke ser mulighet til å si fra gjennom virksomheten kan du si fra gjennom en fagforening eller andre du har tillit til. Dette vil ofte gjelde om du er i en rekrutteringsprosess eller utenfor et konkret arbeidsforhold.

Er du ikke ansatt, kan du ta kontakt med din organisasjon i bokbransjen. Ledelsen, styret eller en som har fått særlig ansvar for dette området i organisasjonen vil bistå deg.

Straffbare forhold bør meldes til politiet.

Reaksjon
Arbeidsgiver/oppdragsgiver plikter å forebygge og forhindre at trakassering skjer på arbeidsplassen, jfr. **likestillingsloven § 25.**

Arbeidsgiver/oppdragsgiver skal følge opp informasjonen og undersøke påstandene grundig.

Reaksjoner og tiltak som pålegges og innføres skal ha til formål å stanse, forebygge og forhindre ytterligere trakassering på arbeidsplassen og ellers i yrkeslivet.

Den som sier fra skal så raskt som mulig få tilbakemelding om hvordan saken er behandlet.

Dersom den som sier fra mener at virksomheten ikke tar sitt ansvar jfr. likestillingsloven, kan forholdet meldes til Arbeidstilsynet.

Tar du kontakt med en av bokbransjens organisasjoner vil de lytte og følge deg opp, samt gi råd og informasjon om hvor du kan ta kontakt for eventuell videre oppfølging.

Forebygging
Alle må aktivt fremme holdninger som ikke tillater trakassering. Bransjeorganisasjonene vil forebygge seksuell trakassering ved å bevisstgjøre medlemmene på hva seksuell trakassering er og hvordan man kan unngå uønskede situasjoner. Organisasjonene vil jobbe løpende med forebygging og vil vurdere å utarbeide yrkesetiske retningslinjer tilpasset den enkelte organisasjon og virksomhet.

Aktsomhet
Personer som befinner seg i en maktposisjon må opptre særlig varsomt:

- Arbeidsrelaterte møter bør bære preg av tydelige rammer for en arbeidssituasjon, det gjelder blant annet valg av sted, tid og deltakere og hva målet med møtet er.

- Vær spesielt oppmerksom på arbeidssituasjoner som inkluderer barn og ungdom.

- Vær spesielt forsiktig i utdanning-, veiledning- og mentorsituasjoner.

- Ha et bevisst forhold til alkohol i jobbsammenheng og følg gjeldende alkoholpolitiske retningslinjer.

- Skill tydelig mellom private og profesjonelle roller.

29.11.2017

Utarbeidet i fellesskap av:
Den norske Forfatterforening
Norske Barne- og ungdomsbokforfattere
Norsk Oversetterforening
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
Norsk Forfattersentrum
Bokhandlerforeningen
Den norske Forleggerforening

Forkortelser

BWC	Baltic Writers' Council
Bibliotekvederlaget	Statens kompensasjon for at åndsverk stilles gratis til rådighet i bibliotekene. Innført 1948. Foreningens viktigste inntektskilde. De første årene bevilget som fast sum over statsbudsjettet, fra 1998 beregnet ut fra den totale bestanden i norske biblioteker av publikasjoner utgitt i Norge, og fra 2019 beregnet ut fra antall verk som Nasjonalbiblioteket har statistikk over. Hjemlet i lov om bibliotekvederlag av 1987. Kunstner-/kulturpolitisk virkemiddel for å stimulere til at det skapes nye verk. Utgiverorganisasjonene (forlagene) får ikke bibliotekvederlag, heller ikke utenlandske opphavsmenn. Fordeles til fond for kunstnergruppene, og etter følgende politisk vedtatte nøkkel: skribenter: 85 %, andre grupper: 15 %. Skribentandelen: skjønnlitterære–faglitterære: 60 %–40 %. Kunstneraksjonen i 1973 ga kunstnerorganisasjonene forhandlingsrett med Staten om størrelsen på vederlaget.
Bokavtalen	Avtale mellom Den norske Bokhandlerforening og Den norske Forleggerforening, og regulerer konkurranseforhold omkring omsetning av bøker i Norge.
Bokhylla	Digitaliseringsprosjekt som gjør bøker tilgjengelig på Nasjonalbibliotekets hjemmesider for alle med norsk IP-adresse. Lansert 2009. Bøker som er opphavsrettslig beskyttet er ikke tilrettelagt for nedlasting eller utskrift. Startet med ca. 50 000 bøker fra 1690-, 1790-, 1890- og 1990-årene. Fra 2012 gir permanent avtale mellom Nasjonalbiblioteket og Kopinor anledning til å tilgjengeliggjøre alle bøker utgitt i Norge frem til og med år 2000 inneholder ca. 250 000 titler. Den enkelte rettighetshaver, både forfatter, oversetter og utgiver, har mulighet til å trekke enkelttitler fra Bokhylla
CEATL	Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires; sammenslutning av europeiske litterære oversetterforeninger, etablert i 1993. 35 medlemsorganisasjoner fra 30 land i Europa. Møtes årlig. Har følgende arbeidsgrupper: Working Conditions, Best Practice, Visibility, Training & Education og Copyright.

CREO	(Tidligere Musikernes fellesorganisasjon). Kunstnerorganisasjon organisert i LO.
«De skjønne»	Uformelt forum for av valgte/administrative ledere i de skjønnlitterære skribentorganisasjonene i R7. Møtes hver fjortende dag for å diskutere aktuelle bransje- og fagpolitiske saker, avklare ståsted og eventuelt planlegge felles fremstøt i saker hvor det er aktuelt.
DKS	Den kulturelle skolesekken
DnF	Den norske Forfatterforening; Forfatterforeningen
DnF	Den norske Forleggerforening, Forleggerforeningen
DOF	Dansk Oversætterforbund, en underavdeling av Dansk Forfatterforening
DSOF	Det skjønnlitterære oversetterfond
Grafill	Norske grafiske designere og illustratører
FF	Forfatterforbundet
FIT	Fedération internationale des traducteurs; den internasjonale oversetterføderasjonen
FITlit	FITs litterære innsatsstyrke
Foreningen !les	Ideell paraplyorganisasjon som arbeider for å fremme lesing blant barn og unge
Forfattersentrum	Medlemsorganisasjon som formidler oppdrag for forfattere, oversetterne kan foreløpig ikke blir medlem
IAF	International Authors Forum
ILOS	Institutt for litteratur, områdestudier og språk, UiO
Innkjøpsordningen for oversatt litteratur	Kulturrådets Innkjøpsordning for oversatt litteratur ble opprettet i 1990 og er en såkalt selektiv ordning. Ordningen omfatter skjønnlitteratur for voksne, for barn og unge og oversatt sakprosa. Oversatt sakprosa kom med i ordningen i 2013. Innkjøpet skjer på grunnlag av søknad, og et verk kan kjøpes inn opptil to år før det utgis. Det er i dag rom for å kjøpe inn ca. 120 titler i året. Oversetter mottar bonus på 27 % av honoraret.

	Det kjøpes inn ca. 500 eksemplarer som fordeles til folkebibliotekene.
K17	Kronprinsens gate 17
Kopinor	Forvaltningsorganisasjon. Kopinor ble startet av norske rettighetshavere i 1980, og har 22 medlemsorganisasjoner. Inngår avtaler om analog og digital kopiering med brukere innenfor det offentlige utdannings-sektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk. Kopinor forvalter også Bokhylla-avtalen og pensumtjenesten Bolk.
KUD	Kulturdepartementet
Kunstnernettverket	Nettverk av 19 landsdekkende kunstnerorganisasjoner, stiftet i 2011, representerer ca. 29 000 kunstnere innen alle kunstfelt. Arbeider med kunstnerpolitikk med spesiell vekt på kunstnernes inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett. Nettverket har følgende utvalg: Arbeidsutvalget, Kunstnerpolitikk-utvalget, Næringsutvalget, Opphavsrettsutvalget, Trygd- og pensjonsutvalget, DKS forhandlingsutvalget
NAViO	Norsk audiovisuell oversetterforening; TV-teksterne
NB	Nasjonalbiblioteket
NBI	Norsk barnebokinstitutt
NBF	Norsk Bibliotekforening
NBK	Norske Billedkunstnere
NBU	Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
NDF	Norske Dramatikeres Forbund; Dramatikerforbundet
NFFO	Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
NFOF	Norsk Forfatter- og Oversetterfond
NFOR	Nordisk Forfatter- og Oversetterråd
NJ	Norsk Journalistlag

NLB	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek
NOPA	Norsk forening for komponister og tekstforfattere
NORLA	Norwegian Literature Abroad. Senter for norsk skjønn- og faglitteratur i utlandet
NORNE	Nettverk av litterære oversetterforeninger i Norden. Startet som et skandinavisk nettverk på initiativ fra Översättarcentrum (ÖC). Siden utvidet med Finland og Island. Møtes årlig.
NTF	Norsk Tolkeforening
NTO	Norsk Teater- og Orkesterforening
Oversetterforum	Uformell sammenslutning av alle norske oversetterforeninger. NAViO, NFFO, Norfag, STF, Tolkeforeningen og Tolkene i Akademikerforbundet (tiA).
PEN	Verdens største skribent- og ytringsfrihetsorganisasjon, stiftet i 1921.
Privatkopieringsvederlag	I revisjonen av åndsverkloven i 2005 ble det som et resultat av et EUs InfoSoc-direktiv av 2001 innført en kompensasjon for lovlig privat eksemplarfremstilling av lydopptak og film («privatbrukskopiering»), i form av en årlig bevilgning over statsbudsjettet. Det ble forutsatt at midlene skulle fordeles individuelt. Oversetternes andel fordeles på grunnlag av statistikk over solgte lydbøker.
Red T	Internasjonal NGO for å støtte oversettere og tolker i konfliktområder
SFF	Sveriges författarförbund
SOS	Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg: de skjønnlitterære organisasjonene, NFFO og Kritikerlaget. Møtes etter behov noen ganger i året for å diskutere saker av felles interesse.
STF	Statsautoriserte Translatørers Forening
U2	Uranienborgveien 2, der NFFO og Fritt Ord holder til